

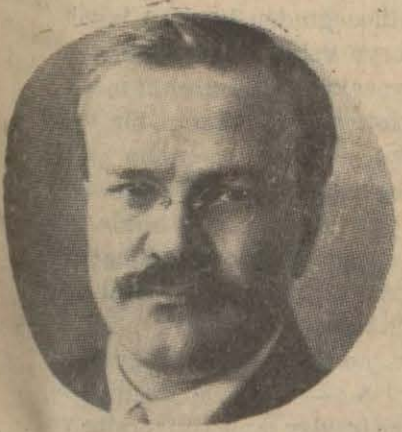
Sovyet - Alman anlaşması karşısında

Seferberlik hazırlığı

İngiliz parlâmentosu yarın hükûmete fevkalâde salâhiyetler veren bir kanunu kabul ediyor

İngiliz sefiri tayyare ile hareket ederek Hitler'e nota verdi

Bu nota Almanyanın Şarkî Avrupa hakkındaki düşüncelerine İngilterenin verdiği cevaptır

Molotov

Sovyet - Alman anlaşmasının esası

Paris, 23 (Radyo) — Sovyet Rusya ile Almanya arasında akdedilecek paktta şu üç nokta bulunacaktır:

- 1 — İki âkid taraf, birbirine tecavüz etmemeyi taahhüd ederler.
- 2 — İki âkid taraftan biri tecavüze uğradığı takdirde diğer taraf bitaraf kalmayı taahhüd eder.
- 3 — İki âkid tarafından tecavüzî bir harekette bulunduğu takdirde diğer taraf paktı feshetmekte serbesttir.

Ribbentrop

Sovyet - Alman anlaşmasından sonra Almanlara göre artık: Polonya ezilebilir, Şarkî Avrupa zaptedilebilir ve nihayet Dünya taksim olunabilir! Alman hariciye nazırı Ribbentrop, Moskova'da

Bütün bu haberlere dair telgraflarımız 4 üncü sayfamızda "Sovyet - Alman anlaşmasının akisleri", serlevhası altında ve "Son dakika", sütunlarımızda toplanmıştır

(Yazısı 4 üncüde)

Satye davasına bu sabah başlandı

Sorgu hâkimliğinin okunan kararnameğinde suçluların hangi maddelerle cezalandırılması istendi?

Yusuf Ziya ağlıyarak dedi ki:

"Sureti katiyede hepsini reddederim; haysiyet ve şerefimi hiç bir şeye feda etmem!"

(Yazısı 8 üncüde)

Başvekil Refik Saydam, denemeler sırasında, Eminönü meydanında maskeli bir gençle konuşuyor.

İstanbul'a ikinci hava baskını yapıldı

Denemeleri yakından takip eden Mısır askerî heyeti reisi, maiyeti erkânından bir zata zehirli gaz maskesi takıyor.

Zehirli gaz bombalarının tesirine maruz kalan bir vatandaşın ilk müdahat yapılıyor (Yazısı 6 üncüde)

Satye suçluları bu sabah ağızca mahkemesinin maznun mevkisinde yer almışlardır

Fon Papan

Bugün tayyare ile geliyor Geçenlerde Almanyaya giderek Hitlerle görüşen Alman büyükelçisi fon Papan bu akşam tayyare ile schrimize dönecektir

Bugün
16
Sayfadır

Sabah Gazeteleri ne diyorlar?

VAKİT

"Görüp düşündükçe,, sütunun da Hakkı Süha Gezgin, Beşiktaş'ta "sığınağa gider,, levhasını takip ettikten sonra nihayet sığınan bir hamam olduğunu görünce hayret ettiğini, hamamda gaz tesirinin yüzde yarım, bomba tesirinin yüzde beş,, Fakat zatürriyenin de yüzde yüz olduğunu söyleyerek diyor ki:

"Hiç güphe yok, ki devletçe harcanan emek halkı korumak, halka hizmet içindir. Yarım ve eksik tedbirlerle bu emeği boşuna dökmüş para ve muhtuna gitmiş himmet haline düşürmüylim.

Bir iş başlarken mükemmel halde görünmez. Onu başka emekler ve zaman ikmal eder. Uyumuyorum, ki yarın ortaya atılacak daha akla yakın ve ihtiyaca uygun fikirler benimsenecek ve eksikler tamamlanacaktır.

TAN

M. Turhan Tan Köşe penceresinden konuşuyor:

Türkiyede resmin nefis ve sanat olduğunu ilk anlıyanlardan ve Türklerden de kıymetli sanatkarlar yetişebileceğini Avrupa sanat âleminde anlatılardan biri Halil paşadır.

Turhan Tan onun kısaca tercümeihaliyi yaparak ölümüne karşı gazetelerin gösterdiği lākaydıyı esefle karşılayarak diyor ki:

"Onun ölümünü de gazeteler, Güzel Sanatlar Akademisinin verdiği bir ilân üzerine yazdılar. Ne hal tercümesini kayıt, ne de kıymetine işaret eden bir bent yok. İnsan bu hale, bu kayıtsızlığa bakıyor da, sanatkarlığın yurdumuzda suç sanıldığına inanacağı geliyor.

Yazık, gerçekten yazık!,,

YENİ Sabah

Hüseyin Cahit Yalçın "Düzelmiyen vaziyet,, başlıklı yazısında mihrer devletlerinin isteklerinin katı olduğunu ve sulh cephesinin de cevabının katı olduğunu söyleyerek, yegâne hal şeklini şu kelimelerle ifade ediyor:

Türk İktisat Cemiyeti

Ankara Türk İktisat Cemiyeti ti adıyla bir cemiyet kurulmuştur. Cemiyet, iktisat ilmini memlekte yaymak gayesiyle kurulmuştur.

Hiçbir tarafta şubesi olmayan cemiyetin idare heyetini teşkil edenler şunlardır:

Sait Aydoslu, Muhlis Ete, Nusret Köymen, Hazım Atıf Kuyucak, İsmail Hüsrev Tökün.

Müessis azalar da şunlardır:

Abdullah Aker, Namık Zeki Aral, Şevket Süreyya Aydemir, Kemal Bedizci, Şefik Bilkor, Ahmet Hâmit Çagal, Nihat Çavuşoğlu, Esat Demirel, Şükrü Eralcin, Mümtaz Faik Fenik, Şeref Nuri İlkmen, Asım Süreyya, Halis Kaynar, Halit Nazmi Kışmır, Enver Kösemen, Ahmet Ali Özenek, Rüknettin Öztömer, Talât Sabuncu, Remzi Saka, Haldun Sarhan, Mahmut Seyda, Nurettin Toköz, Nusret Uzgören, Nihat Ali Üçüncü, İhsan Ülkmen, Ulvi Yenil, Celâl Yılmaz.

Cahit UÇUK

UÇAN SU

Genç kadın muharrirlerimizden Cahit Uçuk, okuyucuların mecmualarda küçük hikâyelerini sevecek ve beğenerek okudukları bir yazıdır. Haber işle hazırladığı bu yeni roman, işli üslubu ve vakalarile okuyucuların ezberecek kıymetlidir. Pek yakında okuyacakları.

Harp!

Ve diyor ki:

"Binaenaleyh, Almanların yaklaştığından bahsettikleri harp her dakika zuhur edebilir. Çünkü Alman ultimatomuna Lehistanın da, İngilterenin de, Fransa'nın da verecekleri cevap malumdur. Sulh cephesi artık hiçbir tehdide baş eğmeyecektir. Almanyada hiçbir emir kabul etmeyecektir. Binaenaleyh, dünyanın, beşeriyet ve medeniyetin en müthiş faciası şu dakikalarda Hitlerin dimağında oynuyor demektir. Bu dimağ yapacağı işin mesuliyetini idrâk ve ihata edebilecek kadar bir müvazene malik midir?

Bir tarafta tek bir adam, bir tarafta yüz milyonlarca insan. Bu adamın elinde bütün yeryüzünü bir anda kana boyuyabilmek imkânı mevcut ve bu imkân kanlı bir satır gibi, beşeriyetin başında ince bir ipliğe bağlı bir halde asılı.

Beynelmilel münasebetler bu hale gelebilmek için bu dünya teşkilâtında gerçekten çürük bozuk, anormal bir hal var demektir.,,

CUMHURİYET

Yunus Nadi bugün Alman - Rus anlaşmasını mevzuubahs ederek Sovyetler cumhuriyetinin, kendisi kenarda kalmak şartile başkalarına yapılacak tecavüzleri tevciiz ve hattâ teşvik edeceğine inanmanın güç olduğunu hele bu tecavüz şark ve cenubi şark Avrupasına olursa Rusyanın seyirci kalmasına imkân olmadığını kaydederek diyor ki:

"Almanya ile Sovyetler arasında bir ademi tecavüz misakının akdi bir Avrupa harbinin vukubulmaması için bir garanti gibi bile telâkki olunabilir. Yoksa bir ademi tecavüz misakile elleri kolları bağlanacak Sovyetler Cumhuriyetinin Baltıktan Karadeniz sonlarına kadar bütün komşularının fazla kuvvetlerle çarpışarak hırpalanmaları karşısında kayıt sız kalacağını farzetmek imkânı yoktur.,,

Azılı sarhoş

Sarkıntılığını karısının çocuğuna doğurmasına yoruyor

Fatihte Lâstik fabrikasında çalışan Raif adında biri dün sabah Sirkeci'den geçen Fatih - Harbiye tramvayına sarhoş bir halde binmiş ve kalabalıkta bir kadını sıktırmağa başlamıştır. Bir ara arkı bu sarkıntılığı tahammül edemiyen kadın arabada bulunan bir polis memuruna şikâyetle bulunmuş ve memur da suçu karakola davet etmiştir. Fakat Raif yumruklarını sallıyarak polisin üzerine atılmış ve güçlükle yakalanarak karakola götürülmüştür. Öğleden sonra adliye'ye teslim edilen Raif birinci sulh ceza mahkemesine verilmekle tevkiif edilmiştir.

Raif sorgusunda demitmiştir ki: — Karımın çocuk doğuracağını öğrenince müteessir oldum. İkimiz zor geçinirken bir de çocuk masrafı belimizi bükcekti. Selâmeti rakıda buldum.,,

Çalınan kürk

Bu sabah Sirkeci'ye gelen Konvansiyonel treninde bir hırsızlık olmuş ve faili yakalanamamıştır. Tren sabaha karşı şehrimize doğru yoluna devam ederken yolculardan bir Bulgar kadını daldığı uykudan uyanmış, ve gözlerini açınca boynunda bulunan kürk kaç yüz liralık kıymetli kürkünün yerinde olmadığını görmüştür. Derhal trende bulunan polis memurları hâdiseden haberdar edilmişler, fakat bütün aramalar boşuna gitmiştir. Nihayet tren durdurularak bütün yolcuların teker teker aranmasına karar verilmiş, fakat bu sırada halâya çıkarılamamıştır.

Millî Şefe, Mareşalin çektiği telgraf Ordu, millet ve hükûmetin itimadını bir kat daha takv.ye azmindedir

İstanbul, 22 (A.A.) — Reisicumhur İsmet İnönü'ne Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak tarafından aşağıdaki telgraf gönderilmiştir:

Sayın Türkiye Reisicumhuru Milli Şef İsmet İnönü

Trakya manevraları dolayısıyla yüksek il-

tifatınıza mazhar olan ordunun, millet ve hükûmetimizin itimadını bir kat daha takviye azminde bulunduğunu sarsılmaz bir imanla arz ederken yüce varlığınıza en derin saygılarımı sunmakla büyük iftihar duyuyorum.

Genel Kurmay Başkanı Mareşal FEVZİ ÇAKMAK

Haber

İstimlâk komisyonları Dün umumi bir toplantı yaptılar

Yeni istimlâk kanunu mucibince belediyede teşekkül eden istimlâk komisyonları dün umumi bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda faaliyet programları hazırlanmıştır.

İlk adımda Koska - Beyazıt arasında 200 binanın istimlâki için kıymet takdir olunacaktır.

Belediye bu sahanın istimlâki için 300 bin lira ayırmıştır. Komisyonlardan bir kısmı da Eminönü caddesinin açılması için istimlâki icap eden 700 kadar binaya kıymet takdirine çalışacaktır.

Bütün komisyonlar Eylül başından itibaren faaliyete geçmiş olacaktırlar.

Çocuğunu boğan ana

Dün muhakeme edildi

"Çocuğu ben boğmadım araba çarptı, düştü, öldü,, diyor

Yedikule civarında bir haftalık çocuğunu boğarak öldürmekten suçlu Vertuhi isimindeki kadının muhakemesine dün ikinci cezada başlanmıştır. Mahkemede okunan iddianameye göre, 36 yaşında olan Vertuhi babası Serkis bir müddet evvel Cemisgezekten İstanbul'a gelmişlerdir. Fakat Vertuhi evli olmadığı halde İstanbul'a geldikten bir müddet sonra hâmile olduğunu görmüş ve hayli zaman sonra da Ermeni hastanesinde doğurmuştur.

Fakat sonradan çocuğunu boğmuş ve Yedikule civarındaki mezarlığa bırakmıştır. Ertesi günü çocuğun cesedini gömmek üzere mezarlığa gelen baba, kız yalanlamışlardır.

Vertuhi mahkemede sorgusuna da:

"— Ben boğmadım, yolda araba çarptı. Çocuk düştü ve öldü. Ben de mezarlığa bıraktım, yürüdüm. Demitir.

Vertuhinin babası Serkis ise:

"— Çocuk meme emmedi, yüzü şişti. O gün hastane dönüşü ben önden gidiyordum, kız arkadan geliyordu. Bir de döndüm bak tım ki, kızın kucağında çocuk yok, yolda düştü, öldü, dedi. Gömmek üzere ertesi günü mezarlığa gittim, kızın cesedi bıraktığını söylediyi yer ararken, görüldük,, şeklinde ifade vermiştir.

Ermeni hastanesi doktorlarından Vahram Balayan ve Hayre-betyan şahit olarak dinlenmişlerdir. Muhakeme diğer şahitlerin çağırılması için geri kalmıştır.

ren bir memur bir tahtanın altın da kürkü bulmuştur. Fakat bu işi kimin yaptığı bir türlü meydana çıkarılamamıştır.

Şehirde ve Memlekette

Darphanede çıkan bu sabahki yangın Civar halkını heyecan ve telâşa düşürdü

40 Dakika devam eden ateş, büyük bir zarar vermeden söndürüldü

Bu sabah saat beşe doğru Aya-sofiya civarındaki Darphaneden yangın çıkmış ve o civar halkını epeyce heyecan ve telâşa düşürmüştür.

Bu mühim müesseseyi yakmasına az kalmış olan yangın, Darphanede para pulları için kullanılan tellerin tavlınmasına mahsus ocağın bulunduğu kısmın çatısından çıkmıştır.

Müessesenin gece bekçisi evvelâ kokudan yangının farkına varmış ve sonra binanın damında ateş görerek telefonla itfaiyeyi ve zabıta işe el koymuştur. Müesseseye memur ve bekçilerinin ifadelerini alarak yangının bir ihmal eseri olup olmadığını tahkik etmektedir.

Erkennen yangın yerine gelen ve idari tahkikata girişen Darphanesi müdürü Fuad Erciyaş bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— Yangında ne kasit, ne de bir ihmal mevcut değildir. Darphanenin tav ocağında dün de bermutat üç buçukta ateş alınmış ve hortumlarla su sıkılarak tamamen söndürülmüştü. Fakat nasılsa baca tuğlarının arasına kaçan bir kıvılcım çatıyı tutuşturmuş, ateş sabaha kadar yavaş yavaş büyüye-

rek saat beşte alev şeklini almıştır.

Fakat itfaiyenin sayanı şükran olan faaliyetile çabucak bastırılarak bina dahiline geçmesine meydan verilmemiştir.

Yanan kısım çatıda 18 - 20 metre murabbar yerden ibarettir.

Bunun tamiri on güne kadar bitirilecektir. Ne demirhanede, ne de makinelerde hiçbir zarar yoktur. Alâkadar memur ve bekçilerin vaziyetini tetkik ettim. Mesuliyeti mucip bir nokta olmadığı neticesine vardım. Yangın 40 dakika sürmüştür.,,

270 Amele işlerini bırakınca

Liman işleri müthiş bir çıkmaza girdi

Maliyenin limanda çalışan yüklemeye ve boğaltma hamallarını işi sayarak yüzde beş yerine yirmi ka-zanç istemesi üzerine limanda çalışan 450 hamaldan 270 i işlerini bırakmışlardır. Kalan 180 hamal liman işlerine kâfi gelmediğinden liman işleri müthiş bir çıkmaza girmiştir.

Liman işletmesi her taraftan yüklemeye ve boğaltma işlerinin vaktinde yapılamadığı hakkındaki şikâyetler karşısında ne yapacağını şaşırmıştır. Vergi işi yüzünden harçtan de işe girmek isteyen yoktur.

Liman işleri inkıtaat uğramak tehlikesi geçirmektedir. Vaziyet gherimizde bulunan münakale vekili Ali Çetinkaya bildirilmiştir.

Amelelerden eskisi gibi yüzde beş kazanç kesilmesi hakkında maliye ile temasa geçilecektir.

Liman işletmesi müdürü

Dün akşam Ankaraya gitti

Limanlar İşletmesi Umum Müdürü dün akşam Ankaraya gitmiştir. Muhtelif işler hakkında Vekâletle temaslara yaptıktan sonra yarın sabah tekrar şehrimize dönmektedir.

Limanlar İşletmesi Mudanya, Ordu ve bir çok Marmara iskelelerini kışa kadar tamir edecek ve gelecek yazda da bütün sahillerde yeni iskeleler inşasına başlayacaktır.

İlk olarak bugünlerde Mudanya vapur iskelesinin tamiratına girişilecektir

Mektepliler

Askerliklerini nasıl yapacaklar

1076 sayılı Yedek subay ve askeri memurlar kanununun 370. maddesini değiştiren 3706 sayılı kanun mucibince 1939 ders yılından itibaren askeri ehliyetnameler kaldırılmıştır.

Bu kanuna göre okullardan mezun olanların askerlik muameleleri doğrudan doğruya ellerindeki diplomalarına göre takip edileceğinden bundan böyle kimseye askeri ehliyetname verilmiyecektir. Yalnız sıhhi mazeretleri dolayısıyla herhangi bir veya birkaç ders yılı kampına girmemiş olanlara, diploma yerine birer vekalet verilecek ve bunlar noksan kamplarını aşağıdaki şekilde tamamladıktan sonra okul direktörlerine yapılacak iş'ar üzerine diplomalarını alabileceklerdir.

A — Lise ve muadili okulları bitirenler o yıl Üniversite veya yüksek okullara girdikleri takdirde noksan kamplarını, sıhhi mazeretleri zail olduğu zaman, taburlarında tamamlayacaklardır.

B — Üniversite veya yüksek okullara girmiyenler de, sağlığı engelleri geçtikten sonra, mezun oldukları veya bulundukları mektaplardaki lise direktörlüğüne müracaat ederek o lisenin ilk okuyacağı kampta tamamlanarak Arzu edenler, okulların kampanyalarını beklemiyerek ya taburlarında veya garnizon komutanlıklarının münasip göreceği kıtalarda ikmal edebilecekler.

Bu müddetler içinde askere çağırılacak olanların kamp için müracaatları kabul edilmeyecektir. Lise ve muadili okullardan mezun olanlardan Üniversite ya yüksek okullara girmek isteyenler 1 inci maddede yazılı vesikalardan istifade edeceklerdir.

1935 senesinden evvel hak kazanmış ve fakat herhangi bir sebeple ehliyetnamesini almayan olan talebelere askeri ehliyetname verilecektir.

Hariçten lise ve orta okul bitirmiş imtihanına girenlere, askerlik dairesinden nazari ve ameli okullar ders ve talim gördüklerine dair ibraz edecekleri vesikalara rine diploma verilecektir.

Göçmen nakliyatına başlandı

Romanya ve Bulgaristandan göçmen nakliyatına başlanmıştır.

İlk olarak Varna'ya giden Nazım vapuru bugünlerde 2000 kadar göçmen ile limanımızdan geçecek ve Tuzlaya giderek göçmenleri oraya çıkaracaktır.

Köstence'ye de bugünlerde bir vapur giderek Romanya göçmenlerini getirecektir. Romanyadan gelecekler Marmara Ereğlisine çıkarılacaklardır.

Teşrinisiye kadar devam edecek nakliyat sonunda Romanya'dan 3400 ve Bulgaristandan 12.000 göçmen yurda gelecektir.

Haber
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
YDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Yeni köşesi: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İlan : 24370
İlan : 20335
ABONE ŞARTLARI
Beyanlık 14.00 Kr. 27.00 Kr.
3 aylık 7.50 14.00
6 aylık 4.50 8.00
12 aylık 1.50 3.00

Kayata dair:

Notlar

YALANCI müteassıbı, Mo-lere'in Tartufe'te tasvir ettiği adamı sevmem; müraide insanı iğrendiren bir hal vardır. Fakat ondan korkmak da lâzım gelmez: menfaati icap ettirdiği zaman değişmesini bilir. Asıl samimi müteassıp tehlikelidir; o, kendi inandıklarının yegâne ha-kikat olduğundan emin olduğu için, karşısındaki ile hiçbir za-man anlaşmağa yanaşmaz. İn-anı azabı uğrunda kendisi her türlü gibi katlanmağa razı olduğu gibi karşısındakilere eza etmek ten de çekinmez.

Müteassıplar kendileri gibi düşünmeyenlere lânet yağdırır. Onların incinmesine ehemmi-yet vermezler. Siz de onlara kar-şı böyle hareket ettiniz mi, itiraz edersiniz: "Yooo! herkesin kana-atlarına hükmün lâzım!.. Benim kanaatlerime hürmete hazır ol-muyun hiç kimsenin kanaatlerine hürmet mecburiyetini duymuyo-rum. Kanaate hürmet ancak kar-şılıklı olur; müteassıbın hürmet istemesi, istibdat edebilmek ar-zusundan başka bir şey değildir.

ÖLÜMÜ sükunla, hiçbir te-essür göstermeden karşı-yaşayan insanlar varmış... Onlara hayranım. Gerçi ben de bir gün öleceğim diye düşününce içimde hiç bir üyan, hiçbir korku duymuyo-rum. Fakat o gün gelip o saat ça-ğınca bilmem gene aldırış etmi-yecek miyim? Pek ummuyorum: hayatın ayrılmak, yokluğa razı ol-mak kolay iş değil... Zaten ölüm acaba sadece etrafın utanmanın bir neticesi değil mi? Yanlarında hiç kimse bulunmadan, bir dağ başında veya odalarında tek baş-ız, Acaba onlar da o kuvveti gösterabiliyor mu?

ROMANLARINDA, hikâye lerinde mütemadiyen fa-yahatın bahseden, onların ha-latlarını anlatan muharrirlere sinir lenimim. Hani yalnız mehtabı, çi-çekleri, sevdayı ve bu gibi mevzu-ları garıane sayan şairler vardır, on zamanların bazı muharrirleri için de fakirlerin hayatı öyle bir şairaneleşme kazandı. Zengin, hattâ orta - halli bir aileyi tasvir etti-niz mi, hemen dudak büktüyorlar. Zengin de, orta - halli de insan değilmiş gibi..

Fakirlerin hayatına gösterilen bu bedii alâkanın, insanlık için zararı olacağına kaniim. Birçok kimselerde kendi hallerini aşmak, daha iyi bir hayat şartlarına yük-selmek hevesini kaldıracak, bir nevi tevekkül, hattâ gururlu bir tevekkül aşılayacak.

Zaten mütemadiyen fakirler-den bahseden muharrirlerin bir gün, eserlerini de bilhassa zen-nu düşünceye olursanız bu işte bir nevi sadisme bulunduğunu anlarsınız.

Nurullah ATAÇ

Bombardımanda
400 Kişi öldü
Quking, 22 (A. A.) — Kiatingin cumartesi günü Japon tayyareleri tarafından bombardımanında 400 kişi ölmüştür.

Fransız elçisi fuarda bir ziyafet verdi Ve Türk-Fransız münasebetlerini anlatan bir nutuk söyledi

Izmir, 22 (A.A.) — İzmir Fuarının açılışı merasiminde bulunmak üzere şehrimize gelmiş olan Sovyet büyük elçisi Terentiyef ve maiyeti dün Cumhuriyet vapuru ile İstan-bula avdet etmişler ve vali na-mına emniyet direktörü tara-fından uğurlanmışlardır.

Izmir, 22 (A.A.) — Enter-nasyonal İzmir Fuarının açılış töreninde bulunmak üzere şehrimize gelmiş olan Polonya ve Romanya büyük elçileri bu sa-bah saat 7.10 da tayyare ile An-karaya hareket etmişler ve sa-mimi surette uğurlanmışlardır.

İtalya büyük elçisi de bugün İtalyan vapuru ile mezenen İ-talyaya gitmektedir.

Fransız büyük elçisi Massig-li, bugün Bergamaya gitmiştir. Orada eski eserleri tetkik ede-cek ve tekrar şehrimize döne-cektir.

Izmir, 22 (A.A.) — Fransız sefiri Massigli tarafından dün akşam verilen ziyafetin sonla-rına doğru Fransa ticaret neza-reti namına Fuardaki Fransız pavyonunun hazırlıklarına ne-zaret eden Monye, hararetili bir nutuk iradetmiş ve belediye reisine hitap ederek, kendisini Fas çöllerinde mamureler ya-

ratan mareşal Liyoteye benzetti ğini ve bir Fransızın bir şehir kurucusuna bundan büyük bir kompliman yapamayacağını kaydederek vücuda getirilen büyük eseri takdirlerle anmış-tır.

Bunu müteakip Fransız bü-yük elçisi Massigli, Türk - Fran-sız siyasi ve iktisadi münase-betlerinin inkişafı, iki milletin tarihi dostluğu ve bundan son-ra takip edecekleri sıkı işbirliği etrafında çok kıymetli fikirler ihtiva eden bir nutuk söyleye-rek belediye reisi Dr. Behçet Uz hakkında en derin takdirlerini beyan etmiştir.

Bu nutuklara cevap veren Dr. Uz, memleketi ve şahsı hakkında izhar edilen hissiya-ta hararetili cümlelerle teşekkür ettikten sonra şöyle demiştir:

— Sözlerime çok nazik Ma-dam Massiglinin bugün söyle-diği çok zarif bir sözle nihayet vermek isterim. Madam Mas-sigli "Aşk ilk göz ağrısına dö-ner,, demişlerdi. Türk - Fransız dostluğu sevginin bu tabii yo-luna avdet etmiştir. — Bu cüm-le dakikalarla süren kuvvetli al-kışlarla karşılanmıştır. — Ziya-fet iki memleketin ve onun kıymetli mümessillerinin bü-yük reislerinin şereflerine ka-dehler kaldırılarak bitmiştir.

Dahiliye Vekili Üsküdar tramvay şirketinde tetkikat yaptı

Dahiliye Vekili Faik Öztrak, dün öğleden sonra Üsküdar'a gi-derek, Üsküdar tramvay şirketi-nin vaziyeti hakkında tetkikler yapmıştır. Şirket bugünkü vazi-yette 750 bin lira borçludur. Bu paranın ne şekilde ödenebileceği araştırılmaktadır. Üsküdar tram-vaylarının İstanbul tramvaylarına raprı da mevzu bahis olmaktadır.

35 Doğumluların son yoklamaları

Eminönü askerlik subesinde: Askerlik çağına giren 335 do-ğumluların son yoklamaları 1 ey-lül 939 cuma günü sabahdan iti-baren başlayacak ve 30 /1. ilkteş-rin 939 günü nihayet bulacaktır. Bu doğumlular ve gerek bu do-ğumlularla muameleye tabi bul-unanların yukarıda yazılı eyylül ve teğrinievvel aylarının tek nume-ralı günlerinde şübeye nüfus çiz-danları, okudukları mekteplerin tahsil derecelerini gösterir bir şa-hadetname ile gelmeleri, mazeretsiz gelmeyenler hakkında ce-zai muamele tatbik edileceği ilân olunur.

Vezir sarayından Adliye sarayına...

YERİNE adliye sarayı yapılmak ü-zere yıkılacak olan eski hapishane binası birdenbire mesele oldu. Kimine gö-re burası galiba İbrahim paşa sarayıymış. Tarihi kıymetinden dolayı yıkılması isten-miyor.

Kimine göreyse böyle bir şeyin aslı yok.

Olsa da bütün İstanbulun eski evleri dahi tarihi değil mi? Tarihi diye İstanbul-da hiçbir yere balta vurulmamı mı? İl-yorlar...

İşin sık tarafı, birtakım ecnebi müs-teşriklerin yalan yanlış yazdıkları İslâm ansiklopedisini mal bulmuş şü tereüme ile meşgul olan bir üniversitemiz dahi var-ken, bu binanın hakikaten İbrahim paşa sarayı olup olmadığının bir türlü anlaşıl-mamasıdır!..

Şu halde, demek İstanbul'da tarih do-lu ama bilenler dirilmedikçe korku yok, vur kazmay!..

Bulgar kilisesinin boyası

Fenerdeki Bulgar kilisesinin bu sıralarda rengini değiştirmek üzere kırmızıya boyanmakta ol-duğunu, bunun nazarı dikkati cel-bettiğini yazmıştık.

Kilise başkâtibi Toma Nikolof bu sabah gazetemize müracaat ederek, bazı gazetelerin bu mese-leye dair neşriyatının vaziyete uygun olmadığını söylemiş ve şu izahatı vermiştir:

— Kilisenin damına sürülen kırmızı boya, astar boyasıdır. Sonra bunun sathi maili teşkil e-den kısmına yeşil boya sürülecek, binanın diğer taraflarının rengi gri olacaktır.

Yapılan iş, binanın demir olan harici kısımlarının hava tesirle-rine karşı mukavemetlerini temin için mutab bir boyama ameliye-sinden ibarettir. Başka bir mak-sat yoktur. Bina son olarak on-beş sene evvel boyandığı için bo-yası bozulmuştur. Boyamak için tayin olunan müddet iki aydır. Fakat yağmurlar dolayısıyla daha ziyade uzamak ihtimali vardır.

Herhalde işin birinciteşrinde sonraya kalmamasına gayret edi-yoruz. ..

Rasgele

Ne olursa olsun, eğer hakikaten eski hapishane İbrahim paşa sarayı idiye - ki muhakkak bir müsteşrike sormadan an-laşamayacak gibi görünüyor! - bundan es-ki mahpuslar kârli çıkıyor:

Demek bu mahpuslar bir vezir sara-yında keyif etmişler de, bizim tarihçiler gibi, haberleri yok!..

Millet rakıdan kurtuldu!

BİRA ucuzladıktan sonra İstanbula ne oluyor, hayrettir.

Gazetelere şehrin muhtelif semtlerin-den şikâyet mektupları yağıyor: Bira bula-mıyoruz diye!..

İnhisar idaresi ise her yere her za-mankinden fazla bira çıkarıldığını iddia e-diıyor..

Demek ucuzluğun faydası görüldü: Rağbetin bu derece arttığına bakılırsa öm-ründe ağzına alkol koymamışlara dahi bi-ra içirmeğe muvaffak olundu!..

Not

Eski Bir nahiye müdürünün hamlesi...

Yazan: M. DALKILIÇ

TÜRKİYEMİZDE şehirlerin imarı meselesi muhakkak ki kur-tulmuştur.

Şehirlerimiz suya, elektriğe, yola kavuşuyorlar. Sıranın köylerimize geldiğine sevinebiliriz. Gelmemişse bile bu sıranın zorla getirilmesi gerektir.

Filhalıka köylerimizde evvelâ kültür kalkınmasından başlan-dı. Maarif vekâleti geniş bir plânla harekete geçmiş bulunuyor.

Fakat acaba mesele nasıl ayanlanmalıdır:

Kültür ve refah mı? Yoksa refah ve kültür mü doğrudur?

Bizce refahsız kültür olmaz. Refahtan kast, bizim hükümet memurlarımızın, (imar) dan kastettikleri mananın hakikisidir.

Zira imar, milli refahı arttırmaktan başka bir şey değildir.

Köylerimize artık refahın, yani medeni hayatın sıhhatte ve normal unsurları girmelidir:

Yol, su, elektrik.

Bu kadar geniş bir imar plânı, baş döndürücü görünür, değil mi?

Bütçe meselesi, bunu, henüz bir rüya olmaktan kurtaramaz gibi görünür.

Hayır baylar!

Türkiyede ziyan olan tabii kuvvetler milyarlarca lira kıyme-tindedir. İmarın başında bu kuvvetlerden istifade etmek düsturu, bütün bir bütçe iddiasını mağlûb etmeye kâfidir.

Vilâyet mühendislerimiz yalnız vilâyetlere bakıyorlar. Yaratı-cı tekniği nahiyelere de uzatılabilir.

Masrafsız yol, su, elektrik Türkiyede yalnız köylerde müm-kündür.

Şurada süratle bundan birkaç sene evvelki karakteristik aci bir vakayı analım:

Teknik düşünceli bir nahiye müdürümüz tayin olunduğu na-hiyenin civarındaki değirmenlerdeki enerji kudretini hesaplar. Elektrğin her eve ayda 6 kuruşa mal olacağına vâsil olur. Her evse 8 kuruşluk petrol yakmakta.

Derhal dinamoyu kurar. Bir müddet sonra nahiye merkezi e-lektrik içinde parıl parıl yanmağa başlar.

Bundan haberdar olan o zamanki vekâlet bir şifreli telgrafla şu suali sorar:

— Elektrik yapmayı kime sordun?..

Bu hamle o nahiye müdürünün o zaman nikbetine mal oldu ve genç müdür vekâlet emrine alndı.

Vakıa o nahiye müdürü çok sefalet çekti. fakat Türkiyeye mukaddes tel çığır açmıştı:

Nahiyelerde tabii kuvvetlerin ziyan oluşu önüne geçilmek su-retiyle yaratılmış medeniyet çığır!..

Bu hamle, bütün Türkiyeyi saracaktı.

Malta adasında

Dikenli tellere elektrik verildi

Lavalette, 22 (A. A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

Malta adası etrafında tesis edil-miş olan dikenli tel hatlarına bu gecedan itibaren elektrik cereyanı verilmiştir. Bütün müdafaa hizmet-leri her ihtimale karşı hazır bulun-maktadır.

Kuyucu boğuluyordu

Kasımpaşada Kulaksızda yeni-dere sokağında Hilminin bahçe-sindeki kuyuyu temizlemekte o-lan kuyucu Ali dün akşam üzeri çalışırken birdenbire muvazenesi-ni kaybederek su dolu kuyunun i-çine yuvarlanmıştır. Aşağı düşer-ken başı taşlara çarpan Ali bo-ğulmak üzere iken kurtarılmış ve imdat otomobiliyle Beyoğlu has-tanesine kaldırılmıştır.

Mudanya - İstanbul

Vapur tarifesi tadil ediliyor

Bursahların şikâyeti üzerine Denizyolları idaresi Mudanya - İstanbul arasındaki vapur tarife-sini tadil etmeğe karar vermiştir.

Bugün Mudanyadan akşamları ve İstanbuldan da sabahları vapur vardır. Bu yüzden Bursahlar ak -şam üzeri şehrimize gelmekte, fa-kat ancak işleri ertesi günü gör-mek mecburiyetinde kalmaktadırlar.

Akşam buradan vapur olma-dığından o geceyi İstanbulda ge-çiren Bursahlar ancak ertesi gün sabah yerlerine dönebilmektedir-ler. Bu vaziyet karşısında Mudan-yadan haftada üç gün sabahları İstanbul'a vapur kaldırılacak ve İstanbul'a gelen Bursahlar aynı gün akşamı buradan kalkacak pos-ta ile geceyi burada geçirmeden tekrar Bursaya dönebileceklerdir.

Düşündüğüm gibi:

Türkiyede çalışan Alman müesseselerine bir tavsiye

Yazan: SUAT DERVİŞ

Beyoğlunun bir kahvehanesinde görünüşte basit bir sarhoşluk vak'ası olmuş. Memleketimizde çalışan bir ecnebi müessesenin - hem de çok tanınmış bir ecnebi müessesesinin - bir mühendisi bi-raz fazla içki içtikten sonra, ken-di masasına yakın bir masada otu-ran bir musevi gencini sözleriyle, işaretleriyle taciz etmeğe başla-mış. Bu hale sinirlenen genç, bu münasebetsizliği kesmesi için kendisine ihtarda bulununca da hırsını yenememiş ve genci yum-ruklayarak yüzünden yaralamış..

Hâdis e ilk bakışta, adı bir mey-hane kavgasına benziyor ve üze-rinde tevakkuf edilmeğe değer bir mahiyette görünmüyor.

Fakat, hâdis e münferid bir hâ-dise olmadığı ve iştigalimize göre emsalleri Beyoğlunda pek bol bu-lunan Alman kahve ve birahane-lerinde sık sık tekrerrür ettiği için üzerinde dikkatimizi biran tevak-kuf ettiriyoruz;

Şehrimizde misafir olarak bu-lunan Almanlar; biray biraz faz-la içtikleri zaman Nasyonal Sos-yalist olduklarını hatırlamakta ve bu illetin ilk tezahürü olan yahu-di aleyhtarlığını göstermekte ve ufak, büyük bir takım hâdiselere sebebiyet vermekteymişler.

Meselâ, bazı kere bir Alman lo-kantasına girmiş olan bir Türk musevisinin kovulmasını istemiş-ler, bazı defa yüksek sesle yanda-ki masada oturan musevilere kü-fürler savurmuşlar. Bir kaç kere iş kavgaya ve dövüşe kadar gitmiş-se de ekseriya musevilerin temkini ve hâdiseye sebebiyet vermemek için gösterdikleri soğukkanlılıkla iş zabıtaba aksetmeden evvel bas-tırılmıştır.

Evvelâ biz, memleketimizde ça-lışmak imkânını bulmuş ve misa-fir edilmiş olan bu ecnebilere şu-nu anlatmak isteriz ki, hiçbir ec-nebi, misafir olarak bulunduğu bir memlekette, kendi memleketi-nin itiyatlarını cebren getiremez.

Burası Alman hudutlarından çok uzak olan bir memlekettir. Türkiye, Almanyada hâkim olan Nasyonal - Sosyalizm ideolojisine karşı en ufak bir sempati duyma-yan, bu ideoloji, Alman hudutları dahilinde kaldıkça susmak neza-ketini gösteren, fakat aynı ideo-lojinin tezahürleri, onun taraftar-ları tarafından kendi hudutları içinde tatbik edildiği takdirde çok büyük bir hiddet kuyacak olan in-sanların yaşadığı medenî bir mem-leketidir.

Bizim memleketimiz cins ve mezhepleri ne olursa olsun, bütün insanların, aynı iyi muameleyi gör-dükleri bir ülkedir.

Bu memlekette umumu rencide edecek surette yahudi düşmanlığı yapılamaz. Memleketimizde ça-lışan Alman müesseselerine şunu tavsiye etmek isteriz ki buraya gönderdikleri memur veya müte-hassısları Nasyonal Sosyalizm prensiplerine fazla bağlı ve Nas-yonal Sosyalizm itiyatlarına tir-yaki olan Alman vatandaşları ara-sından seçmesinler..

Onları Avusturya veya Çekos-lovakyada bulunan şubelerine yöl-lasınlar. Çünkü onlar ancak zapt-edilmiş bu toprak üzerinde, bu ne-vi heveslerini tatmin edecek saha bulacaklardır.

Fakat Türkiyede aslâ! Böyle hareketler medenî Türk memleketinde umurun nefret ve ikrâmını celbeder.

Suat DERVİŞ

Mim.

Alman - Sovyet anlaşmasının akisleri

Sovyet görüşüne göre:

Moskova, 22 (A. A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Sovyet - Alman ticaret ve kredi mukavelesinin imzasından sonra, Almanya ile Sovyetler birliği arasındaki siyasi münasebetlerin iyileştirilmesi meselesi ortaya çıkmıştır. Bu hususta Almanya ve Sovyetler birliği hükümetleri arasında vukua gelen fikir teatisi, her iki tarafta da aralarındaki siyasi münasebetlerdeki gerginliği azaltmak, bir harb tecellisini ortadan kaldırmak ve bir ademi tecavüz pakti akteylemek arzusunun mevcudiyetini tesbit etmiştir. Bununla alakadar olarak, bu işe müteallik görüşmelerde bulunmak üzere Almanya hariciye nazırı Von Ribbentrop birkaç güne kadar Moskova'yı ziyaret edecektir.

Moskova, 22 (A. A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Çok salâhiyetli Sovyet mahfillerinin söylediğine göre, Sovyetler birliği, Almanya ile bir ademi tecavüz pakti aktelemek niyetindedir, katiyen bir "tecavüze yardım pakti" değil.

Aynı mahfillerde tebarüz ettirildiğine göre, Sovyetler birliğinin şimdiye kadar aktettiği bütün ademi tecavüz paktlarında şu aşağıdaki kayıt mevcuttur: İki akit taraftan birisi, diğer bir devlete karşı bir tecavüze kalkarsa, öteki akit taraf pakti evvelce haber vermeden feshedebilir.

Her halde, bu kayıt, Alman - Sovyet paktına da konacaktır.

En ziyade salâhiyetli Sovyet mahfillerinin fikrine, Almanya ile bir ademi tecavüz pakti imzası, üç taraflı Fransız - İngiliz - Sovyet paktının imzası ile tamamiyle kabili telifir. Fransız - İngiliz - Sovyet pakti, eğer Almanya tecavüz niyetlerinde devam ederse, Almanya'ya gem vurmayacağıdır. Fakat eğer Almanya bir ademi tecavüz pakti imzalamak isterse Sovyet mahfillerine göre, iki memleket arasında gergin havayı teskin yapacak olan bu jesti yapmak yemine ve faydalıdır.

Sovyet mahfilleri, Sovyetler birliğine komşu küçük devletlerin korkuları mahalsizdir, çünkü Sovyetler birliği, bunları bugün Almanya ile anlaşmasına kurban etmek niyetinde değildir, demektedir.

Üç devlet arasındaki müzakereler

Moskova, 22 (A. A.) — "Havas":

Salâhiyetli Sovyet mahfillerinde bu sabah söylendiğine göre Von Ribbentrop'un Moskova'ya gelmesi tecavüze karşı muvazenesi tanzim etmek üzere İngiliz, Fransız ve Sovyet askeri heyetleri arasında yapılan müzakerelerin devamına mani değildir.

Diğer cihetten İngiliz ve Fransız heyetlerinin burada ikamet şartlarında hiç bir değişiklik husule gelmemiştir. Heyetler dün te Sovyet mümessilleriyle görüşmüşlerdir. Bugün öğleden sonra da görüşmeleri muhtemeldir. Fransız ve İngiliz elçileri her iki heyetin seferi bu sabah İngiltere sefarethanesinde toplanmışlardır.

Alman görüşüne göre

İngilterenin siyaseti akamete uğramış

Berlin, 22 (A. A.) — Almanya ile Sovyetler Birliği arasında akte edilecek olan ademi tecavüz pakti mevzuu bahseden akşam gazeteleri, Büyük Britanyanın ta-

kip etmekte olduğu Alman aleyhtarı siyasetin kati bir akamete uğradığını ilân ediyorlar.

Almanya'da büyük ümitler

Berlin, 22 (A. A.) — Havas: Alman - Rus paktının Alman halkı arasındaki ilk tesiri derin bir hayret olmuştur. Bu hayret süratle büyük ümitlere inkılâp etmiştir.

Bu pakt siyaseti Alman mahfillinde, sarhoşluğa kadar giden ümitler uyandırmaktadır. Bu mahafilde evvelâ Polonyanın, sonra şarki Avrupanın ve nihayet bütün dünyanın taksiminden bahs olunmaktadır.

Ribentrop yola çıktı

Berlin, 22 (A. A.) — Alman hariciye nazırı Von Ribbentrop Moskova'ya gitmek üzere saat 21 de tayyare ile Berlin'den hareket etmiştir. Von Ribbentrop Königsberg'de inecek ve yarı yoluna devam edilecektir.

Fransada:

Fransız kabinesi toplandı

Paris, 22 (A. A.) — Kabine saat 17 ye doğru toplanmıştır.

Nazırlar, toplantıya giderken enternasyonal hâdiseler hakkındaki intibalarını bildirmekten imtina etmişler ve "Biz de haber almaya gidiyoruz, demekle iktifa etmişlerdir. Nazırlardan bir kısmı kabinenin pek muhtemel olarak Moskovadaki Fransız askeri heyetlerinin geri mi çağırılması yoksa orada mı kalması meselesini tetkik edeceği mütealliminde bulunmuştur.

Kabine içtimalar 18,45 te nihayet bulmuştur.

Fransız kabinesinin tebliği

Paris, 22 (A. A.) — Kabine içtimadan sonra matbuata verilen tebliğde, kabinenin enternasyonal vaziyeti ve bilhassa harici teki Fransız mümessillerinden gelen raporları tetkik eylediği ve derhal mezkûr mümessillere gönderilen talimatı tasvip eylediği bildirilmektedir.

Kabine perşembe sabahı reisi cumhurun başkanlığında toplanacaktır.

Paris, 22 (A. A.) — Kabine toplantısından sonra alman habirlere göre bu akşam hiç bir karar verilmemiştir.

Fransa büyük elçilerine gönderilen talimat haricinde, kabine perşembe günkü nazırlar meclisinde hazırlanmış ve başvekil Daladyenin enternasyonal vaziyet hakkında verdiği geniş izahat üzerine noktai nazar teatisinde bulunmuştur.

Fransız parlamentosunun içtimaa daveti hakkında da keza hiç bir karar verilmemiştir.

Üç taraflı müzakere

Paris, 22 (A. A.) — Fransız siyasi mahfilleri bir Alman - Rus paktının akdine müteallik olan haber hakkında gayet ihtiyatlı bir lisan kullanmaktadırlar. Alakelâde bir ademi tecavüz misakının akte edilmesinin esasen Rapallo muahedesile yekdiğerine bağlı bulunan iki memleket arasında mevcut hukuki münasebetleri değiştirmeyeceği mütealliminde serdedilmektedir. Alman gazeteleri, nin Almanlarla Sovyetler arasında yapılmakta olan müzakerelere müteallik neşriyatları Alman zımmamdarlarının bu hâdiseye esasen psikolojik bir ehemmiyet atfetmekte ve bu hâdiseyi geniş bir tehdit manevrası içerisinde itihale çalışmakta olduklarını göstermektedir.

Moskovada İngilizler, Fransızlar ve Sovyetler arasında yapılmakta olan müzakereler devam edecek gibi görünmektedir. Bu

sabah Bone, Daladye ile birlik te beynelmilel vaziyeti tetkik etmiş ve İngiltere, Romanya ve Polonyanın Paris mümessillerini kabul etmiştir.

Şu halde Bone bu akşamki içtimada etraflı izahat verebilecektir. Bu akşam İngiliz kabinesi de bir içtima aktecektir.

İngilterede:

Parlamento içtimaa davet edildi

Londra, 22 (A. A.) — Parlamento'nun Perşembe günü toplanacağı resmen bildirilmektedir.

Mebuslar, bu akşam Londra radyosunun saat 11 deki haber bülteniyle, içtimaa davet olunacaklardır.

Londra, 22 (A. A.) — Saat 15 te toplanan İngiliz kabinesi 18,20 de yani takriben üç buçuk saat süren bir müzakere den sonra nihayet bulmuştur.

Nazırların Başvekâletten gitliklerindenberi henüz resmî hiç bir şey söylenmemiş ise de akşam geç vakit beyanat yapılması muhtemeldir.

Bu akşam yeniden bir toplantı yapılmıyacağı ve yarı içtimada bu yolda bir karar verilmemiş olduğu haber alınmıştır.

Maamafih bütün nazırlar başvekilin emrine âmâde bulunacaklardır.

Lortlar ve Avam Kamaralarında

Londra, 22 (A. A.) — Perşembe günü toplanacak olan Lordlar ve Avam kamaralarında hükümet millî müdafaa hususunda lüzumlu göreceği bilcümle tedbirleri bilâ mühlet alınması için fevkalâde salâhiyetler veren bir kanun lâyihasının derhal müzakere ve kabulünü isteyecektir.

Bu kanunun kabulüne kadar da hükümet, yeni ihtiyat tedbirlere tevessül edilecek ve bilhassa deniz, kara ve hava kuvvetlerine mensup bazı sırfırları daha silâh altına çağıracaktır.

Parlamento yarın toplanacak

Londra, 22 (A. A.) — Press Association bildiriyor:

Başvekil B. Çemberlayn, bugün öğleden sonra saat 15 te toplanan kabine içtimada, parlamentonun perşembe günü toplantıya çağırılmasını teklif etmiştir.

İngilterede başvekâletin tebliği

Londra, 22 (A. A.) — Bu akşam Başvekâletten verilen eblîğde deniliyor ki:

Vaziyeti tetkik eden hükümet, Alman - Rus paktı projesinin İngiltere tarafından Polonyaya karşı girişilen taahhütlere hiç bir vehile dokunamayacağına karar vermekte aslâ tereddüt etmemiştir. Büyük Britanya hükümeti bu taahhütlere yerine getirmek kararındadır.

Hükümet, millî müdafaa için kendine fevkalâde salâhiyetler veren bir kanun lâyihasının kabulünü parlamentodan isteyecektir. Aynı zamanda büyük Britanyadan havayici zaruriye ve diğer lüzumlu maddeler ihracatına ait tedbirler alınmıştır.

Büyük Britanya hükümeti, ihtiyat tedbirleri almakla beraber, Almanya ile Polonya arasında çıkmış olan müşkülâtta, her harbi intaç edecek cebir hareketini muhik gösteren hiç bir cihet bulunmadığı müteallimindedir. İtimat yeniden teessüs etmek şar-

tiyle muslihane bir tarzda halledilemeyecek hiç bir Avrupa meselesi mevcut değildir. Büyük Britanya hükümeti bu gibi şartların hasıl olması için daima yardıma amadedir. Fakat bütün gayretlerine rağmen diğerleri kuvvete müracaatta ısrar ederlerse, buna bütün kuvvetleriyle karşı koymaya da katiyen azmetmiştir.

Polonyada

Hiç birşey değişmiş değil
Varşova, 22 (A. A.) — Pat Ajansı tebliğ ediyor:

Almanya ile Sovyetler Birliği arasında bir ademi tecavüz pakti imzalanacağı haberi Varşova siyasi mahfillinde büyük bir tesir yapmamıştır. Çünkü bu, Avrupa kuvvetleri muvazenesinde fiili hiç bir değişiklik hâsıl etmez. Bu haber olsa olsa Sovyetlerin Avrupa işlerinden ellerini çekmek arzusunun isbat eder. Esasen Sovyetler bu temayülleri Fransız - İngiliz Rus müzakereleri sırasında açıkça izhar etmişlerdir. Mezkûr pakt vaziyet ve Polonyanın hattı hareketi üzerinde asla müessir olamaz.

Belgrad'da

Tefsirden çekiniyor

Belgrad, 22 (A. A.) — Bir Alman - Sovyet ademi tecavüz anlaşmasının yakında imzalanacağı haberi, bütün gazetelerde, diğer haberleri sönük bir hale koymaktadır. Gazeteler, bu haberleri büyük manşet olarak neşretmekte fakat tefsirlerde bulunmaktan ihtiraz etmektedir.

Bir kitap ve bir broşür toplattırıldı!

Bir müddet evvel M. Faruk Gürtüncanın neşrettiği "Bu Aslana dokunmayın", isimli kitap Cumhuriyet müddeiumumiliğinin kararı ile toplatılmıştır. Bu kitap İtalyanlara ithaf edilmiş şirirlerden müteekkiddir.

"İtalyanlara açık mektup", adını taşıyan broşür de polisçe toplatılmıştır.

Kendisine memur süsü vermiş!

Saim

Yüksekkaldırında Tekirdağ otelinde 18 numaralı odada oturan Saim, baline boş bir polis tabancası kılıfı takarak kendisine memur süsü vererek Hüseyin isimindeki şahısa şayet bir miktar para verecek olursa kendisine esrar nargilesi yapmakta serbest bırakacağını vaat etmiştir.

Bunun üzerine zabıta bir cürmümeşhut tertip etmiştir. Saim para almak için Hüseyinin evine gitmiş fakat tam 2 adet 2.5 liralık alırken yakalanmıştır.

SON DAKİKA

Bu şeret ve haysiyet meselesi imiş

Berlin, 23 (A. A.) — "Havas"

Paktın ilânından mütevellit sürprizin sükkesi ancak 24 saat etmiştir. Daha şimdiden ecnebi memlekete tahsis edilen haberde Londra ile Parisi bu vesikanın "tarihi şümülü"nden şüphelenen rinden şikâyet edilmektedir.

Görünüşe göre, şeref ve haysiyetini tehlikede gören Almanya paktı bir tahliye simidi addetmektedir. Bu geniş şeref ve haysiyet ameliyesinin akislerinden korkulduğu görülmüyor.

İngiliz sefiri Hitlerle görüştü

Berlin, 23 (A. A.) — İyi haber alan hususi bir menbadan bildirildiğine göre, İngiltere sefiri Henderson dün sabah saat dokuzda hususi bir tayyareyle Salzburga hareket etmiş, oradan da Berceşine gitmiştir.

Söylendiğine göre, sefir, Hitlerle mülâki olarak kendisine gönderilen bir mesajı tevdi etmiştir. Mesaj Almanya'nın şarki Avrupa meselesi hakkında noktai nazarını bildiren ve çinde Almanya hükümeti tarafından Londraya gönderilen notaya cevap teşkil etmektedir.

Ribentrop Königsbergde karaya indi

Königsberg, 23 (A. A.) — Moskova'ya gitmekte olan Von Ribentrop, saat 23,30 da Königsbergde karaya inmştir.

Amerika anlaşmanın bir felâket olmadığı kanaatinde

Vaşington 23 (A. A.) — İlk sürpriz tesiri zail oluktan sonra Vaşingtonun iyi malûmat almakta olan mahafil, Sovyetlerle Almanya arasında bir misak akı hakkındaki haberin bilâyette zannolunduğu kadar bir felâket olmadığını düşünmeğe başlamışlardır.

Hariciye nezareti, misak hakkında etraflı malûmat gelmesine intizaren her hangi bir mütalâa serdinden içtinap etmektedir.

İyi malûmat almakta olan mahafil, aşağıdaki noktalara işaret etmektedirler:

1 — Büyük Britanyadan pek yüksek bir fiyat istemiş olan Sovyetlerin Almanya'yı şarki Avrupada tamamiyle serbest bırakmak suretile bütün pazarlık kabiliyetlerini feda edebilmeleri müşküldür.

2 — Almanyanın bütün bu muntakada yapacağı taarruzların bir güne faydası olamaz.

3 — Hitlerin komintern aleyhindeki misakı zaafa düşürmesi ve Japonya'yı daha kuvvetli bir Sovyet Rusyanın ve takviye edilmiş bir Çin mukavemetinin tehdidine maruz bırakması hiç şüphesiz kendisine pek pahalya mal olmuştur.

Aynı mahafil, bu son noktanın Vaşingtonda bir nebze memnuniyet tevli edeceğini, ilâve etmektedirler. Fakat memnuniyete mukabil, B. Ruzveltin kuvvetlendiğini görmek arzusunda bulunduğu sulh cephesinin bilhassa şiddetli bir darbe yemiş olmasından mütevellit teessüf vardır.

Japonya siyasetini değiştirecek mi

Tokyo, 23 (A. A.) — Hiranuma Avrupa vaziyetini tetkik etmek üzere İtagakiyi davet etmiştir.

Zannedildiğine göre, iki nazır mütesavver Alman - Sovyet pakti dolayısıyla Japon siyasetinin yeni esaslara göre, derhal değiştirilmesi lâzım gelip gelmeyeceğini tetkik etmişlerdir.

Kral Londraya döndü

Londra, 23 (A. A.) — Kral Georges, siyasi vaziyet sebebiyle, yarın Balmoral şatosundan Londraya dönecektir.

Bire doğru Moskovada bulunacak

Königsberg, (A. A.) — Von Ribentrop, tayyare ile Moskova'ya hareket etmiştir. Nazır, saat on üçe doğru Moskovada bulunacaktır.

Manevra değişmiş

Berlin, 23 (A. A.) — Yarı resmî bir menbadan tebliğ ediliyor:

Bazı Paris ve Londra mahfillerinin Berlin - Moskova paktının ehemmiyetini istisgar etmek teşebbüsleri, Fransız ve İngiliz zımmamdarlarının hakiki düşünceleri telâkki olamayacak. Fil hakika iyi haber alan Berlin mahfillerinde tebarüz ettirdiği gibi, Londra ve Paris zımmamdarları Alman - Sovyet münasebetlerindeki değişimin bir manevra olmadığını fakat müstakbel Alman - Sovyet münasebetleri için kati mahiyette tarihi ehemmiyetli bir hâdiseye teşkil eylediğini anlayacak kadar realizme maliktir.

Berlinde de kaydolunduğu vehile, Avrupa, bugün tarihin en mühim hâdiselerinden birisi olarak telâkki edilecek bir hâdiseye karşısında bulunmaktadır. Berlin ve Moskovanın siyasetlerini ananevi vola tevcih etmeleri keyfiyetinin manasını herkes anlayabilir.

Müstemleke tevletlerinin toprakları

Bugün dünyadaki müstemleke sahipleri devletlerin hepsi Asya ve Afrikada asıl memleketlerinin bir kısmı misli toprağı ellerinde bulundurmaktadır.

47 milyonluk İngiltere, Büyük Britanya adalarının 140 misli genişlikte bir müstemleke toprağına sahiptir.

40 milyonluk Fransa'nın müstemlekeleri asıl Fransa topraklarının 21 mislini teşkil eder.

8 milyonluk Holandalıların ellerinde bulundukları müstemleke ana vatanlarının 60 mislini, gene 8 milyonluk Belçikalıların müstemlekeleri, ana vatanın 80 mislidir.

7 milyon nüfuslu Portekiz'in ana vatanın 26 misli müstemleke arazisi vardır.

43 milyonluk İtalya, yarım ana vatanın 10 misli müstemleke toprağına sahiptir.

Atatürkün annesinin kabri Etrafındaki park tamamlanmak üzere

İzmir, 22 (A.A.) — Atatürk'ün valdelerinin Soğukçeşme'deki mezarları etrafında vücuda getirilen park tamamlanmak üzere. Mezarın üzerine konulan on tonluk granitin üstüne emaye harflerle kabartma olarak şu yazı yazılmıştır: "Ebedî Şef Atatürk'ün annesi Bayan Zübeyde burada yatıyor."

Hollandada Mezuniyetler kaldırıldı

Rahay, 22 (A.A.) — Holanda matbuatı bürosunun bugün neşrettiği bir tebliğde enternasyonal mezuniyetlerin kaldırılması müdafaasına tahsis edilen kıtaat- tahi mezuniyetler bilâ müddet kaldırılmıştır.

Santoren yanardağı indifai
Alma, 22 (A.A.) — Santoren yanardağı adasının etrafında bir kaç gündür devam eden volkanik hadiseler, ziyadeleşmiştir. Bu ada üzerindeki küçük Aya-yorgi limanında hararet derecesi 30 ya çıkmıştır. Limanın sağ tarafındaki rihim, su altında kaybolmuştur. Kraterin etrafındaki çakıllar da devam ediyor.

Şikâyetler, temenniler Lâjimsızlık yüzünden İzmirde çeken mahalle!

Karagümrükte oturan bir okuyucumuz bize şu mektubu göndermiş:

"Bizim Karagümrük'ün İskenderbey mahallesi diye bir yeri vardır ki burası umumî lağım yüzünden çok berbat olmuştur. Her ev kendisine bir çukur kazdırarak vaziyeti iyileştirmeye çalışıyorsa da koldan mahallede oturmak kabil değildir. Koca bir mahalle halkının sıhhati berbat olmaktadır. Belediye'nin nazari dikkatini celbetmenizi rica ederim."

Okuyucumuzun hakkı var. Bu mahalle böyle lağimsız bir mahalle medeniyete yakışmaz. Belediye'nin bir çare bulmasını temenni ediyoruz.

Almanca dersi

Seri ve asri HABER Metoduyle ve mutedil ücretle ders almak isteyenlerin "Almanca öğretmeni," isimli mektupla gazetemize müracaat.

Mısır heyeti reisi Manevralarımız hakkında ihtisaslarını bildiriyor

Manevralarımızın son haftasında hazır bulunmak üzere evvelki gün şehrimizden hususi trenle Trakya'ya gitmiş olan misafir Mısır heyeti reisi şehrimize dönmüştür.

Misafir heyete, program mucibince şehrimizin sayını dikkat ve gezilmeğe layık mahalleri gösterileceğinden dün motörlerle Büyükdada ya gitmişlerdir.

Mihmandarları refakatinde gezmekte olan heyet öğle yemeğini Adada yedikten sonra arabalarla tur yapmışlar, akşam şehre dönmüşlerdir.

Mısır heyeti büyük geçit resminde bulunmak üzere ayın yirmi dönünde tekrar Trakya'ya gideceklerdir.

HEYET REİSİNİN BEYANATI

Kardeş Mısırın askeri heyeti reisi tümgeneral Ezzeidi Paşa bugün matbuata aşağıdaki beyanatta bulunmuştur.

"Manevra hakkında ihtisaslarımı soruyorsunuz. Mareşal Fevzi Çakmak'ın lütfufları ve manevra müdürü orgeneral Fahrettin Altay'ın gösterdikleri yardım ve delâletle kardeş Türk ordusunun manevrasında bulunmak pek büyük bir şeref ve sevinç duyduk ve çok istifade ettik. Gerek Mareşal hazretlerine ve gerekse orgenerale minnettarm.

Manevranın tertib ve tanzimi ve bilvesile komutanların harekâtı idaresi ve gerek subay gerekse erlerin gösterdikleri inzibat ve talim ve terbiye kudretini büyük bir hayranlıkla gördük. Hava kuvvetlerinin cesur ve mahirane manevralarını iftihar ve takdire seyretiltik. Bütün bu gördüklerimiz ve asri vasıtalarla mücehhez Türk ordusunun yüksek hareket kabiliyeti ve bütün cihane müsellem olan muharebe kudreti bizde derin bir intiba bıraktı. Bununla müftehiriz.

Bundan başka büyük Reiscumhur İsmet İnönü'nün manevra meydanında bilvesile yüksek iltifatlarına mazhar olduk, bundan duyduğumuz iftihar pek büyüktür."

Kadeş vapuru Ne zaman geleceği malûm değil

Almanya'da yaptırılan vapurlarımızdan Kadeş'in bugün limanımıza gelmesi bekleniyordu. Fakat Akdenizde havalanın muhalefeti yüzünden vapurun gelmesi teahhüre uğramıştır.

Denizyolları idaresine, gemi Cezayir'den ayrıldıktan sonra hiçbir haber gelmemiş ve telsiz muhaberesi yapılamamıştır. Bu itibarla, vapurun muvasalat zamanı henüz katî olarak bilinmemiştir.

TELGRAFLAR TELEFON RADYO

Antikomintern pakt bozulmak tehlikesinde

Japonya Almanyanın bu pakta nasıl bir kıymet verdiğini öğrenmek istiyor

Berlin, 22 (A.A.) — Havas: Alman — Sovyet paktı haberi Berlin'in Japon mahfil, lerinde büyük bir hayretle karşılanmıştır.

Japonya'nın Alman — İtalyan askeri paktına dahil olması için giriştiği teşebbüsleri hayli ilerletmiş olan ve nazilere karşı sempatisini her fırsatta izhar etmekten geri durmayan Japonya'nın Berlin sefiri general Oshima bu haberi gece yarısı almış ve derhal başlıca mesai arkadaşlarını sefarette toplamıştır. Toplantıyı müteakip Tokyo'ya uzun bir telgraf gönderilmiştir. Japon sefaretine alâkadar kimseler komintern aleyhtarı paktın istikbali hakkında büyük bir korku izhar etmektedirler.

Tokyo, 22 (A.A.) — Resmi Japon mahfili, Alman — Sovyet misakının akti hususunda mütalea beyanından imtina etmektedirler.

Hükûmetle yakından münasebatı olan mahafil, şöyle demekle iktifa ediyorlar: Yeni vaziyeti tetkik maksadıyla yüksek hükûmet erkânının bir konferanslar serisi aktedecekleri haber verilmektedir.

Tokyo, 22 (A.A.) — Tiranuma ve Itagaki bu sabah görüşmüşlerdir. Fakat Alman — Sovyet misakı pek bedihi olarak müzakere ruznamesini altüst etmiştir.

Bu ruznamenin mevzuu komintern aleyhindeki paktın takviyesi meselesi idi. Zannolunduğuna göre iki nazır bu bapktaki plânların şimdiki halde yeni baştan görüşülmesi icabedeceğini müşahade ile iktifa etmişlerdir.

Orita'nın kabine, içtimamda da bu suretle cevap vermiş olduğuna zannedilmektedir. Nazırlar Oshima'nın raporunu alır almaz yeni bir içtima akdetmeye karar vermişlerdir.

Tokyo, 22 (A.A.) — Haber alındığına göre, Japon kabinesi bugünkü toplantısında, Alman — Rus paktı hakkında Alman hükûmetinden izahat istemeye Berlin büyük elçisini memur etmiştir.

Japon hükûmeti, Almanyanın antikomintern paktına bundan böyle nasıl bir kıymet verdiğini de öğrenmesini Berlin büyük elçisine bildirmiştir.

Tokyo, 22 (A.A.) — Salâhiyetkar mahafilden teyit olduğuna göre, bu sabah toplanan kabine, Japonya'nın Avrupa'ya karşı takip edeceği siyaset hakkında tanzim edilmiş olan bütün plânın baştanbaşa değiştirilmesi lâzım geldiğinde ittifak eylemiştir.

Hariciye nazırı Arıtanın antikomintern paktının takviyesi için hazırladığı projeye daha şimdiden terk edilmiş nazariyle bakılmaktadır.

Berlindeki Japon büyük elçisi Oshimanın raporu Tokyo'ya gelir gelmez, Başvekil ile hariciye nazırı hemen bir araya gelerek görüşmüşlerdir.

Cinde hayret uyandırdı

Şanghay, 22 (A.A.) — Almanya ile Sovyetler birliği arasında yakında bir ademi tecavüz misakı aktedileceğine dair gelen haberler siyasi Çin mahfillerinde

hayretle karşılanmıştır. Bu mahfillerde bu misakın şimdi Almanya'yı Japonyadan ayıracağı ve Avrupa'da bir korku kalmayan Sovyetler birliğinin Japonya'ya karşı elleri serbest kalacağı ümit edilmektedir.

İngiliz - Japon konuşmaları
Tokyo, 22 (A.A.) — Domei ajansının istihbaratına göre Japon delegesi Kato bugün İngiliz

büyük elçisini ziyaret ederek Japon - İngiliz müzakereleri hakkında İngilterenin haklı düşüncelerine dair tenvir edilmesini istemiştir.

Domei ajansı, İngiliz büyük elçisinin alacağı cevap müzakerelerin tekrar başlayacağı hususunda hiçbir ümit bırakmazsa Kato'nun tekrar Çine döneceğini ilâve etmektedir.

Macar hariciye nazırı

Totaliter hükûmetlerin kendilerinden hiç bir talepte bulunmadığını söylüyor
Yapılan tefsirler, demokratların sınırlılığından ileri geliyormuş

Budapeşte, 22 (A.A.) — Hariciye nazırı Kont Csaky, Macar ajansına verdiği bir beyanatta ez-cümle şunları söylemiştir:

Almanya'da ve İtalya'da bulunduğum zaman yabancı matbuatta çıkan yazılar ve ileri sürülen kombinezonlar, diğer memleketlerde mevcut sınırlılığın bir neticesidir. Halbuki diğer taraftan Macaristanda, Almanya'da ve İtalya'da tam bir sükûnet mevcuttur.

Hiç bir kimse, Macar hükûmetinden ve yahut Macar hariciye nazırından bir şey istemiş, arzu

etmiş, veya talep eylemiş değildir. Hiçbir kimse de herhangi bir teklifte bile bulunmamıştır.

Emniyetli ve müsmir dostlukları ayırmağa ve yahut azaltmaya çalışmak, sulhun idamesi ve Macaristanın hayatı menfaatleri aleyhine çalışmaktır. Macaristan ile dostları arasında soğukluk sokmaya ve Macaristanı dostlarından ayırmaya çalışmak, beyhude zahmetlerde bulunmaktır. Zira Macaristanın dostları biliyorlar ki kuvvetli ve müstakil bir Macaristan orta Avrupa'nın siyasi muvazenesinde elzem bir unsurdur.

Ticaret Vekili Dün İzmir ihracatçıları ile görüştü

İzmirde ihracatçıları birliği kuruluyor

İzmir, 22 (Hususi) — Ticaret Vekili Cezmi Ergin bugün ticaret odasında ihracatçıları toplantısına riyaaset etti. Bu toplantıda İzmir mebusları da bulundu. Vekil ihracatçıların beyanatta bulunarak dedi ki:

Bugünkü beynelmîl vaziyet iktisadi şartlar gayelerimize uygun ticari hayatımızı tanzime imkân vermemektedir. Arzuladığımız kanılarla telif edeceğiz. Hükûmetin tedbirlerle tesanüd temin edersiniz, içinde bulunmuşumuz intikal devresini daha az sarsıntı ile atlattırız. Fransızlarla ticaret anlaşmasının birkaç gün kadar karara bağlanmasını bekliyoruz. İngilizlerle ticari anlaşmanın alacağı şekil üzerinde fikir teatisinde bulunulmaktadır. Resmi müzakere bugünlerde başlayacaktır. Amerika ile son vaziyetin ihdası mekenizmayı işler hale getirmek için görüşmeler devam ediyor. İsviçreyle müzakereler iktimalde çalışıyoruz. Bu anlaşmaların vereceği kuvvetle kısa zamanda ihracatın müşkülâtını hiç değilse tahfif edeceğiz. Yeni anlaşmalarımızda klering usulünden hususî takas usulüne temayül ediyoruz. İngiltere, Amerika ile münasebetimizi teşkil edecek tedbirleri süratle alabilirsek piyasanın bugünkü sıkıntılı vaziyeti hafiflemiş olacaktır. Size

şunu söyleyeyim ki, Fransa, İngiltere, Amerika, piyasaları bizim için daha geniş şekilde istifade mevzuu olacaktır.

Vekil bundan sonra ticaret işlemlerinde teşkilâtlanma zarureti üzerinde durmuş piyasayı müstakar tutabilmek için birlikte hareket zarureti anlatmış, İzmir ihracatçıları birliğinin kurulacağını bildirmiştir. Birliğin projesi hazırlanmış, 12 kişilik komisyon projeye son şekli vermek için seçilmiştir. Birlik haricinde ihracatçı kalmıyacaktır. Ihracatçıları birliğinin tesbit eyleyeceği fiyatlarla satışa serbest olacaktır.

Vekil, tüccarlarla hususi hasbillerde bulunmuştur. Hataydan gelen heyeti kabul etmiş, dileklerini dinlemiştir. Akşam körfezde vapur gezintisi yaptı. Yarın İstanbul'a hareket edecektir. İncir piyasası yarın açılacaktır.

İnönü'nün Vekile telgrafı
İzmir, 22 (A.A.) — Reiscumhur İsmet İnönü ve Başvekil Dr. Refik Saydam, İzmirde bulunmakta olan Ticaret Vekili Cezmi Ergine aşağıdaki telgrafı göndermişlerdir:

Bay Cezmi Ergin
Ticaret Vekili
İZMİR
Azimli ve bilimli bir çalış-

Küçük Haberler

İÇERDE:

* İzmir'den bildirildiğine göre, Hamburgdan gelirken karaya oturan Alman Slaburg vapurunun henüz kurtarılması kabil olmamıştır.

* Atatürk köprüsü 15 tegrinievvelde belediyeye teslim edilmiş olacaktır.

* Burgaz ve Kmaladalar halkı vali ve belediye reisine müracaat ederek adalarına elektrik litemislerdir.

* Belediye reis muavini Rifat belediye kooperatifi reisiğinden istifa etmiştir. Yerine belediye memurun müdürü Samih getirilmiştir.

* Maarif vekâleti mekteplerde yapılacak imtihanlara ancak o ders te ihtisas olanların mümeyyiz olabileceğini bildirmiştir.

* Maarif vekâleti bütün mekteplere, talebelere verilen diplomaların güzel yazı ile yazılmasını bildirmiştir.

* Maarif müdürü Tefik Kut dün Kartala gitmiş ve köy mekteplerinde tetkikler yapmıştır.

* Belediye Bakırköy'deki taş iskeleyi tamir etmeğe karar vermiştir.

* Adliye müsteşarı Salim Nafiz dün Ankara'ya gitmiştir.

DIŞARDA:

* Almanya maliye nazırı von Ro-sick Romaya gelmiştir.

* Enebi memleketlerden bazı haberlerin dolanması üzerine ne. Piemont prensinin ne de kral hanedanı âzasından birinin rahatsız olmadığı İtalyanın resmi bir menbaiden bildirilmektedir.

* Deniz gezisi yapmakta olan Amerika reisicümhuru Roosevelt cuma günü Vasingtona dönecektir.

* Oslo grubu devletlerinin bugün kü enternasyonal vaziyet kararnatda bir uzlaşma teklifi ileri sürcekleri hakkındaki gazete mütaleaları hakkında Norveç ajansına beyanatta bulunan hariciye nazırı Koht bu haberleri yalanlamıştır.

* Emin bir menbaiden beyan olduğuna göre, İsviçre hükûmeti, yarın başlayacak olan Oslo grubu devletlerinin konferansına iştirak için yapılan daveti kabul etmemiştir.

Subaylarımız Edirne'de

Edirne, 22 (A.A.) — Dün akşam sona eren manevralardan sonra cuma sabahına kadar istirahatet çekilen er ve subaylarımız çoğu Edirneye gelmiştir. Sokaklar bilhassa geceleri göçümeyecek derecede kalabalıktır. Kahraman ordumuzun elde ettiği parlak netice ile halkın yurdun müdafaasına olan emniyet ve ordumuza olan bağlılık ve sevgisi bir kat daha artmıştır. İlgine gücüne her zamandan fazla serilmiş bulunan Trakya şehir, kasaba ve köyleri halkı boş saati. ni bir neşe ve eğlence içinde geçirmektedirler.

manın eseri olan Fuarmın açılışında hakkımızda izhar olunan asil duygulardan dolayı teşekkür, Fuarmın muvaffakiyetli olmasını dilerim.

İsmet İnönü
Bay Cezmi Ergin
Ticaret Vekili

İZMİR
İzmir Enternasyonal Fuarmın açmak lûtfunda bulunduğunuzdan dolayı teşekkür eder, fuarmın memleketin iktisadi heyeti için hayırlı olmasını dilerim.
Dr. Refik Saydam

1939 RESİMLİ HAFTA

Her nüsha yeni bir güzellik ve olgunlukla çıkan bu haftalık mecmua Türkiye'nin yegâne rakipsiz gazetesidir

Istanbul'da ikinci hava hücumu yapıldı

Bu sabah tam saat dokuzu otuz gece İstanbul üzerine ikinci hava hücumu denemesi yapılmıştır.

Halk, birkaç gündenberi beklediği için, ikinci denemeyi evvelkine nisbetle daha sakin karşılamıştır.

Şehrin hemen bütün mntakalarında gerek pasif, gerek aktif korunma tertibatı muvaffakiyetle tatbik edilmiştir.

Tayyarelerin hücumunu bildiren canavar düdükları, geçen seferki gibi bir sürpriz şeklinde anı surette çalınarak tehlikeden halkı haberdar etmişlerdir. Bunu vapur düdükları takip etmiştir. Bu sırada, iş zamanı olmak itibarıyla sokaklar kalabalık olduğundan halkın çoğu gafil avlanmışlar ve bulundukları yer civarında sığınak arayarak ilticaya mecbur olmuşlardır.

Tayyareler saat ona beş kala İstanbul üstünde görünmeğe başlamıştır.

Hücumu 80 kadar bombardıman ve muharebe tayyaremiz iş tirak etmiş, bunların bir kısmı Kâğıthane istikametinden Beyoğluna, diğer kısmı Yeşilköyden Eminönüne gelmişlerdir.

Başlıca bombaılan yerler Eminönü, Aksaray, Beyoğlu, Topkane ve Üsküdar mntakalarıdır.

Tayyarelerin faaliyetlerinin sık let merkezini, Eminönü teşkil etmiştir. Bu civarda halk, geçen seferkinden daha muntazam olarak tayyareler gelmeden evvel sığınaklarına iltica etmiş bulunuyorlardı.

Pasif korunma emniyet âmiri vazifesini deruhte eden İstanbul emniyet direktörü Sadri Aka alınan tertibata nezaret etmekteydi.

Eminönünde muhtelif yerlere mefruz bombalar düşmüştür. Hattâ bunların büyük bir gürültü ile patlaması, çıkardıkları dumânlar, vazife ile dolaşanları epeyce rahatsız etmiştir.

İstimlak sahasının Bahçekapı tarafında bir dükkâna yangın bombası isabet etmiştir. Taşhan önünde zehirli gaz bombası patlamıştır. Tramvay teline isabet ettiğinden derhal taminine girişilmiştir.

Yenicami kemerindeki yangın

Yenicami kemerinin üzerinde çıkan mefruz yangın derhal söndürülmüştür.

Tayyarelerin faaliyetle birlikte, müdafaa ekipleri de çalışmaya başlamışlardır. Alınan tedbirler bilhassa dört nokta üzerinde tekâşif ettirilmiştir:

- 1 — Yangın söndürme;
- 2 — Zehirli gazları temizleme ve kaldırma ameliyeleri;
- 3 — Zehirli gazla hastalananlara, bombalardan yaralananlara ilk tedavi tedbirleri;
- 4 — Su borularının ve diğer bazı yerlerin tahrip edildikleri farzolanarak tahripelere karşı tamir tedbirleri.

Gazla bayılan iki itfaiye neferi tedavi için kaldırılmıştır. Diğer mntakalar da aynı şekilde bombalanma ve korunma tedbirleri tatbik edilmiştir.

Mısır askeri heyeti de tecrübeleri takip etti

Şehrimizde bulunan Mısır askeri heyeti, yanlarında gaz genel kumandanı tümgeneral Hüsnü Beyoğlu olduğu halde, denemeye başlanınca Eminönü meydanına gelerek önüne kadar bütün safhaları büyük bir alâka ile takip etmişlerdir.

Hava genel kumandanı general Hüseyin Hüsnü Kılıç da diğer mntakaları teftişten sonra, Erkanharbiye reisi albay Nihat, İstanbul kumandan vekili tümgeneral Osman Tufan Eminönü meydanında vaziyeti tetkik etmişlerdir.

Başvekil ve Dahiliye Vekili Eminönü meydanında

Tecrübelerin en hararetili zamanında başvekil doktor Refik Saydam, dahiliye vekili Faik Öztürk ve vali Lütfi Kırdarlar birlikte Eminönü meydanında bulunuyorlardı. Burada başvekil Mısır heyeti reisi ve azaları takdim edilmiş, aralarında samimi görüşmeler olmuştur.

Başvekil, alâkadarlardan deneme tedbirleri etrafında izahat almış, bilhassa zehirli gaz maskeleriyle meşgul olarak maskeli neferlerin başlarını muayene etmiş, iyi nefes alıp almadıklarını sormuş ve müsbet cevap alınca: — Zaten maksat da budur. Maske tecrübeleri sık sık yapılmalıdır., demiş ve tertibatın mükemmeliyetinden memnuniyet beyan etmiştir.

Bu sırada Eminönüne sedye ile getirilen bir mefruz yaralının tedavisi yapılmış, hastaneye gönderilmiştir.

Mısır heyeti reisi tümgeneral Hüsnü Ezzeydi paşa bir maske takarak tecrübe yapmıştır.

Başvekil refakatindekilerle birlikte Eminönünden Aksaraya giderek teftişlerine devam etmiştir.

Mısır heyeti de Perapalasa dönmüştür. Heyet reisi, tecrübelerin çok mükemmel olduğunu beyan etmiştir.

Gördüğümüz bazı noksanlar

Beyoğlunun bazı semtlerinde, bilhassa Yüksekalkaldırımla bir kısım mahalle aralarında pasif tedbirleri riayet etmeyenlere tesadif edilmiştir. Bunun sebebi, şehrin diğer yerlerinde, bilhassa cadde ve meydanlarda tertibat almakla meşgul olan zabitanın buralarda kâfi kuvvet bulunduramamasıdır.

Yüksekkaldırımda dolaşan iki beki intizamı temin edememiştir. O civar halkı ve dükkâncılar yol kenarında, evlerinin kapıları önünde ve dam üstünde yer alarak seyredalmişler ve adetâ korunma vazifelerini unutmışlardır. Hattâ dolaşanlar bile vardır.

Yüksekkaldırımda gerek bazı mahalle içlerinde pencerelerin açık bırakılması, pencerelere birçok mütecessis başların toplanması görülen noksanlar arasındadır.

Bu defa hücumu yapan tayyare filoları Beyoğlu mntakasından çok meşgul olmuş ve mühim yerlere tahrib ve zehirli gaz işaretli bombalar atmışlardır. Umumi sığınaklardan olan Taksim sineması da bombalanmıştır.

Park otel, Tokatlıyan oteli, Galatasaray mntakası ve Taksim meydanı civarları, Taşkılla bomba düşen yerler arasındadır.

Tayyarelerin faaliyeti esnasında tahribe uğrayan yerlere gaz ekipleri dağılarak derhal işe girişmişlerdir.

Muharrirlerimizin yaptıkları incelemelere göre, bu defa Beyoğlu mntakasından halk alışkanlık tesiriyle sükûneti muhafaza ettiğinden mühim bir kaza olmamıştır.

Üsküdar'da muvaffakiyetli neticeler alındı

Bu sabahki tayyare hücumlarından korunma denemesi Üsküdar mntakasından da büyük bir muvaffakiyetle geçmiştir. İskele camii meydanlığı ıperitli mntaka sayılmış ve burada hiçbir zehirlenme vakası kaydedilmemiştir.

Yine iskele civarındaki terkos borusu tahrib olunmuş, kısa bir zamanda kapatılmıştır.

Üsküdar kütüphanesinde, tayyare bombardımanından çıktığı farzedilen yangın da Üsküdar itfaiye grubu tarafından söndürülmüştür.

Tahrib mntakasından görülen mefruz gaz musabırları, ilk müdahatları yapıldıktan sonra süratle hastaneye kaldırılmışlardır.

Üsküdar mntakası pasif korunma hakemi erkânharb yüzbaşısı Abidin Tözel, maharririmize bulunduğu beyanatta, ikinci denemenin bu mntakada büyük bir intizamla geçtiğini söylemiş, sığınaklarda izdiham olmadığını, pasif korunma ile alâkadar memurların büyük bir sürat ve intizam içinde vazifelerini başardıklarını sözlerinde bilhassa belirtmiştir.

Hava genel kumandanının gazetemize beyanâtı

Tecrübelerin neticeleri hakkında malûmatına müracaat ettiğimiz hava genel komutanı orgeneral Hüseyin Hüsnü Kılıç gazetemize şu beyanatta bulunmuştur:

— Aksaraydaki faaliyeti gördükten sonra Eminönünü teftiş ettim. Yollarda otomobilimi en dar sokaklardan geçirdim. Halkın gösterdiği alâka ve dikkat cidden takdirle karşılanacak mahiyettedir. Herkes evlerine girmişti.

Harp hazırlıkları son haddini buldu

Danzigte otobüs nakliyatı sona erdi

Fransız ve İngiliz tebaaları Polonyadan memleketlerine dönüyorlar

Danzig, 23 (A.A.) — Zoppotda tertip edilen siyasi bir nümayiş esnasında Förster demiştir ki:

"Danzigliler Almanyadan ayrılıklarının yakında sona ereceğine hiçbir zaman bugünkü kadar kuvvetle inanmamışlardır.,,

Nazır Frank ezümle demiştir ki:

Danzig hürriyet fecrinin doğduğunu görüyor. Führenin Moskova'ya akdettiği itilâflar Almanları meserrette gargetmiştir. Hitler sulha ilânı aşkının yeni bir delilini göstermiştir.

Berlin, 22 (A.A.) — Berliner Börsen Zeitung Polonyalıların Almanyaya karşı düşmanca yaptıkları neşriyatı mevzuu bahsederek diyor ki:

"Varşovadaki sergüzeştçiler bu derece tehlikeli siyasetlerinin cezasını çekeceklerdir.,,

Berlin, 22 (A.A.) — Polonyalıları hudut mntakasından askeri hazırlıklarını süratle ilettiliyorlar.

Netze nehrinin sahillerinde bulunan Ratey ve diğer mahallelere istihkâm kıtaatı gelmiştir. Bunlar icabında bentleri açarak mntakayı su altında bırakacaklardır.

Vaşington: 22 (A.A.) — Polonya büyük elçisi Potocki demiştir ki:

"Polonya, eğer istiklâli tehdit olunursa, harbe girmekte asla tereddüt etmeyecektir.,,

Almanyada hazırlık

Londra 23 — Almanyada askeri hazırlıklar azami haddine varmıştır. 2 milyon asker silâh altındadır. Bütün Alman şehirlerinden ve bilhassa Berlin'den, Leh

Gerek passif, gerek aktif korunma tedbirleri fevkalâde muvaffakiyetle tatbik edilmiştir. Vaziyet ve neticeden çok memnunum. Artık halkımız bu tarzda denemelere iyice alışmış bulunuyor.,,

Denemeleri başından sonuna kadar takip eden dahiliye vekâleti seferberlik müdürü de:

"Vaziyet hepimizi memnun etmiştir.

Korunma ve tedbir almada gösterilen sürat ve intizamı takdir ve şükranla kaydetmek lâzımdır. İkinci tecrübe birincisinden daha iyi netice verdi.,, demiştir.

Emniyet direktörü ve diğer sâlahiyyetler makamlar da memnuniyetlerini ifade etmişlerdir.

Bugünkü tecrübelerde mühim bir kaza olmadığı bildiriliyor ve bilhassa aktif kuvvetlerin gayet iyi çalıştıkları kaydediliyor. Yalnız hücum haberi canavar düdüklarıyla ilân edilirken Unkapanında bir ihtiyarın kalbi tutmuş, zabıta süratle cankurtaran otomobilini temin ederek hastayı hastaneye kaldırılmıştır.

İkinci tecrübeden beklenen netice alındığı için şimdilik yeni bir tecrübe daha yapılmasına lüzum görülüyor. Bu itibarla gece tecrübesi yapmaktan vazgeçilmesi çok muhtemeldir.

Memleketimizin diğer büyük şehirlerinde de yakında aynı şekilde tecrübeler yapılacaktır.

Fransız ve İngiliz tebaaları memleketlerine dönüyorlar

Londra 23 — Röyter bildiriyor: Berlinden gelen bir habere göre oradaki Fransız sefiri Almanyada bulunan Fransız tebaasına memlekettten çıkmalarını tavsiye etmiştir.

Londra 23 — Varşovadaki İngiliz sefiri, İngiliz tebaasına lüzumu kati olmadıkça Lehistan'da kalmalarını tavsiye etmiştir.

Bek Berlin büyük elçisini kabul etti

Varşova, 22 (A.A.) — Polonyanın Berlin büyük elçisi dün gece tayyare ile Varşovaya dönmüş ve derhal B. Bek tarafından kabul edilmiştir.

Yağ kimlere dokunur

Yazan: Dr. G. A.

Çok yağlı yemek insanı soğuktan korur, zaruret halinde şekerin yerine kaim olur ve kuvvet verir. Bizim alaturka yemeklerimizin esasını teşkil eder, onlara lezzet verir. Bunların hepsi iyi, fakat her güzelin kusuru olduğu gibi, yağın da kusurları vardır. Bazı kimşelere çok yağlı yemek dokunur.

Yağ mideye varınca orada kendisinin hazmedilmesi için bekliyeceği bir şey yoksa da yanbaşındaki albuminli yemeklerin hazmedilmesini beklerken orada kaldıkça mide usaresinin çıkmasına bir engel olur. Bu usare çıkmayınca da iştah azalır ve midede hazmedilecek yemeklerin hazmi güçleşir. Ondan dolayı yağlı yemekler yemek pek çabuk tokluk hissi verirler. Gene bundan dolayı yağlı et yağsız etten daha geç hazmedilir.

Demek oluyor ki zaten iştah az ve midelerinde hazmi güç olanlara yağlı yemekler dokunur.

Yağ ince barsakların yukarı kısmına varınca orada pankreas guddesinin ifrazını artırmasına sebep olduğu için ve bu guddenin ifrazları bir taraftan yağ, bir taraftan da şekeri erittiğinden şekerli hastalara yağlı yemeklerin iyi geleceği sanılır ve bundan dolayı o hastalara şeker yemek - ten sakmarak bol bol yağ yemekleri tavsiye edilirdi. Halbuki şimdi biliniyor, yağın hazmedildikten ve barsaklardan içeri geçtikten sonra vücut içinde yanarak kalori hâsıl etmesi aynı zamanda şekerin de yanmasına bağlıdır. Kanda şeker olmayınca yağ yanamaz, birikir kalır. Onun birikmesi - tam da şekerli hastalar için en korkulu şey olan - asetan maddesini hâsıl eder. Demek oluyor ki fazla yağlar şekerli hastalara şekerden daha ziyade dokunur.

Bir de karaciğer hastalıklarında. Karaciğer herhangi bir hastalığa tutulunca fazla yağ onun en büyük düşmanı olur. Çünkü yağın barsaklarda hazmedilmesi, sonra da içeriye girerek kana karışması için karaciğerin çıkardığı safra lâzımdır. Karaciğer kâfi miktarda safra çıkaramayınca yağlar hazmedilemez, içeriye giremez, barsaklar bozulur, onun üzerine karaciğer daha ziyade hastalanır... Yalnız zeytinyağı bundan müstesnadır. Onun karaciğerde hâsıl olan kum hastalığı üzerine bir deva gibi iyi tesiri vardır.

Veremli hastalara fazla yağlı yedirilince ilk zamanlarda birdenbire semirirler. Fakat yavaş yavaş mideleri bozulur, yediklerini hazmedemez olurlar ve tekrar zayıflamağa başlarlar...

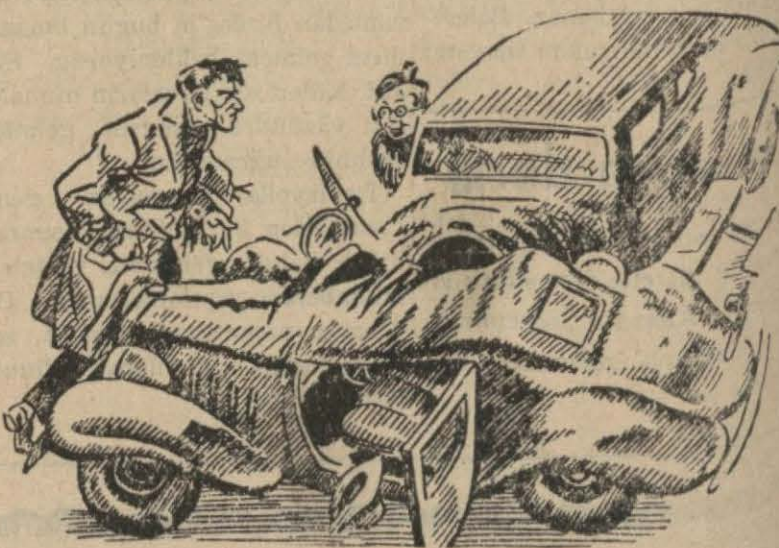
Normal ve sağlam bir adamın bir günde ihtiyacı olan yağ miktarı 75 nihayet 100 gramdır. Yalnız yemeklere katılan sadeyağ değil, etlerin yağları, zeytinyağı ve sebze - zelerin bile terkibinde bulunan yağın hepsi birlikte...

Vakra normal adam bundan fazlasını, meselâ 150 gram yağ kolayca hazmeder. Fakat hazmettikten sonra kana karışan yağ sonradan vücutun içinde kullanılmıca etle derinin arasında birikir, kalır. Şişmanlık da bundan gelir.

Pek soğuk iklimlerde ve mutedil iklimlerin soğuk mevsimlerinde, tabii, hesaplar başkadır. O zaman soğuk derecesine göre fazla yağa lüzum olur.

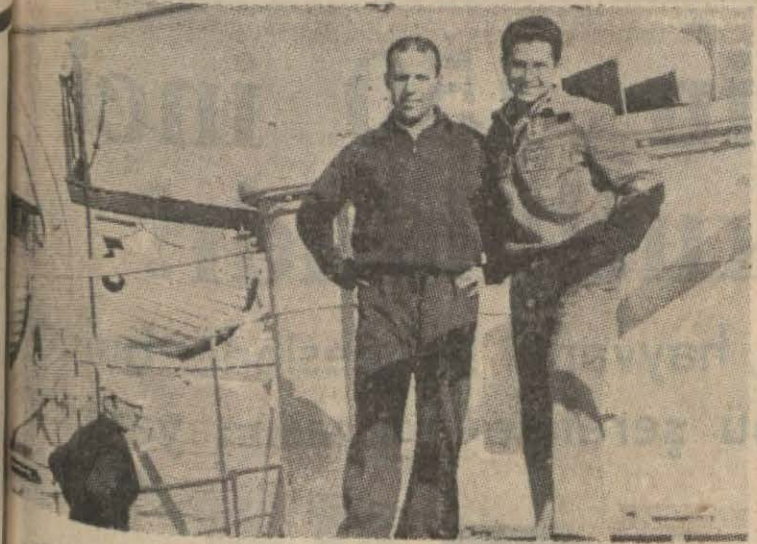
Adaleleriyle çalışan adam da, çalıştığı nisbette şeker yemezse, fazla yağ sarfeder. Çünkü yağ o vakit şekerin yerine kaim olur.

Bu hesapların hepsi tereyağına, sadeyağa ve zeytin yağlarına göredir. Kuyruk yağından biraz daha fazlaca yemek lâzım olur. Çünkü öteki yağların yüzde 98 nisbetine kadarı hazmedildiği halde kuyruk yağından hazmedilebilen kısmı yüzde 94 nisbetinde azdır. Bir yağ ne kadar çabuk erirse o kadar kolay hazmedilir, fakat fazlası da sağlam adamı o kadar çabuk semirtir, hastalara da o kadar çok dokunur.

Kadın — Tuhaf değil mi? Bir falcı bana garip bir hâdisa dolayısıyla uzun boylu, kaba bir adamla tanışacağımı söylemişti.

— Fransız karikatürü —

et bir seyahate giderken vapurun güvertesinde Fikretle beraber
Futbolcularımız yaz tatilini nasıl geçiriyorlar?

Fenerli Esat anlatıyor Bir koca senenin yorgunluğunu geniş ve sıcak kumların üzerinde bıraktım..

Esat bu sene en kuvvetli Fener takımının nasıl
teşkil edileceğini de söylüyor!

Fenerbahçeli Esat spor saha-
larından başka hiç bir yerde gör-
müydim. Onun için kendisini
sporcu kayafeti haricinde görünce
herkes bilir ki top nerede ise
kuma oradan bitiverir.
— Yaz ve deniz diyor, bu iki
denince ne hoş şey ifade eder. Yaz
ve deniz akla deniz, deniz denilin
yaz gelir. Yaz tatilinde herke-
sin de küçük kızıyla be-
nzer tatilini denizde geçirdim.
— Koca senenin yorgunluğunu
geniş ve sıcak kumların üzerin-
de bıraktım.
— Deniz kıyın gerilen sinirleri
geçirir. Asabi yatıştırır. Bu ba-
dan da bulunmaz bir doktor
değil midir? Onun için bütün
arkadaşlar her yaz bu
ar da olmalıdır. Çünkü bütün fut-
bolcuların mevsim sonuna doğru
onun için ki bütün hadiseler
her mevsim sonunda olur..
— Esada başından geçen en ente-
san vak'ının ne olduğunu sor-
tum.
— Kendi kaleme attığım gol,
raka çok hayattımda enteresan
çok geçmiştir. Fakat bence
en enteresan ve hiç unutamıya-
nım vak'a kendi kaleme attı-
ğımıdır. 1933 senesinde Zekili
Fener takımından
— Esat sol haf oynuyordum. Anka-
kumayla beraber bir sahada final
kimi oynuyordum. Maç çok iddialı.
— Vaziyet 0 - 0, ben bir ara-
nı bir gerer pas vereyim derken
— Esat sol haf oynuyordum. Anka-
kumayla beraber bir sahada final
kimi oynuyordum. Maç çok iddialı.
— Vaziyet 0 - 0, ben bir ara-
nı bir gerer pas vereyim derken
— Esat sol haf oynuyordum. Anka-
kumayla beraber bir sahada final
kimi oynuyordum. Maç çok iddialı.
— Vaziyet 0 - 0, ben bir ara-
nı bir gerer pas vereyim derken

Esat

duğunu söyledikleri bu maç yal-
nız benim için değil Türk spo-
runda dönüm noktası olacaktır.
— Sizin de bulunduğunuz en
kuvvetli Fenerbahçe takımı na-
sıl teşkil edilmelidir?
— Geçen seneki muvaffakiyet-
siz oyunlarımızı hatırlatan bu su-
aliniz beni hakikaten üzdü.
Hayali takım yapmak kadar
kolay şey yoktur. Biraz hakikate
yakın bir takım bilmem ki nasıl
yapabilirim. Kaleci kim? Cihat
mı? Bedii mi? Hüsamettin mi,
İrfan mı?
Cihadın hangi kulübe girece-
ğini maçlar başladığı zaman han-
gi takımın ağlarında görürs-
k o takuma girdiğini anlıyacağız.
Bedii müfettişliğini ileri süre-
rek oynamak istemiyor. Hüsa-
met antrenmanlarda muhacim oy-
nadı için kaleciliği unuttu. İrfan,
boyunun biraz kısa olması-
na rağmen istikbal vadenen bu
genç heveskârı kaleye koymak
en doğru yoldur. Diğerleri de
aşağı yukarı belli, işte size en
kuvvetli Fener takımı:
İrfan — Bülent, Gazi — Ali Ri-
za, Esat, M. Reşat — Fikret, Naci
(Yaşar) Melih, Rebi, Fikret.
Esad da birçok arkadaşları gi-
bi kulüp değiştirmenin aleyhinde.
— Bu mevzu diyor, çok uzun-
dur. Hakkında sütunlar dolduru-
labilir. Fakat ben kısaca anlata-
yım: Kendimi bildiğim günden-
beri kalbim sarı lacivert için çar-
par. Kalp çarpıntısı iradenin sev-
ki tabiidir. Şimdi bu kalp çar-
pıntısının kimsede mevcut olma-

İstanbul yelken şampiyonası Müsabakalar bu hafta yapılıyor

Beden Terbiyesi İstanbul
Bölgesi Su Sporları Ajanlığın-
dan:

- 1 — İstanbul yelken şampi-
yonluğu müsabakaları, 25, 26,
27 Ağustos tarihlerinde Moda
Koyunda yapılacaktır.
- 2 — Müsabakalar 25, 26
Cuma ve Cumartesi günleri sa-
at 14 te 27 Pazar günü saat 11
de başlayacaktır.
- 3 — Beden Terbiyesi hüvi-
yet cüzdanını hâmil olmıyan
hiç bir sporcu müsabakalara
alınmayacaktır.
- 4 — Yarışa ikmal eden her
tekneye bir puan verilecek-
tir. Ayrıca geçtiği tekne adedi
kadar da puan alacaktır. 3 gün
devam edecek yarışlarda elde
edilecek puanların mecmuu
o teknenin kazandığı sayıyı
gösterir.
- 5 — Yarışlar beynelmilel
yarış nizamnamesine göre ya-
pılacaktır.
- 6 — Yelken rotası geçen se-
nenin aynıdır.
- 7 — Hakemler: Ahmet Fet-
geri Aşeni, Abdurrahman Ben-
lioğlu, Rıza Sueri, Harun Ul-
man, Behzat Haydar, Mühendis
Hüsamettin, Sırrı Baydar, Ziya
Kaptan, Nuri Bosut, ve Bekir
Macur'dur.

Alemdarspor gene galip geldi

Pazar günü Karagümrük sta-
dında Karagümrük klübü ile ye-
ni federe olan klüplerden Alemdar-
spor klübü ile A ve B takımları
arasında iki maç yapılmış ve
B takımları maçı müsavi bir oyuna
rağmen Karagümrük 4 - 2 ka-
zanmış A takımları maçında Ale-
mdarspor üstün bir oyunla ma-
çı 2 - 1 kazanmış ve kalabalık se-
yirci kütlesine bu sene liklerinde
2 inci küme maçlarının favorisi
olduğunu takdir ettirmişlerdir.

Alemdar A takımı:
Haydar — Sıtkı — Şahap —
Nuri — Sedat — Abdurrahman
Aziz — Necmi — Rafet — Ragıp
Zeki.

— En çok sevdiğiniz, fakat
başka klüpten olan sporcu kim-
dir?
— Sporcu gibi görünen ve fa-
kat ne ahlâken ne de ruhan spor-
cu olmadıklarını sahada anla-
dığım bazıları müstesna hepsini se-
verim.

Esada da son sual olarak yeni
sene için seyircilerden en büyük
ricasının ne olduğunu sordum.
— Bence dedi seyircilerimi-
zin spor terbiyesi çok yüksektir.
Onlara iftira etmiyelim. Bakıyo-
rum ki bütün arkadaşlarım se-
yircilerden müşteki. Ben ise bilâ-
kis memnunum. Fakat bazı anti-
patik oyuncularımız onların asap-
larını bozar ve terbiyenin hari-
cine çıkarırlar. Bu onların kaba-
hatleri değildir. Bu sebeple ben
seyircilerimizin hepsinden mem-
nunum.

Esat hakikaten bunu samimi
söylüyordu.
— Oyuncularımız keide haricine
gıkmazlar herhalde seyircilerde

Atletlerimiz Fener stadında antren- man yapacaklar

Beden Terbiyesi İstanbul Böl-
gesi Atletizm Ajanlığından:

Milli Takım elemanı ve Tür-
kiye birinciliklerine Bölgemiz-
den girecek olan bütün atletleri
Pazartesi, Çarşamba ve Cuma
günleri saat 17,30 dan itibaren
Taksim Stadından Salı ve Per-
şembe günleri aynı saatte Fe-
nerbahçe Stadından ve antre-
nörlerden istifade edebilecek-
lerdir.

Pentatlon müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul Böl-
gesi Atletizm Ajanlığından:

İstanbul Pentatlon birincilik
müsabakası 26 Ağustos Cu-
martesi günü saat 14 te Fener-
bahçe stadında yapılacaktır.

Beylerbeyi kü- rekçilerinin haklı bir isteği

Boğaziçinin sakın bir köşesinde
az elemanla çok varlık gösteren ve
yağlı kürekler zamanında Beykoz
ve Galatasarayla başbaşa giden bir
klub vardı: Beylerbeyi.

Klasik tekneler çıkınca her klü-
be müteaddid tekneler verildiği hal-
de, nedense bu klübe bir tanecek
tek çifte verildi. Son olarak 935 se-
nesinde yapılan yarışlarda henüz
üç çiftler olduğu için Beylerbeyi
bir üç çifte, ve bir tek çifte ile ki-
demli yarışlarda bir birincilik ve
bir ikincilik aldı.

O seneden sonra artık yarışlara
giremedi. Çünkü ellerinde tekne
yoktu. Eldeki elemanların da kimi
istifa etti, kimi çekildi.

Üç sene ataletten sonra Galata-
saraydan tekne alarak yarışlara
giren Beylerbeyi iyi neticeler al-
dı. Kendilerine tekne vererek gös-
terdikleri sportmenlikten dolayı
Beylerbeyililer Galatasaray baş-
kaptanı Adnan ve kürek kaptanı
Sühaya müteşekkirdir bulunuyorlar.

Görülüyor ki klübümüz imkânsız-
lık içinde varlık gösterebilmiş ve e-
linde vesait bulunsu çok daha faz-
lasını yapacağını ispat etmiştir.

Bir amatör sporcu ve bir idareci
sıfatıyla bağırıyoruz:

"Bize de diğer klüplere yapılan
yardımı yapınız, bizim de dirilip
canlanmamıza ve Türk sporuna
faydalı olmamıza imkân ve fırsat
veriniz, bize de skif veriniz!..

Beylerbeyi klübü kürek kap-
tanı Ömer Akmeçler

İzmirli Bisikletçiler Garbi Anadoluda büyük bir turne yaptılar

Ankara, 22 (A. A.) — İzmir bi-
sikletçilerinden mükrekpe dört ki-
şilik bisiklet kafilesi ağustosun 11
inde başlamak ve 6 eylülde sona er-
mek üzere 2400 kilometre tutarın-
da olacak olan bir garbi Anadolu
turnesine çıkmışlardır.

Bisikletçiler, İzmirden hareket
ederek, Aydın, Denizli, Dinar, Af-
yon, Kütahya, Eskişehir, Polatlı
yolu ile 966 kilometre katederek bu
gün ögle üzeri Ankara'ya gelmişler-
dir. Bölgece esbabı istirahatleri tem-
in edilen bu gençler, program mu-
cibince iki gün şehrimizde istirahat
ettikten sonra yollarına devam ede-
rek Beypazarı, Geyve, İzmit, İs-
tanbul, Tekirdağ, Gelibolu, Çan-
akkale, Balıkesir, tarikiyle 6 eylül
de İzmir'e avdet etmiş bulunacak-
lardır.

Gençlerimiz bu seyahatten çok
memnun olduklarını, geziden bir-
çok istifadeler temin ettiklerini
söylemişlerdir.

Kızıltoprak Halkevinin Yalovadaki maçı

Kadıköy muhitiinin faal bir
spor kaynağı olan Kızıltoprak 2
numaralı spor kolu istikbalin
bir çok spor yıldızlarıyla her haf-
ta temiz bir spor muhiti içinde
çalışmakta ve ufak ufak seya-
hatler yaparak hümmalı bir şe-
kilde çalışmaktadır. Geçen mevsim-
de de Kadıköy halkevinin 1,
2, 3 numaralı spor kolları ara-
sında kupa maçları yaparak mu-
hitte kuvvetli ve samimi bir genç
lik kurmuştur.

Geçen hafta Herekeye gide-
rek bir spor günü yaşatan Kızıltoprak Halkevi bu hafta Yalova-
ya giderek çok neş'eli bir gün
ve bir de futbol maçı yaparak
1 - 9 galip gelmişlerdir.
Birinci devrede Yalovalılara
birçok gol fırsatları geldiği hal-
de muhacimlerinin becereksiz-
liğinden istifade edemiyerek ilk
devreyi 1 - 4 ikinci devrede de Ka-
diköylüler beş gol daha atarak
maçı 9 - 1 kazanmışlardır. Yalo-
va teknuında güzel oyuncular ol-
makla beraber muavin hatıyle
forvet açısından ihtiyat olma-
ğından bu neticeyi almıştır.

Esat, Fikret ve Reşatla beraber

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma,
neuralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kase alınabilir.

Kadri KAYABAL

Satye davasına bugün başlandı

Nafia vekâleti tarafından satın alınan elektrik şirketinin malzeme deposu olan Fındıklıdaki Satye binasını nafia vekâletinin istimlake karar verdiği 106 bin lira yerine 250 bin liraya satılan, devlet satış işlerine fesat karıştırmak suretiyle menfaat temin etmek, bina nın keşif projesi ve müsveddelerini yırtarak bir başkasını yerine koymak, yazıfai memuriyetlerini suistimal etmek suçlarından 23-5-939 tarihinde müddeiumumilik tarafından tevkif edilen mülgâ Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Öniş, müdür muavimlerinden Tahir Kevkeb, Hamdi Emin Çap, Denizbank yapı ve binalar şefi Neşet Kasımgil, Sadun Galip Savcı, Denizbank hukuk müşaviri İsmail İsa Canış, Reassürans ikinci müdürü Malik Kevkeb, Reassürans hukuk müşaviri Atıf Ödül, ve Reassürans şirketi müdürü Meteos Tamel ile haklarında gayrimenkul takibata girişilen Reassürans müdürü Refi Celâl Bayar, Denizbank idare meclisi reisi Ziya Taner, azadan Sedat Oral, ile Kemal Şahingiray bugün ağırceza mahkemesinde duruşmalarına başlandı.

İlk sorguyu müteakip tevkif edilen maznunnardan hepsi kefaletle tahliye edilmiş, yalnız Yusuf Ziya Öniş, Tahir Kevkeb ve Neşet Kasımgil mevkuf bırakılmıştı.

Tatil münasebetiyle ağırceza işlerine bakan asliye ikinci ceza mahkemesi tarafından görülmesi kararlaştırılan muhakemenin gününü tebellüğ eden gayrimenkul maznunnardan adliye evvelâ gelen, Refi Celâl Bayardır.

Uzun süren hastalığından sonra nekahat devresine girdiği anlaşılan Refi Bayar, kahverengi bir kostümle beyaz hasır şapka giymişti. Yanında birkaç arkadaşı vardı. Saat 9,15 de Yusuf Ziya Öniş, Tahir Kevkeb ve Neşet Kasımgil hususi bir otomobile adliyeye getirildiler. Maznunnarın muhafazasına iki süngülü jandarma memur edilmisti. Maznunnara mahsus olan arka merdivenden üst kata çıkarıldılar.

Yusuf Ziya önde, Tahir Kevkeb, Neşet Kasım arkasında yürüyorlardı. Yusuf Ziya etrafına bakınmaktan çekinerek hızlı yürüyor, çok düşünceli ve kederli görünüyordu. Diğer maznunnar da aynı halde mahkemeye girmişlerdi. Tahir Kevkeb mütemadiyen mendil ile terleniyordu.

— Of bittim yarabbi, bittim! Deyip duruyordu. Gayrimenkul maznunnar da sıra ile geliyorlardı. Muhakemenin gününü öğrenen yüzlerce halk koridorlarda geziniyor, mahkeme kapılarının bir an evvel açılmasını bekliyordu.

Muhakemenin önleceği sırada hava manevrası başlıyor

Muhakeme ağırcezanın büyük salonunda görülecekti. Fakat bu sırada hava korunma manevrasının başladığını bildiren düdükler öttü. Mahkeme azaları, maznunnardan birçoğu gelemedi, manevranın bitmesi beklenildi.

Nihayet saat 10,5 de manevra bitti ve yarım saat sonra da mahkeme kapıları açıldı.

İz b'ham'lar nasıl ölenildi?

İz b'ham meydan vermemek için müddeiumumilik mahkeme salonuna kâfi halk girmesini temin için kırıncı kartlar bastırmıştı.

Suçlular, ağırceza maznun mevkine başta Yusuf Ziya Öniş olmak üzere oturdular. Vekilleri de etraflarında yer almıştı.

Refi Celâl Bayarı Hâmid Şevket, Yusuf Ziyayı da Sadı Rıza müdafaa edecekti.

Mahkeme reisi Kemal evvelâ Yusuf Ziya Öniş hüviyetini tesbitte girişerek sordu.

Yusuf Ziya hüviyetini şöyle bildirdi:

— Adım Yusuf Ziya Öniş, babam Mahmut Şakir, 47 yaşındayım, anam Hayriye, Evliyim ve bir kızım var.

Büyükderede 23 numarada oturmaktayım. Denizbank müdürü umumisidim. Sabıkam yoktur.

Ve maznunnar sırayla hüviyetlerini tesbit ettirdiler.

Tahir Kevkeb:

— Babam Hasan, anam Ayşe, 46 yaşındayım. Ayaspaşada 20 numaralı apartmanın 7 inci daireesinde oturuyorum. Denizbank müdür muavini idim. Sabıkam yoktur.

Mühendis Neşet Kasımgil:

— Babam Mahmut Nazmi, anam Fahrünnisa, 60 yaşındayım. Taksimde cumhuriyet apartmanı 11 numarada oturuyorum. Denizbank yapı ve binaier servis şefiydim. Sabıkam yoktur.

Hamdi Emin Çap:

— Babam Emin, anam Nezihe, evli ve bir çocuk sahibiyim. Heybeliada yaya sokağı 7 numarada oturuyorum. Denizbank müdür muaviniydim. Sabıkam yoktur.

Sadun Galip Savcı:

— Babam Galip, 42 yaşındayım. Söğütte doğdum. Bekârım. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi 2 numarada otururum. Sabıkam yoktur.

İsmail İsa Canış:

— Babam İsa, 54 yaşındayım. İstanbulda doğdum. Yeniköyde 229 numarada oturuyorum. Evli, üç çocuk sahibiyim. Denizbank hukuk müşaviri idim. Sabıkam yoktur.

Ziya Taner:

— Babam Hakkı, 53 yaşındayım. Eskişehirde doğdum. Evli, beş çocuk sahibiyim. Denizbank idare meclisi reisiydim. Şişli'de son tramvay istasyonunda Tanapritmanında oturuyorum. Sabıkam yoktur.

Sedat Oral:

— Babam Celâl, 50 yaşındayım, evliyim. Üç çocuğum vardır. Nişantaşında Rumeli caddesinde otururum. Denizbank idare meclisi azasıyım. Sabıkam yoktur.

Şahin Giray:

— Babam Mehmet, 60 yaşında, evli, 4 çocuk sahibiyim. Denizbank meclisi idare azasıyım.

Refi Celâl Bayar:

— Babam Celâl Bayar, 1904 de Bursanın köylerinden Umurlu da doğdum. Erenköyde Çiftelavuzlarda oturuyorum. Evli ve iki çocuk sahibiyim. Millî Reassürans müdürü idim. Sabıkam yoktur.

Malik Kevkeb:

— Babam Hasan, 38 yaşındayım, evliyim, bir çocuğum vardır. Reassürans ikinci müdürü idim sabıkam yoktur.

Atıf Ödül:

— Babam Hasan Fehmi, Lüleburgazda doğdum. 36 yaşında ve bekârım. Taksim Recebpaşa caddesi Ayce apartmanında oturuyorum. Reassüransın hukuk müşaviriydim. Sabıkam yoktur.

Meteos Temel:

— Babam Nişan, anam Peruz 1298 tevellütlüyüm. Evliyim ve bir kızım var. Osmanbeyde Girtiliyan apartmanında oturuyorum. Jerans şirketi müdürüyüm.

Kararname okunuyor

Bundan sonra, dördüncü sorgu hâkimliğinin kararname okundu. Kararname suiistimali izah ettik-

ten sonra, Yusuf Ziya Önişin, Tahir Kevkebin, İsmail İsanın, Sadun Galibin, Türk ceza kanununun 339, 340, 205 inci: mühendis Neşet Kasımın 205, 339; Ziya Taner'in, Şahingiray ve Sedat Oralın 230, Malik Kevkeb, Atıf Ödül, Meteos Tamel ve Refi Bayarın 64 üncü madde den delâletle 205 inci ve Hamdi Emin Çapın 240 inci maddelerile cezalandırılmasını istiyordu.

Kararnamenin okunmasını müteakip reis Kemal evvelâ Yusuf Ziya Öniş sorguya geçti. Yusuf Ziya ayağa kalktı, titriyen ve arada sırada boğulan bir sesle:

— Sureti kat'iye de hepsini reddederim. Dedi ve şöyle devam etti:

— Mensub olduğum müessese nin menfaatini her şeyin fevkinde tutarım. Haysiyet ve şerefimi hiçbir şeye feda etmem. Yüksek kanunun adaletini emniyetle bekliyorum.

Yusuf Ziya Öniş bu sırada ağılıyordu.

Sabık Denizbank umum müdürü, bundan sonra Denizbankın kuruluşunun kısa bir tarihçesini yaparak Denizbankın teşekkülü sıralarında elinde mavna buhranı ve antrepo sıkıntısı ile karşılaşmış olduğunu uzun uzun anlattı.

Riyaset makamı sözlerin dava mevzuu ile alakası olmadığını söylediyse de Yusuf Ziya esas mevzuu girebilmek için mutlaka bu noktaları tebarüz ettirmesi icab ettiğini ileri sürerek sözlerine devam etti:

Ancak 45 dakika sonra mevzu Satye binası meselesine intikal etti. Saat biri geçtiği halde muhakeme devam ediyordu.

Yusuf Ziya Öniş gazetemiz makineye verilinceye kadar izahat veremekteydi.

Cumhurreisimiz Dün istirahat ettiler

Oğleden sonra Başvekille Hariciye Vekilini kabul ettiler

Evvelki gece Trakyadan dönen Reiscumhurumuz İsmet İnönü dün Floryadaki deniz köşkünde istirahat etmişler, bir yere çıkmamışlardır. İnönü oğleden sonra Başvekil Refik Saydam ve hariciye vekili Şükrü Saracoğlunu kabul etmiş ve kendilerile uzun müddet görüşmüşlerdir.

Yunanistanda Bütün ihtiyat zabıtlar silâh altına çağırıldı

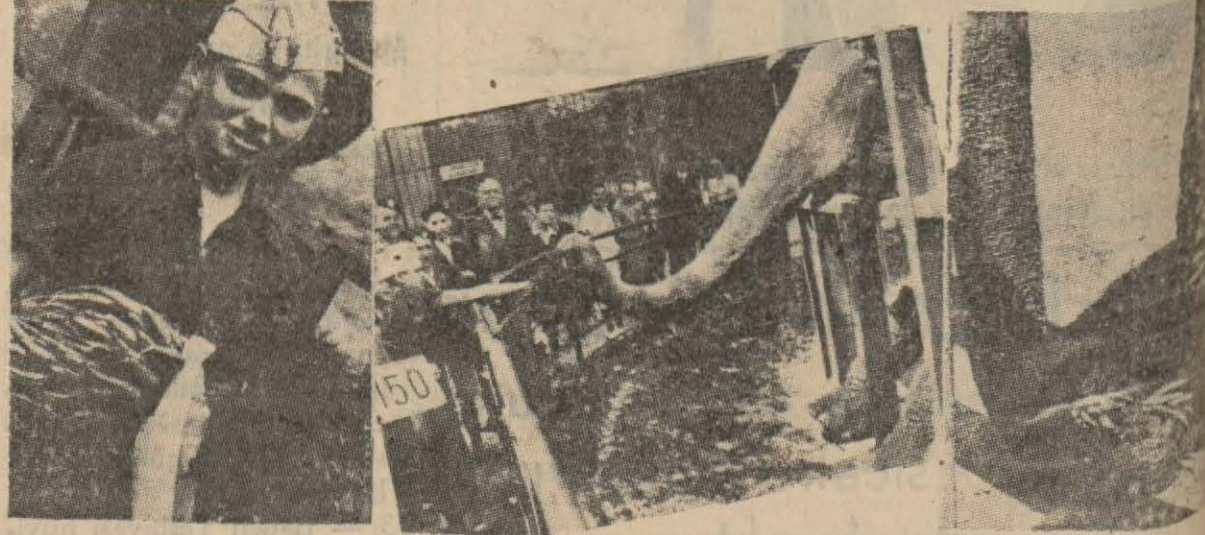
Atina, 22 (A.A.) — Gazeteler harbiye nezaretinin bir tamimile 22 ağustostan itibaren bir talim stajı yapmak üzere her rütbeden bütün ihtiyat zabıtlarını ve 1935 ve 1936 sınıflarının zabıt vekillerini silâh altına davet etmektedir.

İngiliz filosu Şarki Akdenize geliyor

Londra 23 (Hususî) — İskenderiye limanında bulunmakta olan İngiliz filosu şarki Akdeniz sularına hareket etmesi için emir almıştır. Filonun kısa bir zamanda bu sulara hareket edeceği öğrenilmiştir.

Bir filin 150 inci yılı kutlulandı!

Budapeşte liselileri, hayvanat bahçesinde bulunan bir filin yıldönümü şerefine merasim yaptılar

150 inci yaşına basan meşhur Siyam fili şerefine yapılan merasimden birkaç resim

Budapeşte liseleri talebesi, şehri - Luizle evlenirken Avusturya hayvanat bahçesinde bulunan bir filin yüz elliinci yıldönümü için filini kayınpederine hediye yapmışlar, hayvanat bahçesine kadar giderek Siyam isminde olan bu bir buçuk asırlık hayvanı "yaşasın Siyam", sesleri arasında alkışlamışlardır.

Bugün bile ihtiyarlığına rağmen neşeli, gülbüz bir fil olan Siyam, yaşadığı uzun ömür içerisinde bir çok tarihi vakalar görmüştür. Siyam 1789 yılında Hindistanda Misor diyarının son sultan olan Tipa Sahipin sarayında doğmuştur. Bu sultan büyük Napolyonun müttelikiydi. Fransızları çok sevdiğinden askerlerine tıpkı Fransız neferlerinin elbiselerini giydirmişti. Her sene Napolyona birçok hediyeler gönderen Sultan bir senede bu hediyeler arasında henüz genç yahut çocuk sayılacak bir yaşta Siyamı kattı.

Siyam uğurlu bir günde doğmuş olsa gerektir. Çünkü parlayan talii onu saraydan saraya götürüyordu. Büyük Napolyon Ma-

oldürmüştür. Son bekçiyi şu on sene evveldir. Siyamı ağıyordu. Bekçi sevgili nün ıstırahını dindirmek için parça aspirin yutturmaktı. Bir parça tabirini görüp nun bir iki komprime sanmayınız. File verilen toz aspirin yarım kilodur. çinin kendisine zorla bu kilo aspirini yutturmağası fili hiddetlendirdi. Bir yere vurdu ve göğsünü rek öldürdü.

Fakat son günlerde bu şındaki fil çok mesuttur. Her gün çocuklar ziyaret lar. Her gelen çocuğun bir sepet havuç var.

Budapeşte liseleri taleb muallimlerle beraber 150 daki fil şerefine yaptıkları simde, talebeden birisi, seliler namına uzun bir okumuştur. Siyamın bu tan hiçbir şey anlamamış açtır. Fakat nutuktan kendisine sunulan tatlıları misleri büyük bir zevk içeri

BU GÜN KUMBARASINA PARA ATAN KÜÇÜK EL

YARIN ÇEK DEFTERİNE İMZA ATAN BÜYÜK EL OLACAKTIR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Yeni devirlerin en
korkunç silâhı

Propagandaya karşı propaganda

Yazan: Pol Bonkur
Eski Fransız Başvekili

Demokrasiler, nihayet kendi-
lerini müdafaaya karar vermiş
gibi görünüyorlar.
Fransada Hitler hesabına çalı-
şan bir kaç kişi tevkif edildi ihti-
malki daha tevkif edilecekler de
var.
İngiltere hükümeti, Alman ve
İrlandalı tedhişçilerin vücuda ge-
tirdiği suikastlere şiddetle muka-
bele edebilmek için geniş salâhi-
yetler istedi, Skotland yard azim-
le faaliyete geçti.
Amerika şimdiye kadar hiç te-
chemmiyet vermediği mukabil ca-
susluk teşkilâtını takviye etmek-
le meşgul.
Sinema bile mütemadiyen Hit-
ler ve Musolininin önünde yapı-
lan muazzam tezahüratı göster-
mekten bıktı. Şimdi bize Alman
casuslarının yabancı memleketler-
de nasıl çalıştıklarını anlatıyor.
Hollivattan ibret alalım.
Pariste bu aralık gösterilmek-
te olan "Bir Nazi casusunun hatı-
ratları", filmi müşahhas vak'alarla,
bize propaganda karşı hareket
olduğunu gösteren bir ve-
ditatörlerin hareketlerine ba-
ka baka propagandanın ne oldu-
ğunu öğreneceğiz? Propagandaya
karşı yalnız propaganda müka-
bele edilebileceğini anlayacağız?..
Yeni devrin korkunç silâhının
propaganda olduğuna inanacağız.
Ve diyeceğiz ki "Demokrasiler ya-
şamak isterlerse propaganda ile
garpımaladırlar..."
Casusluğun bu suretle propa-
ganda teşkilâtına nasıl bağlandı-
ğın, bu için siyasi, iktisadi bir
teklâf neticesinde doğduğunu
tekrar etmekten bıkmıyacağız.
Yetirmek istediği gaye, bizde
bir türlü yapılamıyan teşkilâtı.
Lâfca edilecek iş, Hitlerin
ve faşistlerin ideolojilerinin top-
raklarımızda zarar vermez bir ha-
le gelmesidir.
Yapılacak hareket, bu maksat
için çalışanların maskelerini at-
malarıdır.
Serbest memleketlerin hükü-
metleri, mazideki iyi an'anelerin-
den ayrılmak istemiyorlar. Hare-
kete geçtikleri vakit bile fazla
tesis davranıyorlar. Ben bu fik-
re taraftar değilim.. Yapılan fena
hareketleri, muhalifi bulduğum
siyasi partilerin günah defterine
kaydetmekle müteselli olmak ta-
âdetim değildir.
Bunun için bir fırkaya mensup
olan bir kaç ferdin yaptığı kötü
hareketlerden dolayı o cemiyetin
ideolojisini itham etmek aklımdan
bile geçmez. Fakat ihtiyat tedbir-
lerinin de fazla lüzumsuz oldu-
ğuna inanmam.
Şimdiye kadar Fransada sağ-
lardan şüphe edildi. Eğer sağ ol-
mak kötü adam olmak demekse
olmak ta melek gibi olmak de-
mek olur. Bu mütealemin doğru
olduğunu iddia edemeyiz. Fakat
her memlekette solların rakipleri-
nin fikirlerine daha hürmetkâr
kaldıkları bir vakıdır.
Demokrat memleketlerin, bu su-
rette, fikre, propaganda hür-
metkâr davranmaları, ses çıkarma-

ları çok asil bir harekettir. Fakat
Hitler ve faşizma için çalışan bir
casusa, bir propagandacıya karşı
müsaade edilmez, hürmetkâr
davranılmaz..
Başka memleketlerin iç işlerine
karışmamış olmak için yalnız
Fransayı misal olarak alıyorum..
Fransada, hakiki vatanperverler,
Hitleri metheden nutukları dinle-
mek, naziliği alkışlayan makale-
leri okumak arzusunda değildiler.
Hele her cemiyete giren, her sa-
hada hazır bulunan, meclis kori-
dorlarında, ziyafet salonlarında,
bile propaganda yapmaktan çe-
kinmiyen insanlarla karşılaşmağı
hiç istemezler.
Çünkü Fransız efkârıumumiye-
si müşterek emniyet sisteminden
kaçan Almanya ve İtalyanın ha-
kiki maksatlarını, Ren havzası-
nın işgaliyle, İspanya hareket-
leriyle, Avusturyanın, Çekoslo-
vakyanın, Arnavutluğun, Meme-
lin işgaliyle anlamışlardır.
Almanya ve İtalya ile uzlaşmak
isteyen Fransız devlet adamları-
nın ve Fransız vatanperverlerinin
sayısı çok değilse de, az da değil-
dir. Bunların mühim bir kısmı bu
hareketi yapırlarken hüsnüni-
yetle hareket ediyorlar ve sulha
hizmet ettiklerini sanıyorlardı..
Yalnız bu suretle diktatörlere
maksatları uğrunda şantaj yap-
mak imkânlarını verdiklerinin
farkında değillerdiler. Bu hatalı
hareket harp zamanında suç olur,
hattâ vatandaş karşı hiyanet suç-
u, (bugün de sulh halinde oldu-
ğumuzu tabii iddia edemeyiz.)
Bu mülahazalar yalnız Fransa
için değil, bütün dünya için var-
dır. Her tarafta Hitler arabasını
yürütmeğe çalışıyor. Fakat araba-
sını yahudi aleyhtarlığı, ırkçılık,
demokrasi aleyhtarlığı gibi isimler
altında gizliyor. Bu, her memle-
kette Naziliği sevmiyen yahudi
aleyhtarlarını, ırkçıları, demokra-
si aleyhtarlarını, kendi bayrağı
altına toplamak için baş vurulmuş
bir hiledir.
O halde bugün herhangi bir
memlekette, yahudi aleyhtarlığı,
ırkçılık, demokrasi aleyhtarlığı,
hattâ ilmi maksatlar uğrunda
dahi olsa - himaye kalkışmak
bilerek ve ya bilmiyerek Alman-
ya lehinde propaganda yapmak-
tır.
Demokrat memleketlerdeki fi-
kir hürriyeti bu maksada kolayca
âlet olabiliyor. Hitler Anti komü-
nist fikirleri Fransadaki komü-
nistleri hakiki birer vatanperver
yaptı. Ve Fransa - Rusya paktını
vücuda getiren âmil oldu.
Briyanın Hariciye Nazırlığı
zamanında kendisini Almanya
ile bir anlaşma, hattâ ittifaka ben-
zer bir muahede imzalaması için
tazyik eden sosyalist fırkası ileri
gelenleri Hitlerin gün geçtikçe
anlaşılan gizli maksatları karşı-
sında Alman siyasetine amansız
bir düşman kesildiler. Fakat bu
düşmanlık, Fransanın yıllarca
devam eden mütereddit siyaseti-
nin kötü tesirlerini izaleye kâfi
gelmedi.
(Devamı 14 üncüde)

Hitler, kaleyi içeriden fethetmek istiyor!

Danzig Senatosu bir toplantıda...

Danzig senatosunun çevirdiği manevra!

Hitler senatonun manevralarına müsaade
devam ederse, dünyanın ve milletin gö-
zünde, patlıyacak harbin mesuliyetini üzerine
almış olacaktır.

Versay muahedesi Danzigi Lehistanı ver-
miş olsaydı, Almanyanın taleplerini çiğnemiş, o-
lacağı. Almanyaya vermiş olsaydı, Lehistanın
menfaatlerini tanınamış bir vaziyete düşecek-
ti. Bunun için, muahede Danzigi bir serbest şe-
hir ilan etti.

Ne Lehistan, ne Almanyaya tâbi olmıyan
bu şehrin nizamı da Almanlarla Lehilerin bir
arada iş birliği edebilecekleri şekilde tanzim o-
lundu.

Bu iş birliği on beş sene devam etti. Daha
uzun müddet te devam eder ve iki taraf ta bun-
dan fayda gördü. Fakat ortaya Hitler çıktı.

Hitler Danzigi Almanyaya ilhak etmek
istiyor. Nasıl edecek? Dışardan bir taarruzla
mı? Hiç te öyle görünmüyor. O, daha ziyade
içerden, tahrikle almak istiyor.

Evvelâ şehrin idari teşkilâtı olan Senatoya
elini attı. Tehditlerle yapılan ustaca bir propa-
ganda sayesinde senatoda ekseriyeti naziler
temin ettiler ve yavaş yavaş diğer partilerin
müessesilreini ortadan kaldırdılar.

Bugün Danzig senatosu Hitlerin beyni,
ağız ve kolu olmuştur. Düşünürken, emir verir-
ken ve kanunları tatbik ederken Hitlerden ilham
alıyor..

Senato Danzigdeki polis kuvvetini arttırdı,
muahede ahkâmı olarak hücum kitalarından mü-
teşkil bir ordu kurdu ve bunları mitralyöz,
top, tank ve tayyarelerle teçhiz etti. Bu kuvvet
sayesinde bütün halkı tedhiş altında bulundur-
uyor. Halk da, bu kuvvet karşısına, ya Hitleri
alkışlamak, yahut yaşaması için lüzum gelen
şeylerden mahrum olmak mecburiyetinde kalı-
yor.

Geçen hafta bir İngiliz gazetesi, az çok is-
yankâr üç yüz Danziglinin sanki Danzig Al-
manyaya ilhak edilmiş gibi muhakeme edilmek,
-yan ıceza görmek, üzere Almanyaya götürül-
düğünü yazıyordu.

Bu haber, vüs'ati itibarıyla bize pek haki-
kate yakın görülmüyor. Fakat muhakkak olan
bir şey varsa o da Danzigde muhalefete müsa-
de edilmemesidir. Zira, Hitler diktatörlüğü ora-
da da amansız bir hâkimiyet tesis etmiştir.

Malumdur ki Versay muahedesi ahkâmın-
ca Leh hükümeti limanın ve havuz, dok, demir-
yolu, su yolu, gümrük, posta, telgraf ve telefon
gibi limana merbut işlerine idaresine Danzige
bırakır. Halbuki Senato bu hükmün infazında
hükümetin elini kolunu bağlar.

Bunun için başvurduğu çarelerden biri şu:
"Siz Lehiler, haklarınızdan istifade için
Danzigde kendinize adam kullanıyorsunuz, di-
yor. İşçi olarak onlar size bağlıdır. Fakat Dan-
zigde oturan kimseler olmak itibarıyla bana tâ-
bidirler. Sizin onlar üzerinde işçi kullanan kim-
se hakkınız var; benim ise idare eden kimse
hakkım.."

Biz adamın, biri vatandaş, biri işçi olmak
üzere bu iki vasfını birbirine zıd bir vaziyette
ortaya çıkarmak ve sonra bunları Almanyanın
lehine, Lehistanın aleyhine kullanmak senato
için ne kadar kolay görülmüyor!

Gazetelerde okuyoruz, senato bir kaç haf-
tadan beri de gümrük memurlarını parmağına do-
ladı: "adedleri fazla diyor ve azaltacağını söy-
lüyor. Bunlar, kendisinin polis vazifesini gör-
düğü bir sahada çalıştığı için, senato, tazyik
altında kalınca çıkıp gideceklerini veya işlerini
ihmal edeceğini, yahut iki kuvvetten sesini da-
ha fazla duyurabilenin tarafını tercih edecekle-
rini düşünüyor. O zaman, Lehler ortadan kaldı-
rılınca Danzig hükümeti, yani Alman hâkimi-
yeti eline alacak.

Aldığımız malûmat doğru ise senato yalnız
bu gümrük kadrosunun tahdidî ile de iktifa
etmeyecek ve, Leh müesseselerinde kontrol hak-
kı kazandığı için gümrüklerin idaresine de işti-
rak etmek, memurların tayininde kendisinin
de reyî alınmasını isteyecektir.

Memurlar bu suretle kısmen Danzigli, ya-
ni Alman olunca Hitler artık onlara güvenbi-
lir. Gümrük, posta ve Demiryolu memurları
Hitlerci olunca gümrükler, posta
idaresi ve demiryolları da artık Lehistanın ol-
maktan çıkacak, o zaman da senato ortaya bir
emrivaki koyacak ve umumî ve hususî idareler
Almanlar olduğu ve bütün Danzigliler de Al-
(Devamı 14 üncüde)

Sulh - Harp devri

Bir tek silâh patlatma-
dan, ordunun düşman
üzerinde tazyik icra
etmek için kullanılması
ilk defa bugün
görülüyor

Fransanın en büyük fikri
mecmuası olan La Revue des
Deux Mondes' da *** imza-
sile bir makale çıktı. Bunda,
yazının meçhul muharriri, ha-
kikaten dikkate sayan bir tez
ileri sürüyor ve bu gün hemen
herkesin sorduğu bir suale ce-
vab veriyor:

Harb zamanında mı yaşıyo-
ruz, sulhte mi?

Harbde diyemeyiz, çünkü or-
tada resmen ilan edilmiş ve fi-
ilen cereyan eden hakiki bir
harb yok.

Fakat sulh devrinde de ya-
şıyoruz diyemeyiz. Çünkü Av-
rupanın geçirdiği şu anlar
hiç de sulhü hatırlatmıyor. O
halde?

Bahsettiğimiz yazının muhar-
riri bu yaşadığımız devre
"sulh - harb", devri ismini ve-
riyor. Fakat, onun fikrinece fi-
ilen bir harb devrinde yaşıyo-
ruz. Yalnız, harb bir türlü ol-
maz, bu da harbin yeni bir şek-
lidir: Bugünkü gerait içinde es-
ki harbin aldığı şekil.

Makalenin esas fikirlerini
şöyle hulâsa edebiliriz:

Bu gün, eski tarzda bir har-
bin, kazanana bile faydası do-
kunmıyacaktır. Harbin eski
şekli ne Avrupanın bu günkü
vaziyetinde kabildir, ne de Av-
rupanın bu günkü ihtiyaçlarını
karşılayabilir.

Avrupanın bu gün içinde
bulunduğu vaziyeti düzeltmek,
ortadaki ihtilâfları halletmek
için birçok çareler arandı ve
bu arada milletler cemiyetine
müracaat edildi. Fakat bu te-
şebbüs akim kaldı ve milletler
cemiyetinin ihtilâfları halledi-
miyeceği görüldü.

Harbin gayesi, esas itibarıyla,
bir devletin başka bir devlete
önünde baş eğdirmesi, yani ona
galip olmasıdır.

İhtilâflar sulhan halledile-
meyince, bazı devletler arzula-
rını başka vasıtalarla temine
mecbur oldular. Fakat silâhlı
bir harb onların zararına ola-
caktı. O zaman düşmanlarını
mağlûb etmek için başka çare-
lere başvurdular.

Bildiğimiz tam harble tam
sulh arasında muhtelif ihtilâf
şekilleri vardır ki bunlar silâh-
lanmadan başlayıp silâhla mü-
dahaleye kadar gidebilir ve bü-
tün bunlar harbin yeni şeklin-
den başka bir şey değildir.

Sulh - harb diyebileceğimiz
bu hal şu esasa dayanıyor:
Düşmanın, tam harbe müracaat-
ta mecbur olacak vaziyete gel-
memesine dikkat etmek şartile,
gerginliği son derece arttır-
mak ve onu korkutarak onun
bu korkusundan mümkün ol-
duğu kadar istifade etmek.

Mesele bu "had nokta", ya-
ni tesbit edilecek oluyor. Zira
(Devamı 14 üncüde)

İstanbul ikinci icra Dairesinden :

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Osmanlı bankasının Mari Jorjrttrki alacağından dolayı mukaddeme tahtı hacze alınan Emi-nönünde Çelebi oğlu Alâettin mahallesinde Alacahamam caddesinde 394 ada 43 Parsel no. lu nısıf hissesi iştirak halinde Şükrü Paşa varisleri borçlu ile çocukları Mehmet Rıza ve Necip Süreyya ve İffet ve Nurihayat'a ait eski 14/16/26 ilâ 36, yeni 24 - 26 - 34 38 - 36 - 22 - ve 20 - 1 kapı No. lu altında üç mağazası olan kâgir Kezzapçioğlu namı diğer Eniroğlu hanının nısıf hissesinin tapuda bulunan veraset ilâmına göre taayyün eden 16 sehim itibarı ile dört sehimini açık arttırmaya konulmuştur. Bu gayrimenkulün tamamına (76000.—) lira kıymet takdir edilmiştir.

Mezkûr gayrimenkulün evsafı umumiyesi:

Zemininde dükkânları ve bunun altında ardiye olmak üzere kullanılan demir kapılı bir mahzeni olup bina tamamen kâgir ve koridorları kısmen demir iskaralı ve diğer aksanı taş potrel üzerine döşeli. Bu cephesinde pasajı olup ayrıca çıkmaz sokağa da kapısı vardır. Binanın pencereleri demir parmaklıkları ve demir kırma kepenklidir. Çatı kısmı kiremit olmayıp siman karo döşeli bir taraftan ibarettir. Binanın pasaj ve sair aydınlık aksanı için demir çerçeveli camekânlar ile kapatılmıştır. Taras kısmı na çıkan merdiven ahşap diğerleri taştan ve korkuluklukları demir parmaklıktır. Her kat merdiven ortalarında ve helâların altına tesadüf eden aksamdan demir kapılı birer depoları vardır. Bu depolar kiraya verilmeyip hanın demirbaş eşyaları için kullanılmaktadır. Birinci ve ikinci katın pasaja nazır odalarında demir parmaklıkları birer balkonlu vardır. Birinci ve ikinci katlarda birer koridor üzerine ikişer göz ve mermer musluk taşı eski u-sulde helâları ve koridorlarında camekânla bölünmüş birer yazınhaneleri olup birinci kattaki boş, ikinci kattaki han odaba-sısı oturmaktadır. Zemin kattaki mağazaların cepheleri kısmen demir kırma ve kısmen de istor kepenklidir. Bina dahilinde elektrik ve terkos tesisatı mevcuttur.

ZEMİN KATI:

Çıkmaz sokağa cephesi olan 22 No. lu dükkân halinde raflar, tezgâhlar kiracıya aittir. Alacahamam caddesinde 34 No. lu dükkânın üstündeki asma kata seyyar merdivenle çıkılır. İçindeki raflar ve tezgâhlar müstecire aittir. Alacahamam caddesinde 34 - 1 No. lu dükkânın asma katına kova merdivenle çıkılır. Dükkânın içindeki raflar ve tezgâhlar müstecire aittir. Alacahamam caddesinde 38 No. lu dükkânın içinden bir merdivenle birinci kattaki 19, 20, 21 numaralı odalara çıkılır. Dükkân içinde ahşap tesisat kiracıya aittir.

PASAJ DAHİLİ:

Han kapısında 36 No. lu mahalde seyyar camekânlar mevcut olup kiracıya aittir.

HAN İÇİ:

Dahili 1 No. lu dükkândaki dahili tesisat kiracıya aittir. Dahili iki No. lu dükkândaki raflar ve tezgâhlar asma kat taciri tarafından yapılmıştır. Dahili 2 - 2 No. lu dükkân içindeki raflar, tezgâtlar ve kapı ve camekânlar ile vitrin kiracıya aittir. Dahili 3 No. lu dükkândaki asma kat mal sahibine ve raflar ve tezgâhlar müstecire aittir.

Dahili 4 No. lu dükkân içindeki raflar müstecire, asma kat ile ahşap bölmeler mal sahibine aittir.

Dahili 5 No. lu dükkânın içinden merdivenle asma kata çıkılır. Dükkândaki ve asma kattaki camekânlar ve raflar kiracıya aittir.

Dahili 6 No. lu dükkânın içinden de asma katına çıkılır. Merdiveni vardır. Raf ve camekânlar müstecire aittir.

Dahili 7 No. lu dükkân boştur. Senevi 150 lira icara mütte-hammildir.

Dahili 8 No. lu mahal kahveci yeridir.

Pasaj dahilinde taş merdivenle inilir iki demir kapısı olan ardiye mahalli olup mervidenlerin üstü demir iskaralıdır.

BİRİNCİ KAT:

Dahili 9 No. lu odadan yanındaki 10 No. lu odaya bir pencere vardır.

Dahili 10 No. lu oda boştur.

Dahili 11 No. lu oda dahilindeki raflar müstecire aittir.

Dahili 12 No. lu oda içindeki ahşap bölme ve asma kat müstecire aittir.

Dahili 13 - 14 N. lu odalardan birisindeki asma kat ile raflar müstecire aittir.

Dahili 15 No. lu odada gömlekçi Fethi kiracıdır.

Dahili 16 No. lu odada Çorapçı Yusuf Ziya kiracıdır.

Dahildeki 17 N. lu odanın içindeki ahşap bölme ve asma kat ile ocak mal sahibine aittir.

Dahili 18 No. lu odanın içindeki raflar ve tezgâhlar müstecire aittir.

Dahili 22 - 23 N. lu odalarda duvarlar içinde ikisi camlı dört dolap vardır.

Dahili 24 No. lu oda içindeki raflar müstecire aittir.

Dahili 25 N. lu odada hırdavatçı Leon Davit kiracıdır.

Dahili 26 - 27 - 28 - 29 - 30 No. lu odalarda Trikotajcı Osman Rıza kiracıdır. Koridorun bu odalara isabet eden kısmı ahşap bölme ile bölünmüş ve zemine döşeme yapılmıştır.

Dahili 31 No. lu oda içindeki camekân ve tezgâhlar müstecire aittir.

Pasaj dahilinde 24 - 1 No. lu dükkân dahilindeki bir merdivenden üst kata çıkılır. Ve bu kat hem 24 - 1 No. lu dükkânı ve hem de pasaj dahilindeki 24 No. lu dükkânın üstünü ihtiva eder.

Pasaj dahilinde 24 No. lu dükkânın çıkmaz sokağa da bir kapısı olup yine o sokaktan da 24 No. lu alr. Bu dükkânın ortasından geçen kemere kadar olan mahalli bu gayri menkule ait olup mütebaki kısmı yanındaki diğer gayri menkule aittir.

HUDUTLARI TAPU KAYDINA UYGUN olan bu gayri menkulün mesahai sathıyyesi (660) metre murabba olup bodrumdan maada üç kattan ibaret olup piyasanın en iyi bir mevkiindedir.

TAKDİR OLUNAN KIYMET:

Gayri menkulün evsafı, müstemilâtı ve tarzı inşaatı mevkii ve ticaretgâh olan muhiti ve getirmekte olduğu kira bedelleri ve mütehammil olduğu varidat ile bugünkü emlak alım satımı ve hisseli olması dahi göz önünde tutularak heyeti umumiyyesine

NERVIN

SINIR AGRILARI — BAYGINLIK
ASABI ÖKSÜRÜKLER — UYKUSUZLUK
ÇARPINTI — BAŞ DÖNMESİ
VE SINIRDEN İLERİ GELEN
BÜTÜN RAHATSIZLIKLARI

NERVIN

DINDİRİR

Sıhhat Vekâletinin 3.6-936 tarih ve 5/13 numaralı ruhsatını
haizdir

YARIN AKŞAM: FENERBAHÇE

BELVÜ Gazinosunda

Kıymetli Sanatkâr **SUAT GÜN** ve Arkadaşları

Ayrıca meşhur Violonist **KARLO FRAMAS**

İdaresinde **YENİ YILDIZ ORKESTRASI**

ve sevimli **DİZÖR TOMAS BRUS**

KANZUK

NASIR İLÂCI

En muannid ve eski nasırları
bile kökünden çıkarır.

Kanzuk Nasir ilâcı her eczanede vardır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

İst. Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

Tahmin edilen 20 lira aylık bedeli icaria Üsküdar ve 55 lira aylık bedelli icaria Beyoğlu cihetinde inzibat karakolu ittihaiz edilecek birer sına kiralanaacaktır.

Açık eksiltme ile ihalesi 24-8-939 perşembe günü saat 10 da yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (6064)

Yedek subay okuluna kaydı silinmiş berliye marka 1406 No. lu bir kamyonet açık arttırma ile satılacaktır. İhalesi 28 Ağustos 939 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 30 liradır. İlk teminatı 5 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (6032)

İstanbul merkez kumandanlığı kapama evi için mevcut bir şase notörü üzerine şerait ve evsafı dahilinde karösörü yaptırılacaktır.

Açık eksiltme ile ihalesi 24-Ağustos/939 perşembe günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen tutarı 1200 liradır. İlk teminatı 90 liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuzu veya mektupları ile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ile beraber Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (6033)

İstanbul komutanlığına bağlı birlikler hayvanatı için 1280 ton yulaf satın alınacaktır. İhalesi 11 eylül 939 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 65280 liradır. İlk teminatı 4514 liradır. Şartnamesi bedeli mukabilinde verilebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektubları ile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ile beraber ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarının Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (6547)

(76000.—) lira kıymet takdir edilmiştir.

Bu gayri menkule ait şartname 16—9—939 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için icra divanhanesinde açık bulundurulacaktır. Birinci arttırma 27 — 9 — 939 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 dan 12 ye kadar İstanbul ikinci icra dairesinde icra olunarak muhammen kıymetin hisseye isabet eden kısmının % 75 ini geçmek şartı ile en çok arttırana ihale edilecektir. O gün böyle bir bedel elde edilmezse arttırma 15 gün uzatılarak 12 — 10 — 939 tarihine müsadif perşembe günü aynı mahal ve saatte ikinci arttırması yapılarak en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır.

İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerle yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicilleri ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve talip olanların muhammen kıymetin % 7,5 nisbetinde pey akçası veya Millî bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri, arttırmaya iştirak edenlerin şartnameyi okuyup münderecatına rükuf peyda ve muhteviyatını kabul etmiş ad olunacakları ve satılan hisseye ait birikmiş vergi, icare, tanzifat ve tenviriye ile resmi dellâliye borçluya, yirmi senelik taviz bedeli ile ferağ harcı ve ihale pulları müsteriye aittir.

Fazla izahat ve malûmat almak isteyenlerin her zaman 934, 5076 No. ile dairemize müracaat edebilecekleri husus mezkûr (K. İ. 223)

Askeri Fabrika.ar Umum Müdürlüğü İlanları

Beş ton sarı vaketa
Beş ton sarı sabunlu kösele
200 kilo kayasalk kösele

Tahmin edilen bedeli 27000 lira olan beş ton sarı vaketa beş ton sarı sabunlu kösele ve 200 kilo kayasalk kösele askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 1-9-939 cuma günü saat 14.30 da, pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname bir lira 35 kuruş mukabilinde komisyonundan verilir. Taliplerin muvakkat teminatı olan 2025 lira ve 2490 No. lu kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair ticaret odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyonunda bulunmaları.

3500 kilo bir No. lu Santralit

2400 kilo iki No. lu santralit

Tahmin edilen bedeli 25075 lira olan 3500 kilo bir No. lu santralit ve 2400 kilo iki No. lisantralit askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 1-9-939 cuma günü saat 15 te pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname bir lira 26 kuruş mukabilinde komisyonundan verilir. Taliplerin muvakkat teminatı olan 1880 lira 63 kuruşla 2490 No. lu kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair ticaret odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyonunda bulunmaları.

2000 kilo akardit

Tahmin edilen bedeli 11000 lira olan 2000 kilo akardit askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 1-9-939 cuma günü saat 15.30 pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname parasız komisyonundan verilir. Taliplerin muvakkat teminatı olan 825 lira ve 2490 No. kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair ticaret odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. (6575)

İRADYO

23 Çarşamba 939

19 Program. 19.05 Hafif müzik (pl.). 19.30 Türk müziği: Fasil heyeti. 20.15 Konuşma. 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50 Türk müziği: Okuyanlar: Meharet Şağnak, Necmi Rıza Ahiskan. Çalanlar: Ruşen Kam, Refik Fersan, Cevdet Kozan. 1 — Yesari Asım - Hicaz şarkı (Bilmem niye bir buseni) 2 — Tamburi Cemil - Hicaz şarkı (Hep saye vashında gönül) 3 — Nubar - Hicaz şarkı (Ağlamış gülmüş cefaya katlanmış) 4 — Aşık Mustafa - Şehnaz şarkı (Fırsat bulsam yare de varsam) 5 — Şehnaz saz semaisi. 6 — Rahmi Bey - Suzinak şarkı (Bir sihrî tarap) 7 — Musa Süreyya - Suzinak şarkı (Kar etmedi zalim sana bu ahu eninim) 8 — Arif bey - Hicazkâr şarkı (Güldü açıldı yine gül yüzlü yar) 9 — Halk türküsü (Mecnunum Leylâmı gördüm) 10 — Halk türküsü (Yıldı) 21.30 (Konuşma haftalık posta kutusu). 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Solistler). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Carl Rydahl - Melodi. 2 — J. Strauss - Bizde (Vals). 3 — V. Czernik - Güzel sanatlar töreni (Uvertür). 4 — Max Schönherr - Alp köylülerinin dans havaları. 5 — Valter Noack - Romantik uvertür. 6 — Miroslav Shilik - İspanyol dansı. 23 Son aans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

1 Eylül 1939 Cuma günü
4 " " pazartesi
6 " " çarşamba
8 " " cuma
11 " " pazartesi
13 " " çarşamba
15 " " cuma
18 " " pazartesi
10 " " çarşamba
22 " " cuma
25 " " pazartesi
27 " " çarşamba
29 " " cuma
2 1. Teş. 939 pazartesi günü
6 " " cuma
9 " " pazartesi
13 " " cuma
16 " " pazartesi
20 " " cuma
27 " " cuma
31 " " salı

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (Gecemîn kapkara). 6 — Şetaraban saz semaisi. 7 — Hüseyinî maya (Yakına gel yakına). 8 — Hüseyinî şarkı (Haticem saçlarını). 9 — Halk türküsü (Kevengin yolu mudur?). 10 — Halk türküsü (Dağlar dağımdır benim). 21.30 Konuşma. 21.45 Neşeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Operetler - pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Valdemar Şebiş - Çakır keyfim - Viyana şarkısı. 2 — Peter Freis - Lejioner asker - Vals. 3 — aHins Stillo Mars. 4 — J. Strauss - Büyük vals. 5 — Viktor Hruby - Viyana operetinden potpuri. 6 — Heur Berger - Şarkta. 7 — Franz Leher - Üç kadını bir adam operetinden potpuri. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

2 — Dede - Şetaraban şarkı (Gözünden gönlümden hayali gitmez). 3 — Faize - Şetaraban şarkı (Badei vuslat içilsin kâseî faîfurdan). 4 — Kemence taksimi. 5 — Şetaraban şarkı (

Bira kıtlığı

Ankaradan günde dört vagon bira getirilebiliyor, halbuki şehrin ihtiyacı günde altı vagondur.

Bakkallar, yalnız Kabataş deposunda bira verilmesini doğru bulmuyorlar

Şehrimizin her tarafında ve devamlı yerlerinde bira buhranı devam ediyor. Halkın çoğu artık küçük satış dükkanlarıyla bakkallarda ve ekseri eğlence yerlerinde bira bulamaz olmuştur.

Evvelce gazinolarda kahve içenler, şimdi biray tercih ediyorlar. Bundan zarara uğrayan gazino sahipleri, ellerindeki biralara kısmen nakliyatla müşterilerini "yok", tevazüyle atlatıyorlar.

Inhisarların bira tevziatı hakkında gazetemize bir çok şikâyetler yapılmaktadır. Bira tevziatı ile ilgili Kabataş deposunda ya-

şınan bir çok küçük müesseseler bundan bira alamadıklarını, müracaatlarının neticesiz kaldığını belirtmektedir. İşin dikkate değer tarafı da bir kısım bayi ve bü-

yük bakkaliye mağazalarının Kabataş deposundan, ihtiyaçlarından dolayı kaç misli fazla bira satın alarak küçük satıcılara devretmele-

ridir. Bundan başka şehrin uzak taraflarındaki küçük satıcılar, depodan kendilerine bira ve diğer bile satacakları az miktarda bira, yapılacak masrafları karşıla-

madığını söylüyorlar. İdare yalnız bahçelere ve büyük yerlere hususi kamyonlarla bira taşımaktadır. Bakkallar ve diğer küçük satıcılara da bu şekilde bira tevziatını istemektedir.

Şehrin muhtelif yerlerinde bulunan satış mağazalarının bira satması da istenmektedir. Eğer olmazsa bu suretle biraz daha vaziyet düzelmiş olacaktır.

Eğer idare mahalle bakkallarını Kabataş deposuna kadar gelecek 20 - 30 şişe bira almak için nakit masraf yapmağa mecbur olursa bira bulamamakta devam edeceği, bu vaziyetin gittikçe karışık bir hale alacağı söyleniyor.

Belediyenin aldığı tedbirler

Diğer taraftan belediye iktisat müdürlüğü yapılan tenzilatla göre, bira için eğlence ve diğer yerlerdeki satış için bir liste tanzim etmeğe karar vermiştir. Bu liste

inhisarlar idaresinden verilen malûmat

Bu sabah inhisarlar idaresinden aldığımız malûmata göre bu bira kıtlığının sebebi tevziattaki karışıklıktır, Ankaradan getirilen bira bütün tahminlerin fevkinde olan İstanbuldaki sarfiyatı karşılayacak miktarda olmamıştır.

Biralara, frigorifik vagonlarla naklediliyor. Elde mevcut vesaitle günde ancak dört vagon bira getirilebiliyor.

Halbuki istihlak günde altı vagonu geçmiştir.

Inhisarlar umum müdürlüğü, bu vaziyet karşısında Avrupadan gelen vagon siparişinin uzun süre beklenmesi yüzünden tutarak Ankara yolcu trenlerine bira vagonları bağlanmasını suretiyle nakliyatı devret Demiryolları İdaresine başlatmıştır.

Yarından itibaren bu yeni tedbirlerle piyasada bira'nın çoğaltılması temin ediliyor.

Inhisarlar Umum müdürü Ad. Tazminat, bu sabah bir muhasefimize şunları söylemiştir:

— Biranın ucuzlatılması te-
min edilebilir. Eski bira bira
bulunmaz. Evvelce hiç bira
bulunmaz. Bu vaziyet normal de-
ğildir. Kısa bir zaman sonra sarfi-

yat normal bir şekilde girecek ve tevziatımız ihtiyacı karşılayacaktır. Tevziatta karışıklıklara bazı bayilerin tehaccümleri sebep olmuştur.

Böyle depoya hücum edenlerden bir kısmının ihtiyaçlarından on misli fazla mal aldıkları anlaşılmaktadır. Buna meydan vermemek üzere kontrolü daha ziyade şiddetlendirdik. Bira tevziatı karne usulüyle yapılarak müesseselere satışlarına göre mal verilecektir. Bira tevziatında, ötedenberi bira için halkın ihtiyacını karşılayabilmek için şu esas dahilinde hareket ediliyor:

Gazinolar ve halkın doğrudan doğruya bira'sını almak ihtiyadında bulunduğu umumî yerlere, diğerlerinden evvel mal veriliyor. Mal bittikten sonra müracaat edenlere verilemiyor. Bunlar arasında evvelce hiç bira satmayan yerlere bazı küçük dükkanlar vardır. Bit-tabi ötedenberi bira satan müesseselerin ihtiyacını temin etmeden bunlara vermek doğru olamaz. Biz, başlıca ihtiyaç mntakalarına kara ve deniz vesaitiyle mal göndermekte devam ediyoruz.

Depomuza kadar gelenlerin nakil masraflarını da tediye ediyoruz. Şikâyetler varid değildir. Bazı müesseselerin ihtiyaçlarından fazla mal aldıklarını ve bunları küçük satıcılara bir fiyat farkıyla devrettiklerini işittik. Tahkikat yapıyoruz. Böyle memnu bir hareketi yaptıkları tesbit edilecek müesseseler ruhsatıyeleri alınmak suretiyle cezalandırılacaklardır..

Belediyenin aldığı tedbirler

Diğer taraftan belediye iktisat müdürlüğü yapılan tenzilatla göre, bira için eğlence ve diğer yerlerdeki satış için bir liste tanzim etmeğe karar vermiştir. Bu liste

bugünlerde hazırlanmış olacaktır. Lokantacılar mürekkep bir heyet dün vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar'ı ziyaret etmiş, umumî tarifiede yapmağa mecbur tutuldukları tenzilatla itiraz ederek bu tenzilatın yalnız maliyet fiyatı nazarı itibara alınarak değil vergilerin de hesaplanarak tesbit edilmesini istemişlerdir.

Inhisarlar idaresi, bazı yerlerde inhisarların 100 kuruşluk kolonyalarının 250 kuruşa satıldığı hakkındaki şikâyetler üzerine tahkikata başlamıştır.

Inhisar maddelerinin üzerinde yazılı fiyattan fazlaya satılması memnu olduğundan bunlar hakkında şiddetli takibat yapılacaktır.

Balıklar da öpüşüyor!

Öpüşme belki insanların hislerini birbirlerine ifade için başvurdukları ilk vasıtalarından biridir.

Fakat hayvanlar arasında da öpüşmeler olduğunu görüyoruz. Güvercinlerin, kumruların öpüşmeleri aşk hikâyelerine geçecek kadar meşhurdur.

Yalnız, acaba balıkların da öpüştüğünü biliyor muydunuz? Alimlerin, tetkikleri son zamanlarda bu hakikati ortaya çıkarmıştır. Bilhassa sıcak denizlerde yaşayan balık cinslerinde öpüşmenin pek âdet olduğu görülmüştür.

Fakat, işin garibi şu ki o memleketlerde insanlar arasında da öpüşmek pek âdet değildir.

Demek oluyor ki insanların öpüşmediği yerde balıklar onlara bu usulü öğretmeye çalışıyorlar; insanların öpüşmeyi öğrendikleri memleketlerde ise balıklar artık öpüşmeyi bırakmış bulunuyorlar..

Orman insanları arasında: 90

Yazan: L. Busch (36 Yıllı vahşiler arasında geçirmiş bir Alman seyyahı)

Eski reisin kardeşinin oğlunu yakalayıp getirmelerini bildirdim

— Bayağı hakikaten Hana reisi imişin gibi konuşuyorsun, kaptan! dedi. Aşk uğruna şimdi kurban gitmeyide mi göze alalım?

Hansa ciddi bir tavırla: — Ne kurban git ne de zavallı bir vahşiyi aşkımdan dolayı kurban ver! dedim.

Hansa alık alık yüzüme bakarak: — O halde ne yapalım?

Diye sordu.

— Kızı aşkına teslim et!

— Ben mi? asla!...

Hansa birdenbire müthiş bir ısrarla bağırıyordu. Sonra bu anı ısrarından kendi de utanıp gözlerini yere eğdi.

O vakit hayatımın sayılı hayretlerinden birini duydum.

Acaba Hans da kızı bırakmayacak kadar sevmeye mi başlamıştı? Fakat bu nasıl olabilir?

Hansın bir müddet gözlerinin içine dikkatle baktım. Sonra yavaş yavaş söyledim:

— Hayrola, Hans? görüyorum ki kızı bırakmağa artık niyetin yok! Korkarım, Hana kızına sen de âşıkınsın!

Hansa kendisinden hiç beklemediğim ciddi bir yüz almıştı. Kaşlarını çatarak vahim bir şekilde uzaklara bakıyordu. Ben gülmek istiyordum. Hansın bu çocuklaşmış haline, bir Hana kız ile âşıklaşık eder gibi ciddi tavırlarına kahkahalarla gülmek istiyordum. Fakat Hansın yüzüne bakınca gülemedim. Çünkü o son derece ciddiydi.

Cuan-giyi, bayağı, terkede miyeceğini anlamışa benziyordu.

Maamafih işi mümkün olduğu kadar sakaya vurmaktan kendimi alamadım.

— Hans! Eğer bu kızı rahatça kendi kabilesindeki tabii mukaderatına bırakmayacaksa bana söyle de, o vakit şu katil adamın bir çaresine bakayım.

Hansa tereddüt etmeden: — Evet.. Herhalde bunun çaresi ne bakmak daha muvafık, kaptan dedi.

Hansdan bu cevabı alınca bu

sefer ciddi surette hayrete düştüm. Demek ki koca Hans Cuan-giyi Afrikanın karaböceklerinden birine hiç akla gelmeyecek bir şekilde, abayı yaktı!

Holanda gibi beyaz ırkın bütün manasile en beyaz insanlarından birle Afrikanın kuzguni kara insanlarından bütün manasile en kara bir kadını arasındaki bu garip aşkın şiddetle merakımı tahrik ettiğini itiraf ederim.

Şu halde ortadaki diğer kara âşıkdan ciddi surette sakınmak lâzımgeliyordu.

Onun için Hansa artık hiçbir şey söylemedim.

Hemen Bazarayı çağırdım. O na katı emirlerimi verdim.

Eski reisin kardeşinin oğlunu derhal yakalayıp yanıma getirmelerini bildirdim.

Bazara hemen fırladı ve bütün kabile ihtiyarlarının kaya kovuklarındaki mağaralarını dolaştı.

Fakat yarım saat sonra şu cevabı getirdi:

— Eski reisin kardeşinin oğlu ortada yoktur! Hiç kimse kendisinin nereye gittiğini bilmiyor, reis!

Bazaranın getirdiği bu haber gerek Hansın ve gerek beni beynimizden vurmağa kâfiydi.

Zira bu herifin diri olarak ortadan savuşması tehdidini yapmak için katı surette azmettiğine delildi. O halde Hansın veya benim, veyahut Cuan-gi de dahil olarak her üçümüzün anı bir ölüm darbesine uğrayacağımıza hiç şüphe yoktu.

Bu sebeble tekrar Bazarayı göndererek Hanaların cümlesine eski reisin kardeş oğlunu kim görürse derhal yakalayıp bağlaması ni ve hemen reisin yanına getirilmesini emrini verdim. Fakat bundan iki gün geçtiği halde hiçbir taraftan hiçbir ses çıkmadı. Ne bu adam ortada göründü. Ne de kendisini gören oldu!

Biz de yavaş yavaş bu zorlu âşıkı unutmaya başlamıştık.

Zira Hanaların en büyük âyinleri olan ve pek merak ettiğimiz

şu (yerle gökün evlenmesi) âyini lerine hazırlıklar başlamıştı.

Hanaların yerle gökü nasıl evlendireceklerini büyük bir merakla görmek istiyorduk. Esasen Bada-Badaların ormanlarına hareketimizi de bu âyinler tayin edeceklerdi. (Yerle gökün evlenmesi) âyinlerine hazırlık Hanalar için hakikaten yeniden dünyaya gelmek kadar mühim bir şeydi. Çoluk çocuk bütün Hanalar sabahdan akşama kadar ormanlara taşınıyor, oradan dünya yüzünde ne kadar zehirli hayvan ve nebat varsa köye taşıyorlardı:

Akrepler, garip garip ve türlü renkte zehirli kertenkeleler, Hanaların (Vataso) dedikleri bir nevi zehirli bataklık kertenkelesi, iri iri zehirli orman örümcekleri, zehirli kırmızı karıncalar, irili ufaklı, rengârenk zehirli yılanlar. Bir insanı soktukları zaman ağzından burnundan salyalar akarak zıpzıp zıplatıp öldüren arı büyüklüğünde zehirli sinekler, acı acı zehirli böcekler ve bir hayli zehirli kök ve otlar..

Hanalar ihtiyar kadınları, genç kızları ve erkekleri tarafından toplanıp köyün meydanındaki çukura doldurulan bu zehirli hayvanlar mübalağası bir milyon insanı kâmilten öldürmeğe kâfiydi!

Hanalar bu zehirli hayvan ve nebatları ne yapacaklardı? Oturup yiyecekler miydi? Yoksa onların zehirlerini çıkarıp dünyayı mı zehirliyeceklerdi?

Bazara zehir toplamak sevabını kazanmak için ben de müsade olarak üç gün üç gece müddetle ormanlara gittim.

Bazara ormana giderken bana: — Sayın reis! Sakın bu sefer mani olmaya kalkma! Yoksa dünyaya yüzüne felâket gelir! Biz Hanalar bu bayramımızda insan eti yemeğe mecburuz! Herkes senin beyaz bir adam olduğundan korktukları için, ben de dahil olarak, sana ölsek dahi önceden ne yapacağımızı, nasıl insan eti tedarik edeceğimizi söylemeyeceğiz!

Demişti.

Ben de fazla meraklı götüne- rek daha evvelinden âyinleri berbat etmek istemedim. Nasıl olsa âyinleri görecektik.

Ayrıca Hanalar daha garip şeyler yapmaktaydılar:

Birbirlerinden beger altışar metre fasıla ile büyük çukurlar kazıyorlardı. Bu çukurların dip- lerini kalın kireç tabakalarıyla sıvıyorlardı.

Bu kireçlerin kurumasını bekle- mekteydiler. Bir çok da iri, gayet uzun dikenler toplamışlardı.

(Devamı var)

Hergün demir yemeli!

Biliyorsunuz, kanımızda hemoglobin denilen bir madde vardır ki kanın kırmızı küreciklerini teşkil eder ve havanın müvellidilhumuzasını akciğerlerden alıp kana getiren de bu madde- dir.

Hemoglobin ise en ziyade demirden terekklüp eder.

Onun için vücudun demire çok ihtiyacı vardır. Vücut demir alamazsa kanda hemoglobin azalır vücut zayıf düşer, insan kansız kalır, rengi solar.

O halde vücuda bol bol demir temin etmek lâzım. Fakat umumiyetle yediğimiz madde- ler arasında demir mürekkebatını havi olanlar azdır. Onun için, demir bulunan yiyeceklerden her gün çok yemek lazımdır. Bunlar da başlıca şu yiyeceklerdir.

Yumurta, yeşil yapraklı s.b- zeler, bütün hububat ve et.

MIKI FİLM ARTİSTİ

YAZAN VE ÇİZEN WALT DISNEY

CEPHEDE MEVLÂ TABURU

HABER'in Tarihi Romanı: 17

Yazan: RAHİM YAGIZ

Talât paşa dervişin kâğıdını alınca faciayı anladı

İbrahim efendi değiştikten sonra derviş de ağrıdan sızdıran bitab düşen vücudunu tahtaların üzerine bıraktı. Kâbuslu bir uykuya daldı.

İbrahim efendi ertesi günü nöbetten çıkar çıkmaz doğru Babıâlinin yolunu tutmuştu. Delikanlının içinde beliren bir önsüz acele etmesini meydana getiriyor, kâğıdın ihtiyar ve zavallı derviş bu işkenceden kurtaracağı kanaatini kalbinde yaşıyordu.

Genç memur hızlı adımlarla Babıâliye geldi. Dış kapıdaki gifte nöbetçilerin arasından geçti. Geniş taş merdivenleri bir solukta çıktı. Divanhaneye durdu. Sadaret odasının koridorunda bekleyen yaverler, bir komiserle üç dört polis, sivil memurlar vardı.

Küçükpazarlı İhsan da, suikastçiyi paşanın Ayasofyadaki konağında tuttuktan sonra bir derece daha terfi etmiş ve paşanın maiyet polisliğini yapmak vazife ve imtiyazla de tevkir edilmişti. İhsanım etrafta fır dönen gözleri, divanhanenin ipek halılarıyla kaplı orta yerinde duran adama ilişti. Onu hemen tanıdı, seslendi:

— Hayrola, İbrahim efendi, ne var?

İbrahim, bu tanıdığa tesadüf etmekten haz duydı, o tarafa kostu. İki memur el sıkıştılar. İbrahim tek cümleyle arkadaşının sorgusunu cevabladı:

— Sadrazam paşa hazretlerini göreceğim!

— Hemen mi?

— Tabii!

— Meclisi vükelâdalar şimdi! Niçin göreceksin, kendine ait bir iş mi?

İbrahim bir tereddüd duraklaması savuşturdu, karşılık verdi:

— Hayır. Müdiriyetten geliyorum. Suikastçiyeye ait bir ihbarda bulunacağım da...

İhsan bu kelimeyi duyunca işin ehemmiyetini anladı. İbrahim'in ceffakalem savurduğu, fakat tam yerinde ve müessir bir şekilde kullandığı bu cümle sivil komiseri elektrikle mişşesine çevirtmişti. İbrahime:

— Öyleyse dur, burada bekle. Ben paşaya haber vereyim!

Dedi. Ceketinin önünü kavuşturdu, Fesini bastırdı. Sadaret odasından içeri daldı.

Bir dakika sonra Talât paşa odadan dışarıya çıktı. Peşî sıra gelen komiser İhsana sordu:

— Kim o, hangisi haber getiren?

İhsan, İbrahime işaret ederek çağırdı. Delikanlı yaklaşıp arzettii:

— İşte bu memur, paşa hazretleri.

İbrahim, Talât paşayı yedi yerden kandilli bir temenna ile selâmladı. Avucunda hazır bulundurduğu derviş Resid efendinin kâğıdını uzattı.

Paşa hiç sesini çıkarmadan kâğıdı açtı, okudu. Gözleri hayretle üzüntünün karışık ifadesiyle irdileşse büzüle birkaç defa daha tekrar tekrar okudu. Sonra yanbaşında duran komiser Küçükpazarlı İhsana gazab dolu bir bakışla kötü kötü baktı, hiddetten ıslık çalan bir sesle çıkıştı:

— Bombalı suikastçiyi konakta yakalayan sendin değil mi?

— Evet paşam!..

— Adını sanını niçin bana söylemedin? Hayvanlığın mükâfatını şimdi göreceksin!

— ...

Sadrazam hürmet vaziyetile putlaşmış gibi duran resmî komiseri işaret etti:

— Buraya gel! Al şu hayvan herifi, nezaret, haneye tık, polis müdürünü de bana çağır. Otomobile hemen gelsin!

Küçükpazarlı İhsan neye uğradığını şaşırmıştı. Talât paşanın ayaklarına kapanmak için bir hareket yaptı.

Eski arkadaşı ve dostu Resid efendinin felâketiyle ruhu burkulan ve şiddetli bir vicdan azabı duyan sadrazam buna meydan bırakmadı, komiserle haykırdı:

— Defet, götür şu hergeleyi!..

Komiser, İhsan kolundan tuttu, yarımda koşan polislerin muavenetile sürükler gibi koridordan uzaklaştırdı. Divanhanenin dışına çıkarmaca belinden tabancasını aldı. Oradaki metruk hapishaneye kapadı, kapıya da bir nöbetçi koydu. Kendisi sadaret otomobiliyle atlayarak iki dakikada Sirkeciye, polis müdürlüğüne indi. Soluk soluğa müdür Azmi beyin huzuruna çıktı. Nefesi kesilecek anlattı:

— Beyefendi, sadrazam paşa hazretleri emir buyurdular. Her işi bırakıp derhal ve en seri vasıta ile Babıâliye teferrifinizi bekliyorlar.

— Benim mi?

— Evet!

— Söyleyin, otomobil hazırlandı mı?

— Sadaret otomobili kapıda bekliyor beyim! Azmi bey yerinden fırladı. Komiserle beraber otomobile atlayarak Babıâliye geldi.

Talât paşa İhsana duyduğu gayzı bir türlü zaptedemiyor, dakikalar geçtikçe artan bir kinle için için söyleniyor, arada bir de:

— Zavallı Resid efendi, bilmeden adamcağzın kanına gırıyordu. Adamın bunlar, bu herifler... Allah topunu kahretsin!

Diyor, koridorda dolayıyordu.

Bir aralık polis İbrahime kâğıdı Resid efendinin nasıl yazdığını sordu, tafsilatını dinledi. Sonra İbrahime:

— Sen, dedi, bugünden itibaren bu herifin yerine burada, maiyette kalacaksın. Bir rütbe de hak kazandın.

27 gün dayak ziyafetile polis müdiriyetinde izaz edilen Resid efendinin yazdığı kâğıdın bu neticeye varış İbrahime şaşırtmıştı.

Genç polis terfi sevinirken Resid efendinden niçin altınları aldım diye için için üzüyor, dervişin bunu paşaya ifşa etmemesini temin çarelerini arıyordu.

Bu sırada polis müdürü Azmi bey, komiserle birlikte divanhaneye girdi. Talât paşaya doğru yürüdü. Efendisini selâmladı. Sadrazam Azmi Beyi bir kenara çekti. Ona şu kısa ve kat'i emri verdi:

— Şu geçenlerde tevki ettiğiniz suikastçi var ya. Şimdi müdiriyete gideceksin; o adamı yanına alacak, tazimatla gönlünü yapıp buraya, yanına getireceksin! Haydi koş!

Azmi bey bu emirden şaşırıldı. Fakat mahiyetini, sebebini sormaya cesaret edemedi.

— Baş üstüne paşam!

Dedi, geldiği hızla daireden fırlayarak otomobile atladı. Müdiriyetin yolunu tuttu.

(Daha var)

Gizli Vazifeden Hariciye Nazırlığına...

— 5 —

Nakleden: FETHİ KARDEŞ

— Ne söyleyeceğinizi biliyorum: "Vatanı müdafaa etmek lâzım. Bu uğurda müracaat edilen bütün vasıtalar iyidir, elverir ki vatan iyi müdafaa edilmiş olsun... Evet biliyorum, Büyük Fredrik böyle söylemişti.

Fon Papen ince bir gülüşle mu kabele etti:

— Yanılıyorsunuz azizim. Bu cümle Büyük Fredrikin değil, Makyavelindir.

AMERİKADA BİR TEDHİŞ ÇETESİ

O zaman Amerikada çalışan Alman ajanları teşkilâtının en mühim unsurlarından biri yüzbaşı Franz fon Rintelen'di. Bu adama bir dâhi denilebilirdi; bir tahrip dehası!

Bu genç Alman zabiti muazam bir plân hazırlamıştı. Mevzu-ubahs olan şey, Amerikayı Fransa ve İngiltereye silâh vermekten alıkoyacak bir kitle karışıklığı yaratmaktır.

Bu maksatla yeni bir amele birliği kurdu. Mitingler tertip etti. Bu mitingde en hararetili hatip bizzat fon Rintelen'di. Hitabet kürsüsünde olduğu zamanlar, halkı böyle isyana teşvik edenin Alman ordusu muvazzaf zabitlerinden biri olduğundan kimse şüphe etmiyordu.

Fon Rintelen az zamanda bir işi lideri oldu. Gayesine kolayca erişemediği yerlerde grevler tertip etti. Bu grevler salgın bir hastalık halinde az zamanda bütün Amerikaya yayıldı.

Aynı zamanda fon Rintelen, diğer taraftan, Amerika harp levazımı fabrikalarına mütemadi siparişler vermekle de meşguldü. Rusyaya mütemadiyen silâh sevki- ne tavassut ediyordu. Ruslar peşin para vererek mühimmat satın alıyorlar, vapurlar yola çıkıyorlardı.

Fakat bu sevkıyatı bir uğursuzluk takip ediyor, denilebilirdi. Rusyaya mühimmat götürülen gemiler açık denize henüz çıktıkları vakit esrarengiz bir infilâkla berhava oluyorlar, kıymetli harp malzemesi Rusyaya kadar götürüleliyordu.

Bu işin sırrı çok zaman sonra, Amerikan zabıtası fon Rintelenin maskesini yüzünden düşürmeğe muvaffak olduğu vakit anlaşıldı. Fon Rintelen teslim ettiği her parti içine, ancak gemi açık denize çıktığı vakit patlayacak şekilde ayarlanmış bir saatli bomba koymaktaydı.

Fon Rintelenin bu işteki rolü 1917 de meydana çıkarıldı ve ken-

disi hapse mahkûm oldu. Hapis- haneden çıktığı vakit dünyayı harp felâketine sürükleyen Kayzer çoktan Holandaya kaçmış, Almanya harp yüzünden sefil ve perişan bir hale gelmişti. Amerika bu Alman zabitini ancak 1921 de serbest bıraktı.

"DÜNYANIN EN BÜYÜK MACERA ADAMI,"

Alman tedhiş çetesinin birinci plândaki diğer bir unsuru da Trebiç Linkoln idi.

Trebiç Linkoln haklı olarak "devrin en büyük macera adamı, denilmiştir. Biz burada onun bütün hayatını anlatacak değiliz. Hayatının başlıca safhalarını hülâsa edelim, kâfi...

"Hayatıma dair hakikatler, ismile neşrettiği hatıralarında "yirminci asrın en büyük macera adamı, 1879 da, Tuna sahillerinde küçük bir Macar şehri olan Jakada doğduğunu yazar. Tahsilini on üç yaşına kadar Budapeştede yaptı. Sonra ailesi onu, almanca öğrenmesi için, Presburga gönderdi.

Baba oğul gayet iyi geçiniyorlardı. Fakat lise imtihanlarını verince sırada İvas Trebiç aktör olmak istediğini söyleyince aralarında büyük bir ihtilâf çıktı. Bu ihtilâf İlyasın lehine halledildi ve delikanlı şehrin konservatuvarına yazıldı. Fakat Trebiçe sahneye çıkmak hiç nasip olmadı.

İSAYA İNANAN BİR YAHUDİ

Tatil esnasında Trebiç ecnebi memleketlere gitmek fırsatını buldu. İtalyayı dolaştı ve İngiltereye kadar uzandı.

Londrada sisli bir akşam, sokaktan geçen birine çarptı ve dalgınlıkla macarca olarak özür diledi. Meçhûl adam aynı lisanda cevap verdi. Bu bir vatandaş, hatâ dindaştı. Bu adam İsaya inanan ve ona İsrail evlâtlarının Mesihî gözüyle bakan Yahudi tarikatine mensuptu.

Bu tesadüf neticesi ve burada anlatılması pek uzun sürecek hadiseler dolayısıyla genç Trebiç ecadının dini olan musevilîği terk ederek bu tarikate girdi. Bu yüzden babasının artık para göndermeyeceğini tahmin ettiği için de kendisi para kazanmağa karar verdi ve gazeteciliğe atıldı.

Birkaç sene sonra Trebiç, tekrar din değiştirdi; 1898 de bir Alman misyonerler birliğine protestan oldu. Yeni hevesle ilâhiyat fakültesine yazıldı. Fakat bir müddet sonra bir bahriyelinin-

kızıyle macerası olduğu anlaşıncı misyonerler birliğini terketmeğe mecbur oldu.

Bunun üzerine Kanadaya Orada gene bir protestan misyonerleri cemiyetine girdi. Diğer taraftan tahsiline devam ettirdi bir aşkla sevdiği bahriye kızını getirterek onunla evlendi.

1902 de gene din değiştirdi bu sefer Anglikan kilisesine sap etti. Bu dini Amerikalı misyonerler arasında yaymağa çalıştı. Ertesi sene Anglikan papası onu ve İngiltereye gitti. Orada disine Kent dükahgı dâhil küçük bir kilisenin papası verdiler.

LIBERAL MEBUS

Anglikan papasının hayatı ne ki? Pazar günleri vaaz veriyor, cukları vaftiz eder, gençleri dirir ve ölülerin gömülmesini nezaret eder. Bu yeknasak Trebiğin zevkine göre olamaz. Onun hesabına mesut bir tesellile kayınbabasının bu sıralarda zina büyük bir servet biriktirmesi imdadına yetişti. Bu sayesinde kiliseyi bırakarak draya gitti ve politika hamle atıldı. Yedi sene sonra Londra Darlington mahallesinde, bu ismini değiştirerek Timoti Linkoln yapmış olan İlyas bîçî liberal mebus olarak kamarasına gönderdi.

PETROL KUYULARI DERİNDİR!

Mebusluk hayatı pek olmadı. Bu maceraperestin gayesi para kazanmak, yapmaktır. Galiye ve Romany petrol kuyuları hisse senetlerine spekülasyon yapmaktadı. Fakat maalesef petrol kuyuları derindir, hissedarların paralarını pek çabuk yuttuklarıdır. Yeni mebusun serveti de işte eridi.

Bundan başka Trebiç, serseriler gibi, fevkalâde misadereye girdi. Öyle ki bir kaç sene sonra gazına kadar borca battı. İşleri yitimiye, halbuki o hep tahakkük ederek servet kusunun konmasını bekliyordu. Bu hakikat olmadı.

Nihayet, taziyekleri gitgide tan alacaklarından kaçarak yer bulamayan, dostları tarafından inkâr olunan Trebiç bir kendisini Londra sokaklarında beş parasız ve bütün kapıları züne kapanmış bir halde buldu. On beş sene kendisine yaver talii artık gülmüyordu.

(Devamı var)

MASAL ÇOCUKLARI

HABERİN AŞK VE HİS ROMANI: 67
Nakleden: MUZAFFER ESEN

Behire garip bir heyecan içerisinde Necdetin yazdığı küçük mektubu okuyordu:

"Hiç unutamıyacağım çocukluk arkadaşına; bu mücevher ona bizim değişmiyen hislerimizi anlatacaktır... Zira bunu, seçen annemdir. Bu hediye kabul edebilirsiniz. Çünkü sizi çok seven iki samimi kalbin hislerini taşıyor. Bu size daima çocukluğumuzun hatıralarını anlatacak, derin dostluğumuzun kırılmaz bağı olacaktır..."

Behire ruha ılık bir neşe döken bu satırları tekrar tekrar okudu. Sonra düşündü:

"Yazısı da kendisi gibi, açık ve samimi..."

Sonra çiçek sepetine yanaştı. Orada gözleri kapalı, her çiçeği ayrı kokladı. Güya çiçeklerden süzülen koku, ayrı ayrı bir takım hisleri anlatan bir dildi. Sonra tekrar Pandantifin yanına geldi. Bu ışık damlasını andıran mücevhere baktı. Bu mücevher ona şimdi gözleri bir göz kenarında toplanmış bir damla göz yaşını andırıyordu.

Bu iki hediyein ifade etmek iste-

diği sevgi manasını bütün kalbile hissediyordu.

Behire daldı: "Bu pandantifi sessiz bir göz yaşına benziyor. Ruhuma hitap ediyor. Ben de onun sesini biliyorum. Bu göz yaşı bir kaya kadar sert, bana ınutmak bilmiyen bir kalbin sadakatini anlatıyor. Bir sebnem tanesi kadar lekesiz. Samimi, münakaşa kabul etmez bir aşkı ifade ediyor. Kıymeti menfaat gözetmiyen bir aşkın nağmelerini terennüm ediyor..."

Behirenin gözleri yaş dolmuştu. Şimdi pandantifle bir çocuk gibi konuşuyordu.

"Güzel pandantif. Sen benim için Necdetin kalbi sayılırsın. Senden katıyen ayrılacak değilim. Sen benim için bir tılsım sayılırsın..."

Sonra Pandantifi öptü. Uzun uzun, doya doya öptü.

Şimdi içeriye güneşin sıcak ışıklarını gönderen pencerenin yanında genç doktoru bu mücevheri seçerken görür gibi oluyordu. Kendi kendine:

"Beni herkesten evvel o ditiyordu. Doğum günümü herkesten evvel o hatırladı. Fakat bu dakikada içimden geçenleri bir bilse... Kalbinin yolunu aşka kendi eliyle kapayan bir zavallı kızın beyninde tutuşan cehennemi bir bilse..."

Genç kıza bu dalgınlıktan hizmetçisi kurtardı. O da hanımının yirmi ikinci yaşını kutlulamak istiyordu. O da mini mini bir menekşe demetle hanımını tebrikle gelmişti.

— Hanımcağım, Allah nice yıllara yettişirsin inşallah; mesut olursunuz.

— İnşallah!

Hizmetçi kadın aklına gelen bir mütaleayı söylemekten kendini menalemedi:

— Acaba Nihat bey bugün, sizin yıldönümünüz olduğunu unuttu mu?

— Zannetmem... Daha vakit var. Herhalde gelir.

Behireye bu cümleyi izzetinefsi söyletiyordu.

— Fakat ne olsa bu kadar geç kalmıyacaktı.

Bu mülâhaza Behireyi âdeta mecnun etti. Nisan'ın ısmalı, lâkaydı si hizmetçisinin bile nazarı dikkatini celbetti. Demek ki Nihattan ayrılmışa haksız değildi. Bu hakkı hizmetçisi kadın bile teslim ediyordu.

XX

Öğleye doğru sert ve keskin bir çirak sesi havayı yırttı.

Çingirak sesini duyan hizmetçi kağı kalktı: Ve:

— Size gelir dememiş miydiniz çuk hanım, dedi. İşte geldi. Onu piyi çalışından anladım. Küçük bekletmeğe gelmez. Hemen gidip yi açayım.

Odanın eşiği üzerinde, başını ce-

— İyi ama artık çiçek koyacak rimiz de kalmadı, dedi.

Bu hakikaten Nihatı. Tabii de bir demet buket vardı. Elinde taşımayan hiç hoşlanmıyan genç hendis odaya girer girmez elindeki keti masa üzerine bıraktı.

Nihadın getirdiği buket menekşeleden yapılmış sanatkâr bir demetti. Fakat tabii Necdetin laddığı muhteşem sepet ile mukayese edilemezdi.

Behire Nihadın getirdiği demetle karken Nihad da o'layı tatlı bir kokusu içinden bırakan öteki çiçek-

(Devamı var)

MAL HATUN E/RARENGİZ IMPARATORİSE

ABERİN TARİHİ ROMANI: 83 Yazan: Muzaffer Muhittin
**Birdenbire odanın altın
yaldızlı kapısı şiddetle açıldı**

Filhakika hepsi sıkı bir mücadele yapamıyacak derecede takatsiz düşmüşlerdi. Orada, aynı zamanda methalin ağzını da her ihtimale karşı gözetliyerek dinlendiler. Günler kınalığa başlamış olduğu için güneş çabuk batıyordu. Tam orta - lık akşam kızılığın gömüldüğü sırada Miray ve Kızılca Mustafa a - damlarının birer ikiye geldiklerini, karşıdaki ağaçlıca atlarını bağla - dıklarını, sonra kendilerini arama - ğa başladıklarını gördüler.

Kızılca Mustafa ayağa kalkarak onlara seslendi.

Hepsi orada toplanınca Miray on - lara talimat verdi:

— Yalnız iki kişi bu bağladığımız adamın yanına kalacak, üç kişi methalin ağzında her ihtimale karşı nöbet bekleyecek, geriye kalanlar içeriye gireceğiz. Sarayda bir mü - det gizeleceğiz. Ben işaret verdi - ğim zaman hemen gizlendiğimiz yerden fırlayarak mümkün olduğu kadar gürültüye sebep olmadan Gre - goriusu hemen bağlayacağız ve sü - ratle tekrar buradan dönüp dışa - rıya çıkacağız!..

Dedi.

Miray bu talimatı verdikten son - ra fundakılara girdi. Demin ada - mın çıktığı yere tekrar yığıldı ta - lar aralık etti ve en önünde kendisi girdi.

Kızılca Mustafa ve diğer on kişi onu takip ettiler.

Ervelâ bir kaç ayak merdivenle tavan bu yer gayet muntazam yapı - mı ve kale içlerindeki gizli yolla - ra banyon kemerli, iki, nihayet üç katlı bir den birden geçebileceği ge - nişliktir bir yoldu.

Bu yer altı yolda ihtiyatla on - dakika kadar yürüdükten sonra yi - ne kısa bir merdivenden çıkarak ya - rı aydınlık bir mahzene çıktılar.

Bu mahzen herhalde Gregorius - un mahzenlerinden biriydi.

Mahzene çıkınca bir müddet et - rafı dinlediler, akşam karanlığı hasamdan buradan çıkmaları mu - vakif olacaktı.

Bu yolun doğrudan doğruya Gre - goriusun hususi dairesine çıkması - nolı tarafa idi. Filhakika mahzenin - lundığı görülmüyordu. Bu merdive - nin doğrudan doğruya yalnız Gre - goriusun girebildiği kata çıktığı şüphesizdi.

Tamamıyla karanlık basınca mah - zeneye ışık yakmak mecburiyetinde - bir kılavuzlarını anlıyan Miray etrafı - na müddet dinledikten sonra he - men yukarı çıkmağa karar verdi.

Yandıkilere gayet sessizce ha - reket etmelerini tenbih etti.

Kızılca Mustafa en önde, Miray - ederek diğerleri de onları takip - ederek mahzenen yukarı çıkmağa - mükemmel kemend attığı için e - linde hazır bir kemend tutmaktay - dı.

Miray ve arkadaşları üç kişinin de - elinde ağır dikenli topuzlar vardı - ki herhangi bir adamı bir hamlede - bir ses çıkarmasına meydan verme - den öldürmeye mahsustu.

Miray ve arkadaşları bir hayli çıktılar.

Bu merdivenler geniş bir odada - boştu. Buna rağmen şamdanları er - ken den yakılmıştı.

Bu odanın kapıları da kalm per - delerle örtülmüştü.

Miray burasının herhalde Grego - riusun hususi dairesi olduğuna şüp - he etmedi.

Odaanın tuğla duşemeleri üzerine - bitirilmiş halıları serilmişti.

Bu halıların üzerinde gayet ihti - şanlı yürüyerek odanın her tara - fını gözden geçirdiler.

Odaada üç büyük kapı vardı. Bu - kapılara asılı olan kalm perdeleri - bu kapıların hepsi de gayet mü -

kellef döşenmiş ve büyük şamdan - ları yakılmış odalara açılmaktaydı.

Üçüncü odayı perdenin aralığın - dan gözetledikleri sırada birdenbire - bu odanın altın yaldızlı kapısı şid - detle açıldı.

İçeriye Gregorius girmişti. Gre - gorius çizimlerini ve süvari elbi - selerini giymiş, herhalde bir yere - hareket etmek üzere hazırlanmış - bulunuyordu.

Yüzü pek hiddetliydi.

Kendi kendine sağ - gözlerini iki - tarafa oynatarak bir şeyler söyle - niyor, her tarafta dişleri arasın - dan küfürler mırıldanıyordu. Ma - sanın önüne geldi ve sarab desti - sini uzun kupalardan birine boşal - tarak içmeye başladı.

Miray tesadüfün bu derece kendi - sine yardım etmiş olmasından son - derece müteheyyic olmuştur. Yanm - dakilere bir şey fısıldadı. Akabin - de beş kişi birden Gregoriusun ü - zerine fırladılar.

Ne olduğunu şaşırarak tekfur bir - saniye sonra ses bile çıkarmadan - yere yuvarlanmış ve kıvrılarak bağ - lanmıştı.

Ağzına büyük bir tıkaç konmuş - tu. Miray derhal belindeki sivri han - çerini çekti ve Gregoriusun karşı - sma geçti.

İznik tekfurunu kendisini bağlayan - bu adamlara, korkulu bir rüya gö - rüyormuş gibi dehşetten büsbütün - şaşmış gözlerle bakmaktaydı.

Karşısında Mirayı görünce göz - bebekleri hayret ve dehşetle oy - nadılar.

Tekfurun gözlerine inanamadığı - belliydi. Miray adamlara:

— Şunun ağzındaki tıkaçı çık - arın!.. Şu kapıyı da kilitleyin!..

Emrini verdi.

Gregoriusun ağzından tıkaçı çı - kardılar.

Miray müstezhi bir sesle Grego - rius'a:

— Gregorius! dedi. Herhangi bir - şekilde bağırmağa teşebbüs eder - sen bu hançer kalbindedir!..

Gregorius yalnız homurdandı, - hiçbir cevap vermedi.

Miray son derece ciddi bir hal - deydi.

— Görüyorsunuz ki dilediğimiz za - man yıldırım gibi seni pençemize - geçirmeğe muktediriz!.. Ne seyta - na külâhını ters giydiren zekâ ve - kurnazlığın, ne güvendiğin askerle - rin, ne de büyük ve haşmetli müt - tefiklerin sana en ufak bir imdad - da bulunamazlar!..

Gregorius yerde kinle titrek ve - boğuk bir sesle:

— Böyle eşkiyalıkla ve namertçe - harimime girip beni müdafaasız ay - layarak istediğin ne miktar para - dır, onu söyle?..

Diye homurdandı.

Miray acı bir kahkaha attı:

— Yine kendini parayla kurtara - cağımı zannediyorsun, Gregorius!..

Diye bağırdı. Bize hakikaten gü - ya eşkiya imişiz gibi hitab ediyor - sun!.. Halbuki biz de sana karşı se - nin usulüne hareket ediyoruz!..

Gregorius kin ve hiddetinden in - ledi.

— Ben eşkiya değilim!..

Diye homurdandı. Miraya şimdi - alev fışkıran gözlerle bakmaktay - dı.

Miray acı acı güldü:

(Devamı var)

Yeni bir hakikat

Dr. Hyman Goldstein isminde - tanınmış bir âlim ortaya yeni bir - hakikat atıyor, daha doğrusu, es - kidenberi hakikat gibi telâkki e - dilen bir şeyi cerh ediyor:

Dr. Goldstein'a göre, çehrenin - şekli, ağzın, burnun, çenenin biçi - mi insanların zekâsını gösterir - şeklindeki kanaat esassızdır ve - zerre kadar doğru değildir. Pek - büyük ve pek küçük başlar müs - tesna olmak üzere, çehrenin şek - li insanın zekâsını göstermekte - hiç bir işe yaramaz (bu pek bü - yük ve pek küçük başlarda anor - mal hallerdir ve pek nadir tesadüf - edilir).

Alime nazaran, insanın ismin - deki harflerle zekâsının alakası

HİKAYE

Öldükten sonra...

Ümrân aşkın mevcudiyetine - inanmazdı. Onun nazarında aşk - romanlarda yaşayan bir efsane idi.

Ömeri Taksimdeki apartmanın - beşinci katındaki küçük odasına - tekrar getirmişti..

Delikanlı onun omuzuna doğru - sokuluyor ve tekrarlıyordu:

— Bilsen ne kadar bahtiyarım .. Beni buraya getirdiğin için sana - müteşekkirim. Sana tapıyorum!..

Ümrân oturduğu yerden hırsla - fırladı:

— Rica ederim, gene kendine a - cındırmağa başlama..

Genç kız bir kaç sene evvel ken - disini avutmak ,yalnızlıktan kur - tulumak için yirmi yaşındaki bu â - sıkı bulmuştu. Fakat kızın bu lâ - kaydine mukabil Ömer ona çok - temiz bir sevgiyle bağlanmıştı ..

Ümrân ise hayatında hiç sevmi - diği için bu sevgiyi takdir edemi - yor, onun bu haline karşı daima - lâkayd kalıyordu. Yanında ne za - man aşktan bahsetse tiksiniyor, - başını çeviriyordu. Aşk neydi? ..

Erkeklerin kadınları avlamak için - kullandıkları bir olta değil mi?..

Şimdi meftun meftun gözleri - ni içine bakan delikanlıyı biraz - da istihfafla süzdü.

Ömer İstanbul kimya tahsiline - gelmiş genç bir Anadolu çocuğu - idi.. Ümrânla aynı laboratuvar - da çalışırken onu beğenmiş, kur - yapmış ve yüz bulduğu için onun ho - şuna gittiğine inanmıştı. Halbuki - ertesi günü tekrar hangi saatte - buluşacaklarını sorduğu zaman - Ümrân ona hakikati söylemekten - çekimlenmişti:

— Devamlı buluşmaların ileri - de doğuracağı aşktan korkmuyor - musun?..

O nazik bir tebessümle cevap - vermişti:

— Zaten sana aşığım ben!..

ne derece yoksa, başının şekli ile - de hiçbir alakası yoktur. Zekâ - ancak beyindeki kıvrımların ace - dine tabidir ki bu da ancak insan - öldükten sonra görülebilir..

Omuzlarını silkti:

— Zannediyor musun ki ben - seninle, sevdiğim için konuştum.

— O halde neden?..

Ümrân sustu. Belki de serbest - liğini anlamasından ve delikanlı - üzerindeki büyük nüfuzunun kır - ılmasından korktuğu için bu su - ale hiç cevap vermedi. Esasen Ö - merin kendi üzerinde hiç bir nü - fuzu olmadığına ve onu sevmedi - ğine kaniydi. Fakat ne olursa ol - sun bu mektep arkadaşına kendi - sini fena tanıtmak ta işine gelmi - yordu. Zavallı toy çocuk sadaka - gibi aşk dileniyordu. Hattâ bu bu - dala:

— Mektebi bitirip bir işe girdi - ğimiz zaman bizim evlenmemize - hiç bir şey mâni olamaz, demişti.

Haubukı kız diplomasını eline a - lın almaz, hemen bir laboratuvar - da çalışmağa, kendine müstakil bir - hayat temin etmeği, yalnız, bilhas - sa erkeksiz yaşamağa düşünüyör - du.

Bu zavallı çocuk ise onun hür - riyetini kazanmağa ve ona sahip - olmağa çalışıyordu.

Ümrân oturduğu yerden tekrar - kalktı, ona doğru döndü ve sor - du:

— Çayıcıer misin?..

— Daha çok seni yemek yeme - ğe götürmek isterim.

— Bir şartla; bana mahut his - lerinden bahsetmiyeceksin..

Günler geçti, hemen hemen her - sabah laboratuvar - da buluşuyorlar - ve akşamları beraber çıkıyorlardı. Ömer günler geçtikçe içinde kök - legen bu sevgiden ona fırsat bul - dukça bahsediyor, yalvarıyor, fak - kat Ümrân onu mütemadiyen ters - liyordu:

— Düşündüğün yalnız bu!..

— Ne yapayım? Beni mazur - gör, seni çok seviyorum.

— Zevk meselesi; hoşlanıp be - ni sevebilirsin, buna müdahale e - demem.Fakat benim hoşuma gitmi - yor, sana karşı içimde bu husus - ta en ufak bir alâka bile duymu -

yorum.

Ömer, Ümrânla sadık bir sevgi - ile bağlıydı. Ve onun başka bir â - şıkı olmadığını da biliyordu. Bu - nunla beraber, ilk aşığına metres - olduktan sonra Ümrânın aşka - karşı bu kadar lâkayd kalmasına - bir türlü mâna veremiyordu. İs - temediği halde ona yalvarmak, - içindeki acıları dökmek te ona - güzel geliyordu. Çünkü o zaman - içinin, kafasının bir parça olsun - hafiflediğini hissediyordu. Bu da - onun için doyulmaz bir saadetti.

Bu sırada Ömer birdenbire has - talandı. Fatihin kenar bir ma - hallesindeki, oturduğu odasına - bak - ev sahibi kadınla Ümrânla bir - mektup gönderdi.

Hastalığının ağır olduğunu ve - onu göremediği için ıstırap çekti - ğini, kendisini görmeğe gelirse, - pek memnun olacağını yazıyordu. Ümrân bunu okuyunca şaşır - du. Ve pek müteessir oldu. Hemen - hastanın yanına koştu.

Ümrânın orada bulunduğu dok - tor, hastalığın verem olmasından - şüphelendiğini ve genç adamın - hiç vakit geçirmeden derhal has - tahaneye kaldırılmasının en doğru - hareket olacağını söyledi.

Ümrân bunu şiddetle reddetti:

— Gurbette kimsesiz kalmış bu - çocuğu götürüp hastahane köşe - lerine bırakmak doğru bir hare - ket midir?.. Zavallı o zaman mah - volur!..

— Fakat kızım, hasta itina ile - bakılmak ister, yalnızdır. Meraka - düşürmemek için annesine de ha - ber vermek istemiyor.

— Yalnız mı dediniz? Ye ben?

— Fakat bu epey büyük bir - mes'uliyeti yüklenmek demektir.

— Ya karısı olsaydım, ne yap - caktım?..

Günler, hattâ saatler ilerledikçe - Ömerin hastalığı vahamet kesbe - diyordu. Ümrân ona bakmak için - hiç bir fedakârlıktan çekinmiyor, - yanından bir dakika bile ayrılmı - yordu. Hiçbir şey ona orada bu -

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

KORKLU HAYVANLAR

Plânş 61

F: Animaux à fourrure l: Fur - Bearing Animals A: Pelztiere

A KORKLU hayvan yetiştirmeye mahsus çiftlik (mesela: tilki çiftliği, arjante tilki [kırçıl tilki] çiftliği gibi)
F: La ferme, pour l'élevage des animaux à fourrure (par ex. une ferme de renards, une ferme de renards argentés) l: The Fur Farm (e. g. a Fox Farm, a Silver - Fox Farm) A: Die Pelztierfarm. (z. B. eine Fuchsfarm, Silberfuchsfarm)

1. TEL ÖRGÜ (etrafı çevri - li yer, ağıl)

1. F: l'enclos m.

1. I: the compound (the enclosure, the pen)

1. A: das Gehege (Gatter)

2. TEL KAFES (demir tel kafes)

2. F: le treillis en fil de fer

2. I: the wire - netting

2. A: das Drahtgeflecht

3. RÖNAR ARJANTE (ar - jante tilki) [kırçıl tilki]

3. F: le renard argenté

3. I: the silver - fox

3. A: der Silberfuchs

4. TILKI KÜMESİ (yuva)

4. F: la niche de renard

4. I: the kennel

4. A: die Fuchshütte

5. GÖZCÜ (nezaret) KLÜ - LESİ

5. F: la tour surveillance

5. I: the watch - tower

5. I: der Wachturm

6. ARK LÂMBASI (elektrik lâmbası)

6. F: la lampe à arc

6. I: the arc lamp

6. A: die Bogenlampe

PLÂNS 60

VII

(une pipe à fumer)
5. I: the bee - smoker

5. A: die Bienenpfeife (eine Rauchpfeife)

H Ari neveleri
F: Les sortes d'abeilles l: Social classes among the Bees (Honey - Bees, Hive - Bees) A: Die Kasten (Klassen) der Biene (Imme)

1. AMELE ARI (kısır ari)

1. F: l'ouvrière f. (l'abeille f. neutre)

1. I: the worker (the wor. king - bee, the nurse)

1. A: die Arbeiterin (Arbeits - biene)

2. BEY ARI (ana ari, diş ari)

2. F: la reine (la mère, la femelle)

2. I: the queen (the female bee the breeder)

2. A: die Königin (der Wei - sel, das Bienenweibchen)

3. ERKEK ARI

a anten

b göz

c baş

d göğüs

e ön kanat

f arka kanat

g karm

k ayak

3. F: le faux - bourdan (le mâle)

a l'antenne f.

b l'œil m.

c la tête

d le thorax (le corselet)

e l'aile f. d'avant

f l'aile f. d'arrière

g l'abdomen m. (le ven - tre)

h la patte

3. I: the drone (the male bee)

a the feeler (the anten - na, pl. antennae)

b the eye

c the head

d the thorax

e the front wing (the fore wing, the anterior wing)

f the hind wing (the pos - terior wing)

g the abdomen

h the leg

3. A: die Drohne (das Bie -

Propagandaya karşı propaganda

(Başta 9 uncu)

Ren havzasının Almanya tarafından işgali karşısında en derin hüsrânı, Fransız silâhlarının tahdidini için yıllarca mücadele eden sosyalistler duyular.

Bütün bu malûm hakikatlerden şu netice çıkıyor. Alman propagandası çok iyi çalıştı. Her memleket, o memleket efkârı umumiyesinin ruhi vaziyetlerine uygun bir propaganda tarzı takip

etti. Yeryüzü milletlerini bir bozguna çok iyi hazırladı. Ren havzasının işgaliyle başlayan Alman taarruz hareketlerinin hemen hepsi mükemmel bir propaganda, dan sonra başlamış ve çok kolay muvaffak olmuştur.

O halde, propagandayı karşılamak için tek bir silâh vardır: Propaganda.. Kalblere sinmiş hakikatlerin değişimince inanamak ağır bir hatırdır.

lunmak kadar tabii görünmüyor.

Masanın bir köşesinde ne bulursa yiyor, geceleri kanapenin üzerinde yatıyor, ekseriya tam dalacağı sırada hastanın boğazından hırıltı halinde çıkan bir ses onu uzandırdığı yerden tekrar doğrultuyordu.

Böylece günler geçti. Ne Ömerin çekmesinde, ne de kendisine on para kalmıştı. O zaman, babası ölümler, ahlâksız ve kendisinden genç bir adamla evlendi. gündenberi görüşmediği annesine baş vurdu. Ondan aldığı para ile her gün doktor getirdi, sıkı bir tedavi başladı.

Üç hafta sonra doktor hastayı iyi bulmağa başladığını söyledi: — Zannedersen, bu işin içinden yüzümüzün akiye çıkacağız!

Fakat doktorun tahminleri bir akşam boşa çıktı. iyileşmeğe yüz tutmuşken ani bir kan boşanması zavallı delikanlıyı alıp götürdü.

Bu âni felâket gelirken sanki Ümrana da yeni bir kuvvet getirdi. Ömerin annesine haber yolladı. O, ertesi günü akşamı geldiği zaman, oğlunun hastalığı esnasında kendisine haber vermediği için Ümrana söylemediğini bırakmadı. Genç kız gene büyük bir sabır gösterdi. Buna da aldırmadı. Her şeyle o meşgul oldu. Tabut mezarlığa doğru götürülürken kızın bir kısım arkadaşları da anneyi teskine uğraşıyordu.

Gözleri yaşsız, yüzü sertleşmiş, saçları dağılmış bir halde Ümrana ancak cenaze gömüldükten sonra evine döndü.

Bu müthiş felâketin verdiği yorgunluk ve acıdan harap olmuş bir halde odasına girdiği vakit göz yaşlarını tutamadı. "Zavallı! Zavallı!.. diye mırıldandı ve diz çöktü, başını kendisine ona verdiği divana gömerek uzun uzun ağladı.

Melekzad KARDEŞ

Danzig senatosunun çevirdiği manevra!

(Başta 9 uncu)

man olmak istedikleri için bundan böyle Serbest Şehrin Almanya ile ilhak edilmiş olduğunu resmen ilân edecek..

Avusturya ilhak olunduktan sonra Danzig de ilhak edilebilir; Pek zor bir iş değil bu!

* * *

Maksadı gayet açık olan bu tarzı hareket karşısında Lehistan ne yapabilir?

Evvvelâ, her şeyi olurluna bırakabilir. E. sasen son zamanlara kadar yaptığı da bu idi. M. Beck, totaliter idarelere karşı olan temayülü dolayısıyla Hitler'e itimat beslediği için Nasyona İsoyalizm reisin, taahhütlerine dindar bir insan gibi riayet edeceğini sandı. Bugün her halde vaziyeti anlamış olacak. Şimdi, tecrübeyle biliyor ki, arazi fethine muvaffak olan bir kimseye verilecek her imtiyaz istilâsını daha ileri götürmesine yardım etmekten başka bir netice vermez.

Lehistanın yapacağı ikinci şey, aksine hareket etmek ve mukabele bilimsel kullanmak, Danzig senatosunun teşebbüslerini gayri kabili tahammül tahrikât saymak, ultimatom göndermek ve vaziyet derhal yatışmazsa kıtalarına şehri ve hükûmeti ele geçirmek emrini vermek.

Yalnız, fiilen ve hukukan haklı olan bu hareket M. Becki mütaarrız vaziyetine koyacak ve memleketine karşı olan kıymetli sevgileri izale edecektir.

Üçüncü hattı hareket şekli olarak, senatoya ve Danzig efkârı umumiyesine notalar, muhtıralar vermek, siyaset edebiyatı ile vakit geçirmek kalıyor ki bu da acaba kâfi bir şey midir? Bu takdirde senatonun bunlara hiç bir ehemmiyet vermemesi ve M. Beckin de bugünkü itibarını kaybetmesi tehlikesi vardır.

Hakikatte, yalnız senatoya karşı alınacak bir hattı hareket, istikamet, tayininde bir yanlışlık demek olur. Bugün bütün dünya biliyor ki senato demek, Hitler demektir. senatonun her sözünü söyleyen, her kararını veren hakikatte Hitler'dir. O halde, doğrudan doğruya Hitler'e hitap etmek, maskesini yüzünden Hitlerin atmasını istemek lazımdır.

Bunu da Lehistan tek başına yapabilir mi? Lehistan bu işde tek başına bırakmak, Hitlerin, Lehistanın müttefikleri yok şeklindeki kanaatini kuvvetlendirmek olur. Hitler bu kanaatle, kat'i bir teşebbüse giriştiği zaman, Çekoslovakıyı nasıl bıraktıysa, İngiltere ile Fransanın Lehistanı da tek başına bırakacaklarını düşünüyor. Bu kanaati kuvvetlenince de, muvaffakiyeti pek kolay görerek, maceraya atılacaktır.

Bizce, bugün Lehistanın, ve Lehistan ve

rilen teminatların beraberce ve gayet açık olarak seslerini duyurmaları lazımdır.

Tarihte, bir çok kere harpler bir suítefeh. hüm üzerine açılmıştır. Onun için bugün, arada hiçbir suítefehüm hasıl olmamasına gayret etmeli, bu gibi noktaların evvelden halline çalışmalı, vaziyeti o kadar vazih bir şekilde bildirmeli ki Hitler herkesin aldığı vaziyeti vaktinde takdir edebilsin.

Lehistanın, İngilterenin ve Fransanın aldığı vaziyet de bizce pek vazihdir.

Danziglilerle Lehilerin haklarını ve menfaatlerini tesbit eden bir nizamname var ve bu nizamnameye de mevcut olduğuna, riayet edilmemesi lazımdır.

Her insan eseri gibi, bu nizamda ne mükemmeldir, ne ebedi, ne de değişmez bir mahiyettedir. Yeni baştan gözden geçirilebilir. Üç müttefik devlet böyle, bir değiştirmeyi gözden geçirmeye hazırdır. Müzakerelere ihtiyac görülürse derhal masa başına geçebilirler.

Fakat bilinmesi lazım gelen bir nokta var ki, o da şudur:

Bu üç devlet tuzak mahiyetindeki bir müzakereye aslâ yanaşmaz. Yeni bir taarruz için daha müsait şartlar hazırlamak maksadıyla vakti kazanmak gayesi güderek müzakere teklif etmek bir tuzak sayılır. Mevzuu bahsolan, devamlı bir anlaşma maksadı ile girişilecek müzakerelerdir. Yani, bu tarzda bir müzakereye her iki taraf ta hüsnüniyetle iştirak edecektir.

Şüphesiz, muahede ahkâmı devam ederken anlaşma imkânı aranırken, murahhaslar veya hakemler meselesi münakaşa ederlerken bu günkü nizamı harfien riayet edilmesi, her iki tarafın bu mesele, veya başka bir ihtilâf üzerine aldığı askeri tedbirlerin tehir edilmesi lazımdır.

Bu müzakere teklifi ister kabul edilsin, ister edilmesin, müzakerelere ister başlansın, ister başlanmasın, şu muhakkak ki bu ihtimalde de, üç müttefik devlet, kimin tarafından, her hangi şekilde olursa olsun, ne hile ile, ne propaganda kuvveti ile bugünkü nizamda en ufak bir değişikliği kabul etmeyeceklerdir.

Hep birden bu şekilde bir söz söylenirse Hitlerin artık bilmemezlikten gelmesine, sonunda da, öteki hâdisede olduğu gibi, "Ne yapayım, ben böyle olmasını istemiyordum ama, demesine imkân kalmaz. Bilâkis, Danzig senatosunun bu şekildeki manevralarına müsaade eder veya bu manevraları kesmezse kendisi en feci bir harbin âmilî vaziyetine düşecek ve gerek dünyanın, gerek milletin nazarında harbin mes'uliyetini kendi üzerine almış olacak.

(La Tribune des Nations)

Sulh - Harp devri

Bir tek silâh patlatmadan, ordunun düşman üzerinde tazyik icra etmek için kullanılması ilk defa bugün görülüyor

(Başta 9 uncu)

bu had noktayı aştığımız takdirde düşman artık boyun eğmekten silâha müracaatı tercih edecektir. Binaenaleyh, cih üzerinde yapılacak tazyiklerin daima bu noktayı almada olması lazımdır.

Makalenin muharririne göre "sulh - harb, in kendine en uygun usulü karşı memleketin dış işlerine karışmaktır ki, buna siyasî harp ismini verebiliriz.

Bu suretle düşmanın sinirleri üzerine tazyik yapıyor ve bu vasıta ile, onun boyun eğmesi için icab eden sinirleri rekete getiriliyor.

Bu usul pek de yeni bir şey değildir. Zira vaktiyle Machiavel de bunu kullanmıştır. Siyasî harp, son senelerde Almanya kadar Sovyetler Birliği tarafından da tatbik edilmiş bir sultur.

Bundan sonra iktisadî harp geliyor. Fakat bu usul şimdiye kadar hiçbir kat'i netice vermemiştir.

Bir de diplomasi harbi vardır ki bu da kuvvetli ve birleşik müttefikler bulmak ve bu suretle düşmanı tek başına bırakmak çaresidir.

Fakat, sulh - harbin bariz hususiyeti, askeri kuvvetlere daimi bir vazife vermemiştir. Bu gün ordu harbetmen için değil, yeni tarzda beslemek içindir. Bir taraftan patlatmadan ordunun düşman üzerinde tazyik icra etmek için kullanılması ilk defa bu görülmektedir.

Bugünkü düşüncelere hak olan sulh fikri harp tehlikesi ni son derece korkunç bir silah olarak karşılamaktadır. Harbin maddî bir timsali olan kuvvetleri de bu korkuyu vermek için kâfidir ve silâhlar kadar müthişse verdiği korku da o kadar büyük oluyor.

Sulh - harbin en son noktası, bir memleketin dahilî işlerine karışmaktır demiştik. Bunun misalini İspanyol isyanı da gördük.

Hulâsa, bu gün büyük meseleleri, bu şekilde, silâhsız bir harble halletmek tercih olunuyor. Bu, harbin daha hafif bir şekli değil, bilâkis daha şiddetli bir şeklidir. Netekim, silâhsız harp, ancak ikinci derecede ihtilâfları hal için kullanılıyor.

Silâhlı harp bir tek vasıta ile muharebe etmektir. Harbin ki sulh harbine silâh da, kutma vasıtası olarak, dahil olmak şartı ile - siyasî, iktisadî ve içtimai bütün vasıtalarla istifade ediliyor. Halbuki harbin bu günkü vaziyeti eski tarzda bir harp yapmaya müsait değildir.

Bu yeni harp tarzında son derece büyük bir hesaba da ihtiyac vardır. Yukarıda işaret ettiğimiz gibi evvelâ, tazyiklerin had noktayı geçmemesi lazımdır. Bundan başka, iktisadî ve siyasî plânların, matlub neticeyi elde edebilecek şekilde tesaplanması icab eder.

Yeni tarzda harbi henüz herkes anlayamamıştır. Onun bazı memleketler buna karşı müdafaalarını hazırlamıyorlar. Halbuki sulh - harbe karşı kendini koruyabilmek için her memleketin her şekilde bir harp usulü kabul etmesi lazımdır.

PLÂNS 60

VIDE.

nenmännchen)
a der Fühler
b das Auge
c der Kopf
d die Brust (der Brust-

tell)
e der Vorderflügel
f der Hinterflügel
g der Hinterleib
h das Bein

Sunî petek

F: Le rayon artificiel I: The artificial Honeycomb A: Die Kunstwabe

1. ÇERÇEVE

1. F: le cadre
1. I: the frame (the box, the section - box)

1. A: der Rahmen (das Rähmchen)

2. ÜZERİNE ARILA

RIN HÜCRE (petek hücre) YAPTIKLARI ZE. MIN

2. F: le fond du rayon, sur les abeilles construisent leurs cellules

2. I: the comb - foundation upon which the bees work their wax cells

2. A: die Bodenwand (Rückenwand) der Wabe, auf der die Bienen die Wachszellen errichten

K Petek ezme (bal çıkarma)

F: Le mello - extracteur I: The Honey Separator (The Honey Extractor) A: Die Honigschleuder

1. PETEK EZME (bal çıkarma)
a bal'ın akması
b bal kabı (koğası) balı ile

1. F: le mello - extracteur
a l'écoulement m.
b le seau avec le miel

1. I: the honey separateur

(the honey extractor)

a the outflow

b the pail of honey

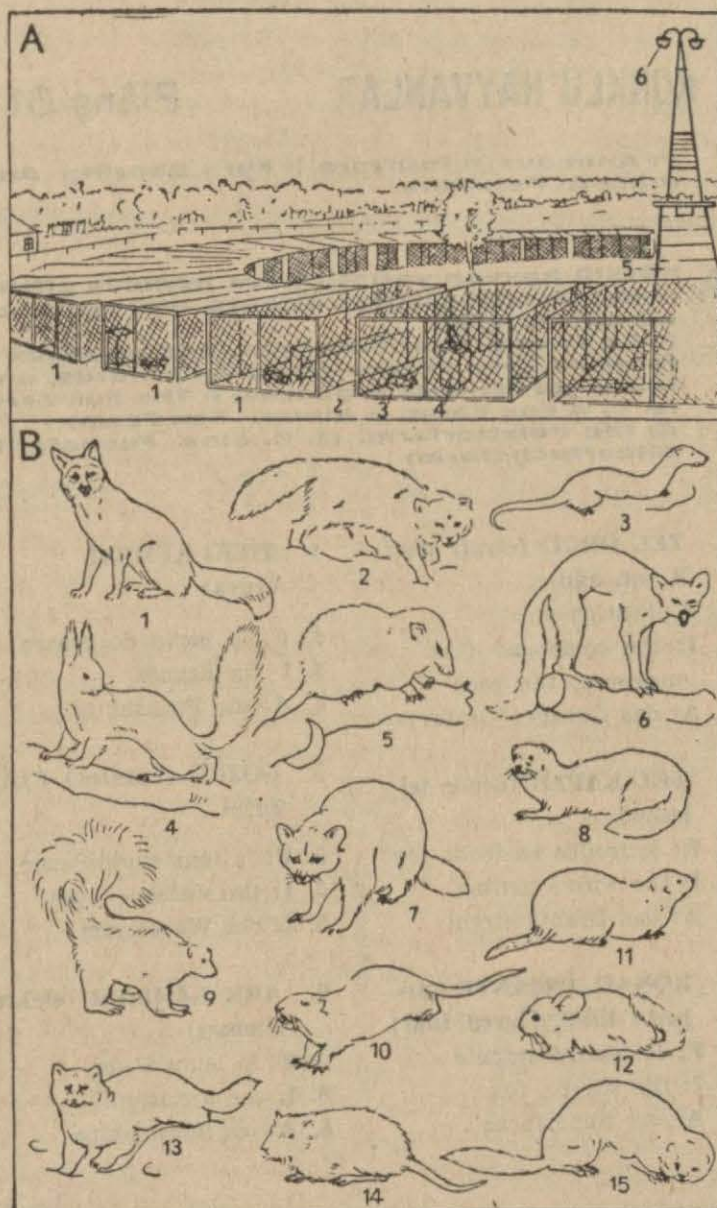
B.K bee - keeping

(apiculture)

1. A: die Honigschleuder

a der Ausfluß

b der Elmer mit Honig

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası
Ana Vatana kavuşan HATAYDA açtığı

ANTAKYA

Şubesi

ISKENDERON
KIRIKHAN

Ajanlarımızın her türlü zirai ve ticari muamelelerde diğer
hizmetlerini ifa etmek üzere faaliyete başladıklarını de-
di müşterilerine ilân eder.

KENDİ KENDİNE
YABANCI
DİL DERSLERİ

Kendi kendine 90 derste yabancı bir dili öğrenen
HABER Metodu
Metodların en iyisidir
İNGİLİZCE
FRANSIZCA
ALMANCA

Yegâne Müracaat yeri:
Ankara caddesinde HABER gazetesini
idarehanesi. İSTANBUL
Her kitap (250) kuruş

Aynı metodun İtal-
yancasını neşretmek-
te bulunan Resimli
Hafta mecmuasından
10 kupon toplayanlar
200 kuruşa alabilirler.

VAKIT

Cep Kütüphanesi

Yazan ve Türkçeye çevirenin adı	Sayı	Kr.
Kader (Volterden) Asım Us	208	15
Olimpiyad oyunları Vildan Aşir	120	10
Kilerans Terras esrarı (Galopin'den) G. V.	304	20
Kuvaslavya seyahat notları Asım Us	112	10
Şek Ekipresinde cinayet (Christie'den) V. G.	360	20
Etrusk Vazosu (Prosper Meirme'den) Haydar Rifat	64	20
Her memleketi birkaç gün (Muhtelif müelliflerden)		
Ahmet Ekrem	352	20
Son korsan (Fon Lüknerde'den) Felhi Kardeş	376	20
Kalkas hikâyeleri (Kazbek'ten) Niyazi Ahmet	120	10
Son Ehlisalp muharebeleri (Kollins'ten) Ahmet Ekrem	276	20
Futbol kaideleri Nüzhet Abbas	40	10

Vakit Kitapevi

Dün ve yarın tercü-
me külliyyatı

No.	Kitap	Kr.
31-40 4 cü seri		
31	Basın külliyyatı IV	60
32	Metafizik	40
33	İkender	60
34	Kadın ve sosyalizm	100
35	Demokrat	25
36	Dinler tarihi	125
37	Filozof ve sanat	40
38	Etika	100
39	Heraklit	25
40	Ruhî mucizeler	75

VAKIT kütapevi

Dün ve yarın tercüme
külliyyatı

No.	Kitap	Kr.
11-20 dördüncü seri		
11	Gorio baba	100
12	Dellüğin psikolojisi	50
13	İkbahar selleri	75
14	Engerek düğümü	60
15	Rasul külliyyatı III	75
16	İstisnâ Saadet	50
17	Çocuk düşünceleri	30
18	İlim ve felsefe	60
19	Mevcudu kalmadı	30

Bu serinin fiyatı 5.30 kuruştur.
Bazı eserleri alanlara yüzde 20 iskon
verilir. Kalan 4.24 kuruşun
24 kuruşu peşin alınarak müte-
akki ayda birer lira ödenmek
üzere üç taksite bağlanır.

Kızılay

Hastabakıcı hemşireler Okulu Direktörlüğünden:

Yeni ders yılına hazırlanılmaktadır. Okul geceli ve parasız
dır. Okul, genç Bayanların hastabakıcı ve ziyaretçi hemşire ye-
tiştirerek, hastanelerde ve umumî sıhhatle alakadar olan mü-
esseselerde çalışmalarına mahsustur.

Tahsil müddeti üç yıldır. Teorik ve pratiktir. Dersler hu-
susi doktor Profesörler ve muallimler tarafından verilir. İstek-
lilerin iyi ahlâkları ve sıhhatli ve en az orta tahsili bitirmiş ol-
maları şarttır. Diğer şartlarımızla daha fazla izahat için yazı
ile veya bizzat İstanbulda Aksarayda Haseki caddesinde okul
direktörlüğüne müracaat edilmesi.

Boğaziçi Lisesi Müdürlüğünden:

Lise ve Orta okul bütünleme imtihanlarına 1 Eylül Cu-
ma günü ve olgunluk imtihanlarına 9 Eylül Cumartesi günü
başlanacağı ilgili talebeye bildirilir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 440 lira 2000 Kg. Bor yağı 26. 8. 1939
cumartesi günü saat (10.30) on buçukta Haydarpaşada gar binası
dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alın-
acaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 33 liralık muvakkat teminat ve
kanunun tayin ettiği vesaille birlikte eksiltme günü saatine kadar
komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtıl-
maktadır. (6099)

Muhammen bedeli 23750 lira olan Karabük köprüsü
3 - 10 - 1939 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile An-
karada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1781,25 liralık muvakkat teminat
ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat
14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden
Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır.

(6356)

Horsey-Horsey (Palais Glide) CHESTNUT TREE

Seven Star Band Cızı tarafından muvaffaki-
yetle çalınmış ve Thomas Bruce tarafından
okunmuş gayet parlak anrejistre edilmiş olan
bu plâki pek yakında

COLUMBIA plâklarında dinliyeceksiniz.
Aynı zamanda BAYAN HİKMET tarafından okunmuş

ZEHRA (Tango)

GIT ARTIK SENİ İSTEMEM (tango)

plâkını arayınız.

COLUMBIA plâk şirketi dünyanın en büyük plâk fabrikasıdır

KANZUK

KUVVET ŞURUBU
VİTALİN

Kansızlık, Dermansızlık, İştahsızlık gibi vak'a-
larda kullanılan en tesirli şuruptur. Çocukların
çabuk büyümelerini temin eder.
VİTALİN şurubu her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Takas Limited Şirketinden:

Şirketimiz İş Hanında 2 inci kattaki yeni dairesine nakletmiş-
tir. Telefon numarası 24204-5 dir. Telgraf adresi

“ Takasited „

dir. Takas muamelesi yapmak ve takas işleri hakkında her türlü
ma'ûmat almak isteyenlerin doğrudan doğruya müessesemize mü-
racaatları rica olunur. (6568)

Deniz Levazım satılma komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli (72.135) lira olan (75.000) kilo sadeya-
ğı 29 Ağustos 1939 tarihinde saat 11,30 da kapalı zarf ile
alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İlk teminatı (4856) lira (75) kuruş olup şartnamesi her gün
komisyondan (361) kuruş mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim ede-
cekleri kapalı teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evveli-
ne kadar kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mu-
kabilinde vermeleri (6059)

300

JOZEF BALSAMO

Bu cümleden sonra Madam A.
deleyd:

— Biz hemşiremizi görmek
için Sen Denize gideriz.
O bizi orada alırsa, avdet ede-
meyiz, kimse buna bir şey diye-
mez.

Dük:

— Pek doğru! Yahut insanın
aklı son derece fenalığa meyyal
olmalı ki buna diğer bir mâna
versin!

Düşes:

— Ben de Şantlöpde çayır-
rımı biçtiyorum, orada işim
var.

Dük:

— Bravo! İşte bu pek güzel
bir sebep!

Madam Kemene dedi ki:

— Çocuğum hasta olduğundan
ona bakmak için kalmağa me-
burum.

Madam Polastovn da ilâve et-
ti:

— Bu akşam kendimi rahatsız
görüyorum, başım dönüyor, eğer
yarın kan aldırmasam ihtimal ki
bir hastalığa sebep olur.

Madam Mirpuvaks azametle:

— Ben Versayle gitmiyorum,
çünkü öyle istiyorum. Herkes
hürdür.

Dük de tabii bir sesle dedi ki:

— Pek güzel! Pek güzel! Bū.

tün bunlar mantığa muvafık şey-
ler. Fakat yemin etmeli.

— Nasıl yemin mi etmeli?

— Evet, böyle anlaşmalarda
daima yemin edilir, Katilina fe-
sadından Selemar fesadına kadar
olan fesatlarda ki cümlesine iş-
tirak etmekle iftihar ederim. Da-
ima yemin edildi. Filhakika ye-
min ettiklerinden geri dönmedi-
ler değil, fakat âdet böyledir.
Şimdi yemin edelim. Göreceksi-
niz ya? Bu yemin pek muhteşem-
dir.

Ellerini kadınların arasına u-
zatarak:

— Yemin ederim!..

Prensesler için bu surete dö-
külmesi üzerine oradan savuş-
muş olduklarından onlardan baş-
ka tekmil madamlar yemin etti-
ler.

— Şimdi iş bitti, bu gibi fe-
sat tertibatında bir kere yemin
edildi mi bu kâfidir.

Madam Gramon memnunane
söylendi:

— Dübarrî salonda yalnız ka-
lınca ne kadar hiddet edecek!

Dük:

— Zannedersem kral da bizi
sürecek, dedi.

Madam Kemene:

— Dük, eğer bizi sürgüne gön-
derirlerse saray halkını kim teş-
kil edecek? Danimarka kralını

JOZEF BALSAMO

297

Kralın kızları hiddetlerinden
dudaklarını ısıyorlardı.

Anlaşılmıyacak kadar kederli

bir sesle Madam dö Gramon:

— Mümkün değil! dedi.

Dük dö Rişliyö:

— Beni dinle düşes, bugün
bacakları pek çabuk yerine ko-
yuyorlar.

Müsyö Şuvazöl kızkardeşi olar-
düşes dö Gramona yaklaşıp
akıllıca hareket lüzumunu an-
latmak için kolunu sıktı. Fakat
kalbinden muzdarip bulunan düş-
şes dö Gramon bunu dinlemedi
bile.

Dün Şuvazöl sesini yükselterek
daha doğrusu adeta bağırarak
ilâve etti:

— Bu pek büyük rezalet olur!
Madam Kemene:

— Evet, pek büyük rezalet!
Müsyö dö Şvazöl buradaki sü-

kütu elde tutmak çaresi olmadı-
ğını gördüğünden oradan savuş-
tu.

Şuvazölün kızkardeşi düşes
dö Gramon bu cümle üzerine
hiddetlenerek Kralın kızlarına
doğru haykırdı:

— Madamlar! Bizim kurtu-
luş çaremiz sizde kaldı. Size hi-
tap ediyorum, Fransanın büyük

kadınları, ihtiram mekiinde bu-
lunan kadınların, sarayda hiz-
metçilerin bile kabul edemiye

cekleri bir refakate mecbur ol-
malarını hoş görür müsünüz?

Fakat prensesler cevap ver-
meksiz başlarını eğdiler.

Düşes dö Gramon devam ede-
rek:

— Madamlar, rica ederim, Al-
lah rızası için cevap veriniz.

Nihayet Madam Adelayt içini
çekerek cevap verdi:

— Hâkimi mutlak ve âmir,
yalnız kraldır.

Dük dö Rişliyö tasdik etti:

— Buda doğru.

— O halde tekmil Fransa sa-
rayı rezaletle mazur! A! Müsyö-
ler, âilelerinizin şeref ve namu-
sunu ne güzel muhafaza ediyor-
sunuz?

Şuvazöl gülmiye çalışarak:

— Madamlar! Buradaki ko-
nuşma hükûmete karşı tertip e-
dilmiş fesat rengini almakta ol-
duğundan benim gitmeme müsâ-
ade etmenizi ve giderken Müsyö

Sartini de beraber götürmemi
hoş görmenizi rica ederim. (Dük
dö Rişliyöye hitaben) Siz de ge-
lir misiniz dük?

Dük dö Rişliyö:

— Hayır, ben hükûmete karşı
fesat tertip etmeğe bayılırım. Bi-
naenaleyh kalacağım.

Müsyö Şuvazöl, Müsyö Sar-
tin ile beraber salondan çıktı.

Orada bulunan birkaç erkek de

SEKER HASTALIKLARINA ve DiYABETLERE yegâne GIDA olan Türkiye ve Avru pada Birinciliği ihraz eden, bütün Avrupa mamulâtına rakip olan HASAN GULUTEN MAMULÂTINI ISRAR İLE İSTEYİNİZ ve HASAN MARKA ve İSMINE DIKKAT EDİNİZ

Çocuklar, ihtiyarlar ve Hastalıktan yeni kalkanlar için gıda :

Kanzuk Besleyici Unları

Piyasaya çıktı.

Vitamin ve Kalori cihetile çok zengindir. KANZUK UNLARI, besler ve kuvvetlendirir, çok kolay hazmolur. Çocuklar-
da ishal gibi Barsak rahatsızlıklarını mucip olmaz.

Kanzuk Pirinç Unu - Kanzuk Patates Unu - Kanzuk Yulaf Unu - Kanzuk Mercimek Unu
Kanzuk Bezelya Unu - Kanzuk İrmik Unu - Kanzuk Nişasta Unu - Kanzuk Çavdar Unu.

Çeşitleri tanınmış Eczane ve Ecza depolarıyla büyük Bakkaliyelerde vardır.

Kanzuk Besleyici Unları

Eşsizdir, mükemmeldir, Sıhhi olarak hazırlanır, kat'yyen bozulmaz ve kurtlanmaz

Umumî Depo: İNGİLİZ - KANZUK Eczanesi, Beyoğlu - İstanbul. İzmir Acentası: TÜRK ECZA DEPOSU

Ankara caddesinde
Kiralık kat
ve odalar

Ankara caddesinin en hâs
noktasında, Orhanbey hamamı
kat ve oda olarak kiralık yer
Altındaki ilân bürosu
araut.

İyi bir elbise en müessir
Tavsiye mektubudur
Amerikan modası üzeri
çalışır

Yavuz Sezen
aris kadın ve erkek terzisi
kademilerinden diplome
13 Beyoğlu Parmaklı
Gayret apartmanı Türk
to evi üstünde..

Gazetemizin
Kâğıdı

İstanbul Basım istihlak
Kooperatifi Şirketinden
almıştır.

Çocuk Hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palası
Pazardan maada her gün
saat 15 den sonra. Telefon: 413

GÖZ HEKİMİ

Murad Rami Aydın

Pazardan başka her gün saat
a kadar Taksim - Talimhane
apartmanı No. 10. Telefon: 413

Dr. İRFAN KAYRA

RÖNTGEN MÜTEHASSİSİ

Fürbe, Bozkurd Kiraathane
sı karşısında eski Klod Far
sokak No. 8 - 10. Öğleden son
ra 3 ten 7 ye kadar.

NECATİ PAKŞI

Diş doktoru

Pazardan maada her gün saat
9 dan akşam 18,30 za kadar hast
talarını kabul ve tedavi eder
Adres: Gata Fünel meydanı
Persane caddesi başında 12
No. 11 muayenehane

Dün ve yarın
tercüme külliyyatı

7 nci seriden

61-67.7 kitap
61 Vikontun ölümü
62 Lenceit II.
63 Liza
64 Evlilik
65 Gizli Pamuk harbi
66 Bizans tarihi
67 Senyolbeos Avrupa

298

JOZEF BALSAMO

onları takip ettiler. Prenseslerin
etrafında Madam dö Gramon,
Madam dö Kemene, Madam
Dayn, Madam Dömirpuvaks, Ma
dam dö Pulastron ve bu takdim
meselesini kemali şiddetle reddet-
karar vermiş sekiz on madam,
erkek olarak da yalnız düğün dö
Rişliyo kalmış idi. Madamlar
cna yan yan bakıyorlardı.

Düğün:
— Ben kızım kontes Ekmonun
vikiyim. Lütfen sözlerinize de-
vam ediniz, dedi.

Düğün dö Gramon devamla:
— Madamlar, bize zorla kabul
ettirmek istedikleri alçaklığı pro-
testo etmek için yalnız bir çare
var, ben onu kullanacağım.

Dinleyenler merakla sordu-
lar:

— Nasıl çare?
— Bize kral hâkim ve âmiri
mutlak, dediler.

Rişliyo:
— Ben de pek doğru cevabını
verdim.

Düğün:
— Kral sarayında âmiridir, fak-
kat evlerimizde biz âmiriz. Bu
akşam arabama binerken arabaya
Versayle emri yerine Şan-
Töpe emrini vermekten beni kim
mender?

Rişliyo:
— Doğru. Fakat siz protesto
ederseniz bundan ne netice çı-
kar?

Madam Kemene:

— Eğer düşesi taklit edenler
çok olursa meselede düşünmeğe
mecbur olurlar, işte bu.

Madam Mirpuvaks:

— Niçin cümlemiz düşesi tak-
lit etmiyeceğiz?

Düğün kendisini dinliyen pren-
seslere hitap ederek:

— Saraya güzel bir misal gös-
termiş olursunuz.

Madam Sofi:

— Kral bundan dolayı bize
hiddet eder.

Düğün:

— Hayır, hayır. Emin olunuz
pek zeki olan kral bilâkis size
bundan dolayı müteşekkirdir. Emin
olunuz ki kral kimseyi bir
şeye mecbur etmez.

Düğün dö Rişliyo tekrar düşes
dö Gramona takılan bir cümle
sarfederek dedi ki:

— Bilâkis gece yarısı oda-
sında kralı icbar ederler.

Düğün bu sözleri kadınlar a-
rasında, bir bomba gibi patladı.
Bir bölük asker arasında olan
karışıklık gibi bir hareket oldu.
sa da ortalık tekrar yatıştı.

Cesaretlenen Madam Viktvar:

— Evet, dedi. Kontese kapı-
mızı kapayıp nezdimize kabul et-
mediğimiz zaman kral bize bir

şey demedi, fakat böyle mühim
bir meselede...

Gramon:

— Evet, evet eğer yalnız siz
kabul merasiminde bulunmazsa-
nız şüphesiz kral hiddet eder ve
darılır. Fakat hepimizin bulun-
madığı görülünce...

Kadınlar hep birden sordular:

— Hepimiz mi?

Düğün:

— Evet, hepiniz!..

Madam Adelayd:

— Demek ki siz de bu tertipte
dahilsiniz düğün.

Düğün:

— Şüphesiz dahilim. Onun i-
çin müsaade ediniz de bir söz
söyliyeim.

— Söyle düğün, söyle.

Düğün:

— Sıraşyle ve hazırlanmış o-
larak hareket edelim, hepimiz,
hepimiz diye bağırarak, ben böy-
le yaparım deyip sonra zamanı
geldiğinde tamamiyle aksini yap-
mak iş değildir.

Şimdi bildirmiş olduğum gibi
ben tertibe dahil olduğumdan
merhum kralın saltanatı zama-
nında yaptığım tertiplerde yal-
nız bırakılmışım.

Bu defa da yalnız kalmağı ar-
zu etmem.

Düğün müstehzi gülümsedi:

— Hakikaten düğün, siz nerede

olduğunuzu unutuyorsunuz. Ka-
dınlar âleminde kendinize reislik
süsü vermeğe çalışıyorsunuz.

Düğün:

— Madam, emin olunuz ki,
bana vermek istemediğiniz bu de-
receye hakkım vardır. Siz Ma-
dam Dübarriye - işte ismini ağ-
zımdan kaçırdım, fakat kimse
duymadı zannederim - siz Ma-
dam Dübarriye benden ziyade ina-
rınız. Fakat işte ben, sizden
ziyade tehlikeye maruzum.

Madam Mirpuvaks:

— Düğün, siz neden tehlikeye
maruzsunuz?

— Evet, hem de dehşetli su-
rette tehlikeye maruzum, bir
haftadır Versayle gitmemiştim.

Bu o kadar nazarı dikkati cel-
betmiş ki dün kontes hususî a-
dam göndererek hastamıym di-
ye sordurmuş. Bilir misiniz bi-
zim hizmetçi ne cevap vermiş?
Demiş ki düğün o kadar sıhhat ve
âfiyettedir ki, iki gündür bura-
ya da gelmedi.

Bununla beraber ben riyasete
olan hakkımı terk ediyorum, ben-
de hırs yoktur. Birinci mevki size
bırakıyorum düşes, siz her tara-
fı karıştırdınız, şu halde reislik
size aittir. Violanları karıştıran
sizsiniz, artık kumanda kuvveti
sizin elinizde bulunmalıdır.